

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Језик
српског народа

ЈП Службени гласник Републике Српске,
Бања Лука, Паве Радана 32А
Телефон/факс: (051) 311-532, 302-708

Петак, 15. април 2005. године
БАЊА ЛУКА
Број 39 Год. XIV

Жиро-рачун: Развојна банка Југоисточне
Европе АД Бања Лука 562-099-00004292-34
Zepter комерц банка АД Бања Лука
567-162-10000010-81

493

На основу члана 12. став 2. Закона о заштити ваздуха (“Службени гласник Републике Српске”, број 53/02) и члана 34. став 1. Закона о Влади Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 3/97 и 3/98), Влада Републике Српске, на сједници од 31. марта 2005. године, донијела је

УРЕДБУ

О ГРАНИЧНИМ ВРИЈЕДНОСТИМА ЕМИСИЈЕ ЗАГАЂУЈУЋИХ МАТЕРИЈА У ВАЗДУХУ

I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овом уредбом се уређују граничне вриједности емисија загађујућих материја у ваздух из индустријских стационарних извора загађивања, и то:

- 1) неорганских загађивача,
- 2) канцерогених полутаната и
- 3) органских полутаната.

Одредбе ове уредбе не примјењују се на емисије настале спаљивањем горива и отпада.

Члан 2.

Изрази употребљени у овој уредби имају следећа значења:

1) “отпадни гасови” су гасови који настају процесом сагоријевања, а у себи могу да садрже чврсте честице, водену пару или гасовите емисије; ниво њиховог запреминског протока се изражавају у кубним метрима по часу на стандардној температури (273 К) и притиску (101,3 кРа) након корекције за садржај водене паре, у даљем тексту: (m^3/h),

2) “гранична вриједност” емисије значи: количину супстанци испод које се налазе вриједности које су садржане у издувном гасу из индустријских погона и које се могу испуштати у ваздух у току датог периода; израчунава се у смислу масе по запремини отпадних гасова изражено у mg/m^3 .

Члан 3.

Постојећи погони не смију прекорачити граничне вриједности емисија одређене овом уредбом након 1. јануара 2008. године, осим ако еколошком дозволом нису дозвољене више вриједности.

Изузетно, од одредбе става 1. овог члана, више вриједности могу се примјењивати најкасније до 1. јануара 2012. године, уколико се покаже да не постоје технолошки услови за ограничење, сагласно одредбама ове уредбе.

Став 2. овог члана не примјењује се на постројења за која се основано сумња да емитују загађујуће материје које утичу на здравље људи на датом подручју или да у

великој мјери негативно утичу на еко-системе или културно-историјске споменике.

Члан 4.

Граничне вриједности емисије утврђене овом уредбом односе се на стационарни рад постројења. Ове вриједности се не односе на стартовање или заустављање рада постројења, као ни на друге случајеве нестационарног рада који су примјерени датом типу индустријског постројења.

Концентрације загађујућих материја у издувним гасовима не смију се смањивати разређивањем димних гасова.

У случају, из става 2. овог члана, код провјере емисије измјерене концентрације треба прерачунати на вриједности које би биле да нема разређивања издувних гасова.

Члан 5.

Издувни гасови се испуштају на контролисан начин путем димњака. Еколошком дозволом одређују се услови испуштања.

При одређивању висине димњака мора се узети у обзир загађеност ваздуха проузрокована радом других извора загађивања датог постројења, емисија постројења за који се одређује висина димњака, као и потребан капацитет атмосфере за изградњу других извора загађивања ваздуха на датом подручју.

Члан 6.

При пројектовању индустријског постројења, морају се предвидјети прикључци за мониторинг емисије, као и обезбиједити услови за правилно мјерење емисије.

II - ОГРАНИЧЕЊЕ ЕМИСИЈЕ НЕОРГАНСКИХ ПОЛУТАНАТА

Члан 7.

Граничне вриједности емисије за прашкасте неорганске загађиваче износе:

I класа штетности при масеном протоку од 1 g/h или више

Кадмијум и његова једињења изражени као C_d 0,2 mg/m³

Талијум и његова једињења изражени као Tl "

Жива и њена једињења изражени као Hg "

II класа штетности при масеном протоку до 5 g/h или више

Арсен и његова једињења изражени као As 1,0 mg/m³

Кобалт и његова једињења изражени као C_o "

Никл и његова једињења, изражени као Ni "

Селен и његова једињења изражени као Se "

Телур и његова једињења изражени као Te "

III класа штетности при масеном протоку од 25 g/h или више

Антимон и његова једињења Sb 5 mg/m³

Бакар и његова једињења Cu	”
Цијанид и његова једињења CN	”
Флуор и његова једињења F	”
Калај и његова једињења Sn	”
Хром и његова једињења Cr	”
Манган и његова једињења Mn	”
Олово и његова једињења Pb	”
Платина и њена једињења Pt	”
Паладијум и његова једињења Pd	”
Родијум и његова једињења Rh	”
Ванадијум и његова једињења V	”
Силицијев диоксид и његова једињења SiO ₂	”

Члан 8.

Границе вриједности емисије из члана 7. ове уредбе вриједе за све емисије неорганских полутаната у гасовитом, течном и чврстом стању из исте класе штетности.

Ако отпадни гасови садрже полутанте из различитих класа штетности, узимају се граничне концентрације као у табели:

Из I и II класе штетности	1 mg/m ³	При масеном протоку од 5 g/h или већем
Из I и III класе штетности	5 mg/m ³	При масеном протоку од 25 g/h или већем
Из II и III класе штетности	5 mg/m ³	При масеном протоку од 25 g/h или већем

Члан 9.

Границе вриједности емисије за неорганске полутанте у гасовитом стању или стању паре износе:

I класа штетности при масеном протоку од 10 g/h или више

Арсен-хидрид	1 mg/m ³
Живине паре	”
Флуор	”
Фосфор-хидрид	”

II класа штетности при масеном протоку од 50 g/h или више

Хлоријан	5 mg/m ³
Фозген	”
Хлор-диоксид	”
Бром и његови спојеви	”
Хлор	”
Сумпорводоник	”

III класа штетности при масеном протоку од 300 g/h или више

Хидрогенцијанид	30 mg/m ³
Флуор и његови спојеви изражен као HF	”
Хидрогенхлорид	”

IV класа штетности при масеном протоку од 5 g/h или више

Оксиди сумпора (сумпор-диоксид, сумпор-триоксид), изражени као сумпордиоксид	500 g/m ³
Оксиди азота (азот моноксид и азот диоксид), изражени као азот-диоксид	”
Амонијак	”

III - ОГРАНИЧЕЊЕ ЕМИСИЈЕ КАНЦЕРОГЕНИХ ПОЛУТАНАТА

Члан 10.

Границе вриједности емисије за канцерогене полутанте износе:

I класа штетности при масеном протоку од 0,5 g/h или више

Арсентриоксид, пентаоксид, арсенова (V) киселина, арсенаста (III) киселина и њихове соли, изражени као As	0,1 mg/m ³
Азбест (кризотил, крокидолит, амосит, антофилит, актионолит, tremolit)	”
Берилијум и његови спојеви изражени као Be	”
Бензен	”
2-нафтиламин	”
Кадмијум и спојеви кадмија, изражени као Cd	”
Спојеви хрома (VI) - калцијум хромат, стрицијум хромат, хром (III) хромат, цинк хромат, изражени као Cr	”
Спојеви никла; никлоксид, никл карбонат, никлитет-тракарбонил, изражени као Ni	”
Винилхлорид	”

II класа штетности при масеном протоку од 5 g/h

Акрилонитрил	1 mg/m ³
Бензо(а)пирен	”
1,3-бутадиен	”
Дибензо(а,h)антрацен	”
3,3 -дихлоробензидин	”
Диметилсулфат	”
1-хлор-2,3 епоксипропан (спихлорхидрид)	”
Етиленимин	”
Винилхлорид	”

III класа штетности при масеном протоку од 25 g/h или већој

1,2-дигрометан	5 mg/m ³
1,2-епоксипропан	”
Кобалт у облику респирабилног праха или аеросола, аеросоли нерастворљивих кобалтних соли, изражени као Co,	
Хидразин	
1,3-бутадиен	
Бензен	
1,2-дихлоретан	
Етилен оксид	
3,3-дихлорбензидин	

Члан 11.

У случају да отпадни гасови садрже различите канцерогене полутанте из различитих класа штетности, граничне вриједности емисије износе:

Из I и II класе штетности	1 mg/m ³	При масеном протоку од 5 g/h или већем
Из I и III класе штетности	5 mg/m ³	При масеном протоку од 25 g/h или већем
Из II и III класе штетности	5 mg/m ³	При масеном протоку од 25 g/h или већем

IV - ОГРАНИЧЕЊЕ ЕМИСИЈЕ ОРГАНСКИХ ПОЛУТАНАТА

Члан 12.

Границе вриједности емисија за органске полутанте износе:

І класа штетности при масеном протоку од 0,1 kg/h или већем	
2-пропенал(акрилалдехид)	20 mg/m ³
Акрилина киселина C ₃ H ₄ O ₂	
Алкил оловни спојеви	”
Анилин C ₆ H ₇ N	
Анхидрид малеинске киселине C ₄ H ₂ O ₃	”
Бензилхлорид C ₇ H ₇ Cl	”
Бифенил C ₁₂ H ₁₀	”

Дихлорфенол $C_6H_4C_{12}O$	Алкени (осим 1,3 - бутадиена)	”
Формалдехид CH_2O	Алкохол ROH	”
Фуран-	2-бутанон C_4H_8O	”
2карбоксиалдехид(фурфуран) $C_5H_4O_2$	Бутилацетат $C_6H_{12}O_2$	”
Хлорацеталдехид C_2H_3ClO	Дибутилестер $C_8H_{18}O$	”
Ксиленол (осим 2,4-ксиленола) $C_6H_{15}O$	Дихлордифлуорметан CCl_2F_2	”
Хлоранцентна киселина $C_2H_3ClO_2$	1,2-дихлоретен $C_2H_2Cl_2$	”
Мравља киселина CH_2O_2	Дихлорметан CH_2Cl_2	”
Метиламин CH_5N	Дистилестер $C_4H_{10}O$	”
Нитробензен $C_6H_5NO_2$	Дизопропилестер $C_6H_{14}O$	”
Нитрокрезол $C_7H_7NO_3$	Диметилестер C_2H_6O	”
Нитрофенол $C_6H_5NO_3$	Етилацетат $C_4H_8O_2$	”
Нитротолуен $C_7H_7NO_2$	Етиленгликол $C_2H_6O_2$	”
Дрвни прах у респираторном облику	4-метил-2-пентанон $C_6H_{12}O$	”
Пиридин C_5H_5N	4-хидрокси-4-метил-2-пентанон $C_6H_{12}O_2$	”
1,1,2,2-тетрахлороетан $C_2H_2Cl_4$	Алканы (осим метана)	”
Тиоалкооли	Пинен	”
Тиоетри	Трихлорфлуорметан	”
Трихлорфенол $C_6H_3OCl_3$	1,2 дихлорбензен	”
2-метиланилин $C_6H_4(CH_3)NH_2$	1,2 дихлоретен	”
Ди-(2-хексил)фталат $C_{24}H_{38}O_4$	1,4 диоксицихлорхексан	”
II класа штетности при масеном протоку од 2 kg/h и више износи:		
Бутанол бутирадехид C_4H_8O	метилхлорид	”
1,2-дихлоретан $C_2H_4Cl_{12}$	2-бутоксиетанол	”
N,N-диметилформамид C_3H_7NO	Циклохексанон	”
2-етоксиетанол $C_4H_{10}O_2$	1,4 дихлорбензен	”
Фурфурилалкохол C_5H_6O	1,1 дихлоретан	”
Угљен дисулфид CS_2	2,6-диметил 4-хептанон	”
Хлорбензен C_6H_5Cl	Етилбензен	”
2-хлор-1,3 -бутадиен C_4H_5Cl	Изопропилбензен	”
2,4-ксиленол $C_8H_{10}O$	Ксилен	”
2-хлорпропан C_3H_7Cl	Метилацетат	”
2-метоксиетанол $C_3H_8O_2$	Метилциклохексанон	”
Нафтален $C_{10}H_8$	Метилформијат	”
Пропионалдехид C_3H_6O	Метилметакрилат	”
Пропионова киселина $C_3H_6O_2$	Тетрахлоретен	”
Сирћетна киселина $C_2H_4O_2$	Тетрахидрофуран	”
Стирен C_8H_8	Толуен	”
1,1,2-трихлоретан	1,1,1 -трихлоретан	”
Трихлорметан C_2HCl_3	1,1,2-трихлоретан	”
Метилакрилат	Триметилбензен	”
Винилацетат	Ацеталдехид	”
Дистиламин	1 -метил-2-пиролидон	”
Диметиламин	Метилбензоат	”
Етил-пропеноат	Етилхлорид	”
Етиламин	Изопропенилбензен	”
Фенол	V - ГРАНИЧНЕ ВРИЈЕДНОСТИ ЕМИСИЈЕ ИЗ СПЕЦИФИЧНИХ ИНДУСТРИЈСКИХ ГРАНА	
Крезол	Члан 13.	
Нитротолуен	Код постројења за производњу или топљење мјешавине битумена или катрана са минералним материјама, укључујући постројења за припремање битуменозних материјала за изградњу путева (асфалтне базе), граничне вриједности емисије из бубња за сушење и мјешавине је $20 mg/m^3$, прерачунато на садржај кисеоника у издувним гасовима од 17%. Зацрњеност димног гаса из технолошког процеса не смије бити већа од 1 (по Рингелману), изузетно, у раздобљу највише 10 мин. приликом покретања уређаја за спаљивање, може бити већа, али не већа од 3.	
1,1,2-трихлоретан	Дозвољено је коришћење сљедећих врста горива:	
Триметиламин	1) гасовито гориво,	
III класа штетности при масеном протоку од 3 kg/h и више		
Ацето	150 mg/m ³	
Алканы (осим метана)	”	

3) угаль са масеним садржајем сумпора од максимално 1%, рачувано на доњу топлотну моћ од 29,3 MJ/kg.

Члан 14.

Код постројења за добијање сирових обојених метала, прашкасте емисије у издувним гасовима иза уређаја за пречишћавање гасова, не смију прекорачити 20 mg/m³, а у топоницима олова 10 mg/m³.

Емисије SO₂ и SO₃ у отпадном гасу не смију, при масеном протоку од 5 kg/h или више, прекорачити 800 mg/m³ изражене преко SO₂.

При употреби чврстог или течног горива, не смије се прекорачити масени садржај сумпора од 1%, изражен на доњу топлотну моћ од 29,3 MJ/kg код чврстог горива.

Члан 15.

Границне вриједности из погона за печење или синтетирање металне руде:

Загађујућа материја	Границна вриједност емисије
Прашина	50 mg/m ³
HCl	30 mg/m ³
HF	5 mg/m ³
SO ₂	500 mg/m ³
NO _x	400 mg/m ³
PCDD/F	0,4ng TEQ/Nm ³

Члан 16.

Границне вриједности емисије за високе пећи:

Загађујућа материја	Границна вриједност емисије
Прашина	50 mg/m ³
SO _x	500 mg/m ³
NO _x	500 mg/m ³
Цијаниди (као HCN)	5 mg/m ³

Члан 17.

Границне вриједности емисије за погоне за производњу цементног клипнера:

Загађујућа материја	Границна вриједност емисије
Прашина	50 Mg/Nm ³
Оксиди сумпора као SO ₂	400 mg/Nm ³
Оксиди азота као NO ₂	500 mg/Nm ³
Метали	Cd, Th, Be 0,1 mg/Nm ³ сваки, укупно 0,2 mg/Nm ³ As, Co, Ni, Pb укупно 0,2 mg/Nm ³

Члан 18.

Границне вриједности емисије за производњу целулозе из дрвета или других влакнастих материјала:

Загађујућа материја	Границна вриједност емисије (mg/m ³)		
	Котао	Котао за	Сагоријевање
	Крафт	сулфидну	коре
	пули	целулозу	
Прашина	50	50	50
SO ₂	400	700 (процес магнезијум-бисулфит)	-
		300 (процес магнетитни)	
NO _x	400	400	300
сумпорна јединиња (изражено као H ₂ S)	20	-	-

Члан 19.

Емисија из неконтролисаних извора (депоније, хале, складишта прашкастих сировина) ограничава се избором најбољих расположивих технологија (BAT).

VI - ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 20.

Ова уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 02/1-020-450/05
31. марта 2005. године

Предсједник
Владе,
Бања Лука
Мр Перо Букејловић, с.р.

494

На основу члана 12. став 1. Закона о извршењу буџета Републике Српске за 2005. годину ("Службени гласник Републике Српске", број 6/05) и члана 34. став 2. Закона о Влади Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 3/97 и 3/98), Влада Републике Српске, на сједници од 31. марта 2005. године, до нијела је

ОДЛУКУ

О ОДОБРЕЊУ СРЕДСТАВА БУЏЕТСКЕ РЕЗЕРВЕ

I

Одобравају се средства буџетске резерве (организациони код 04 05 002), у износу од 12.380,00 КМ, кориснику: Радна група за спровођење закључака из Коначног извјештаја Комисије за Сребреницу, именована Рјешењем број 02/01-020-11/05, од 12. јануара 2005. године, на име обезбеђења средстава за рад у периоду од 1. марта до 31. марта 2005. године.

II

Средства из тачке I Одлуке обезбиједиће се реалокацијом средстава са буџетске резерве (организациони код 0405002), на организациони код 0412001-Републички секретаријат за односе са Међународним кривичним судом у Хагу и истраживање ратних злочина, на ставку 614100-Намјенска средства Радној групи за спровођење закључака из Коначног извјештаја Комисије за Сребреницу.

III

За реализацију Одлуке задужују се Министарство финансија, Секретаријат Владе и Републички секретаријат за односе са Међународним кривичним судом у Хагу и истраживање ратних злочина.

IV

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 02/1-020-439/05
31. марта 2005. године

Предсједник
Владе,
Бања Лука
Мр Перо Букејловић, с.р.

495

На основу члана 34. став 2. Закона о Влади Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 3/97 и 3/98) и члана 16. став 1. тачка 10. Закона о јавним путевима ("Службени гласник Републике Српске", бр. 3/04 и 51/04), Влада Републике Српске, на сједници од 7. априла 2005. године, до нијела је

ОДЛУКУ

О ОДОБРЕЊУ СРЕДСТАВА

I

Одобрава се ЈП "Путеви Републике Српске", Бања Лука, исплата средстава, у износу до 120.000,00 КМ (словима: стотину двадесет хиљада конвертибилних марака), за радове на санацији приступних саобраћајница, паркинга и стаза у Меморијалном парку "Јасеновац".

II

Задужује се ЈП "Путеви Републике Српске" да преко предузећа које обављају радове одржавања и заштите путева на области број 1, а којој припада Меморијални парк

“Јасеновац”, изврши радове из тачке I ове одлуке. Рок за извршење радова из тачке I ове одлуке је 7. април 2005. године.

III

Средства ће се исплатити на терет текућих трошкова ЈП “Путеви Републике Српске”, ставка - ванредни расходи.

IV

За реализацију ове одлуке задужује се ЈП “Путеви Републике Српске”.

V

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 02/1-020-460/05
7. априла 2005. године
Бања Лука

Предсједник
Владе,
Мр **Перо Букејловић**, с.р.

496

На основу члана 13. став 1. тачка 20. Закона о порезу на промет производа и услуга (“Службени гласник Босне и Херцеговине”, број 62/04) и члана 34. став 2. Закона о Влади Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 3/97 и 3/98), Влада Републике Српске, на сједници од 7. априла 2005. године, донијела је

ОДЛУКУ**О ПОТРЕБНИМ КОЛИЧИНАМА АЕТНАЛОУМ СОНЦ. И АПСОЛУТНОГ АЛКОХОЛА У МЕДИЦИНСКЕ СВРХЕ**

I

У медицинске сврхе здравствених установа у Републици Српској, потребно је за 2005. годину одобрити: Aethanolum conc. 15.000 литара и Апсолутног алкохола 1.120 литара, на основу исказаних потреба, у сљедећим здравственим установама:

А) Aethanolum conc.:

- Клинички центар, Бања Лука ..... 4.800 литара,
- Клинички центар, Источно Сарајево - Фоча ..... 1.000 литара,
- Здравствени центар, Зворник ..... 550 литара,
- Општа болница, Пријedor ..... 500 литара,
- Општа болница “Свети апостол Лука”, Добој ..... 5.000 литара,
- Општа болница, Грађашка ..... 650 литара,
- Општа болница, Требиње ..... 500 литара,
- Дом здравља, Бања Лука ..... 1000 литара,
- Дом здравља, Добој ..... 700 литара,
- Дом здравља, Пријedor ..... 300 литара;

Б) Апсолутни алкохол:

- Клинички центар, Бања Лука ..... 720,00 литара,
- Здравствени центар, Зворник ..... 400,00 литара.

II

Набавку алкохола, из тачке I ове одлуке, извршиће здравствене установе у складу са законом, након сагласности Управног одбора Управе за индиректно опорезивање.

III

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 02/1-020-462/05
7. априла 2005. године
Бања Лука

Предсједник
Владе,
Мр **Перо Букејловић**, с.р.

497

На основу члана 34. став 2. Закона о Влади Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 3/97 и 3/98), Влада Републике Српске, на сједници од 31. марта 2005. године, донијела је

ОДЛУКУ**О СТАВЉАЊУ ВАН СНАГЕ ОДЛУКЕ О ДОПУНИ ОДЛУКЕ О УТВРЂИВАЊУ СТАТУСА И ПЛАТА ЗАПОСЛЕНИХ У ЈЕДИНИЦАМА ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ ПРОЈЕКАТА**

I

Овом одлуком ставља се ван снаге Одлука о допуни Одлуке о утврђивању статуса и плата запослених у јединицама за имплементацију пројекта, број 02/1-020-130/05, од 8. фебруара 2005. године (“Службени гласник Републике Српске”, број 16/05).

II

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 02/1-020-435/05
31. марта 2005. године
Бања Лука

Предсједник
Владе,
Мр **Перо Букејловић**, с.р.

498

На основу члана 5. тачка г. и члана 25. Закона о јавним предузећима (“Службени гласник Републике Српске”, број 75/04), члана 6, у вези са чланом 22. Статута ЈП “Путеви Републике Српске” и члана 34. став 3. Закона о Влади Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 3/97 и 3/98), Влада Републике Српске, на сједници од 31. марта 2005. године, донијела је

РЈЕШЕЊЕ**О ИМЕНОВАЊУ ЧЛНОВА ОДБОРА ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА “ПУТЕВИ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ”**

1. Именују се чланови Одбора за ревизију Јавног предузећа “Путеви Републике Српске”, у сљедећем саставу:

- 1) Сара Савановић,
- 2) Душко Даничић и
- 3) Бранислава Бајић.

2. Ово решење ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 02/1-020-442/05
31. марта 2005. године
Бања Лука

Предсједник
Владе,
Мр **Перо Букејловић**, с.р.

499

На основу члана 57. став 6. Закона о управљању отпадом (“Службени гласник Републике Српске”, број 53/02) и члана 58. Закона о министарствима (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 70/02 и 33/04) министар за просторно уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске доноси

ПРАВИЛНИК**О САДРЖАЈУ ПЛАНА ПРИЛАГОЂАВАЊА ЗА ПОСТОЈЕЋА ПОСТРОЈЕЊА И УРЕЂАЈЕ ЗА ДЈЕЛАТНОСТИ УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ И АКТИВНОСТИМА КОЈЕ ПРЕДУЗИМА НАДЛЕЖНИ ОРГАН**

I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником уређује се садржај плана прилагођавања управљања отпадом (у даљем тексту: план при-

лагођавања) за постојећа постројења и уређаје који се баве дјелатностима поврата компоненти или одлагања отпада дефинисаних чл. 4. и 5. Правилника о категоријама отпада, карактеристикама које га сврставају у опасни отпад, и дјелатностима поврата компоненти и одлагања отпада, за које је потребно прибавити дозволу за управљање отпадом.

План прилагођавања састоји се из корективних мјера за које власник постројења, уређаја или локације сматра да су потребне да се у одређеном временском периоду прилагоде специфичним условима у циљу смањења утицаја на здравље људи и животну средину.

II - ДЕПОНИЈЕ

Члан 2.

Ако је постојеће постројење депонија, а није у складу са минимумом услова прописаним за депоније наведеним у Прилогу овог правилника, план прилагођавања треба да садржи програм са фазама потребних мјера да би се депонија ускладила са наведеним минималним захтјевима, у року не дужем од три године од дана одобрења плана прилагођавања.

План прилагођавања из става 1. овог члана мора да садржи:

- 1) локацију депоније и информације о одговорном лицу,
- 2) опис локације и животне средине, предложена класификација депоније (депонија за опасни, безопасни, инертни отпад),
- 3) тренутни утицај депоније на животну средину,
- 4) процјену очекиваног вијека трајања депоније, на основу њеног физичког капацитета и планираних количина одлаганог отпада,
- 5) опис депоније, опис тренутног начина управљања отпадом и мјера прилагођавања,
- 6) приједлог мјера прилагођавања по фазама и
- 7) изјаву о тачности наведених података.

Изузетно, ако се власник депоније не намјерава бавити управљањем отпадом на депонији, дужан је о томе писмено обавијестити надлежни орган, што искључује обавезу достављања плана прилагођавања.

III - ОСТАЛА ПОСТРОЈЕЊА И УРЕЂАЈИ

Члан 3.

За постојећа постројења и уређаје који нису депоније, план прилагођавања треба да садржи:

- 1) назив постројења или уређаја, адресу и локацију,
- 2) изјаву да ли се врше дјелатности поврата компоненти или одлагања отпада (према Правилнику о категоријама отпада, карактеристикама које га сврставају у опасни отпад, дјелатностима поврата компоненти и одлагања отпада),
- 3) опис начина третмана отпада (физички, хемијски, биолошки или термални),
- 4) врсту, поријекло, максималне и стварне количине отпада који се третира, те врсту, састав и количину отпада који треба збринuti након третмана отпада,
- 5) у случају обављања дјелатности поврата компоненти - врсту и количину обновљених компоненти,
- 6) опис мјера које се требају предузети ради спречавања настајања отпада,
- 7) опис негативних утицаја које постројење има на здравље људи и животну средину,
- 8) опис метода третмана или одлагања и
- 9) конкретан план са програмом мјера за побољшање постројења по фазама, које ће умањити утицај постројења на здравље људи и животну средину.

IV - ОДГОВОРНО ЛИЦЕ

Члан 4.

Власник постојећег постројења или уређаја за дјелатности управљања отпадом, који је дужан поднијети план прилагођавања, именоваће одговорно лице за овај план прилагођавања. Име одговорног лица доставља се надлежном органу.

Одговорно лице из става 1. овог члана дужно је:

- 1) да припреми и достави план прилагођавања за постројење надлежном органу, ради одобрења, у Законом прописаном року и
- 2) да спроводи план прилагођавања.

V - НАДЛЕЖНИ ОРГАН И АКТИВНОСТИ

Члан 5.

Захтјев за одобрење плана прилагођавања власник постројења или локације подноси органу надлежном за издавање дозволе за управљање отпадом (Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију).

По захтјеву из претходног става надлежни орган одлучује рјешењем.

Члан 6.

Надлежни орган ће својим рјешењем:

- 1) план прилагођавања одобрити,
- 2) план прилагођавања одобрити уз услов да се недостаци утврђени од стране надлежног органа исправе и тако ревидирани план достави у року 30 дана и
- 3) план прилагођавања одбити.

Члан 7.

Прије доношења рјешења о плану прилагођавања, надлежни орган може преко инспектора за заштиту животне средине утврдити податке о ризицима и сачинити писмени извјештај о сигурносном стању депоније или постројења за одлагање отпада или поврат компоненти отпада.

Инспекцијска контрола спроводи се о трошку власника постројења или депоније.

VI - ЗАТВАРАЊЕ ДЕПОНИЈЕ

Члан 8.

Надлежни орган доноси рјешење о затварању депоније у Законом прописаном року ако:

- 1) власник депоније обавијести надлежни орган да се намјерава престати бавити управљањем отпадом на депонији,
- 2) својим рјешењем одбије план прилагођавања или
- 3) одговорно лице не достави план прилагођавања из члана 2. овог правилника или не обавијести надлежни орган да се власник намјерава престати бавити управљањем отпадом на депонији.

Члан 9.

Рјешење о затварању депоније садржи:

- 1) разлоге за доношење одлуке,
- 2) рок до којег депонија мора престати примати отпад,
- 3) налог власнику депоније да изради план рехабилитације за затварање, са утврђеним мјерама које одговорно лице мора предузети како би се подручје затворене депоније рехабилитовало и смањили утицаји на животну средину, те здравље и безбедност људи. Ове мјере могу да садрже:

- уклањање отпада на другу депонију,
- покривање отпада,
- постављање ограде,
- "реградацију" (подешавање нагиба) отпада,

- копање сабирних канала за процједне воде,
  - копање одводних канала за атмосферске воде око одлагалишта, ради спречавања њеног доспјевања у одлагалиште,
  - копање ровова за дегасификацију (дубине до основице отпада), ако је најближе насеље удаљено мање од 1km,
- 4) временски распоред за спровођење ових мјера, узимајући у обзир постојеће ризике и доступност алтернативних постројења за одлагање.

Члан 10.

Рјешењем о затварању депоније надлежни орган може наложити власнику депоније да се након затварања депоније обезбиједи:

- 1) одржавање, надзор и контрола депоније у периоду утврђеном наведеним рјешењем,
- 2) да власник депоније обавијести надлежни орган о било каквим негативним утицајима на животну средину који су откривени поступцима контроле и предузме кораке за санацију који су потребни или су одобрени од стране надлежног органа и

3) да власник депоније именује одговорно лице за надзор и анализу депонијског гаса и / или процједних вода, као и околних подземних вода у периоду за који надлежни орган утврди да ће депонија представљати потенцијалну опасност по животну средину.

VII - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 11.

Минимум услова за депоније налази се у Прилогу овог правилника и чини његов саставни дио.

Члан 12.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 16-020-3/05

12. априла 2005. године
Бања Лука

Министар,
Мухамед Лишић, с.р.

Прилог

МИНИМУМ УСЛОВА ЗА ДЕПОНИЈЕ

Услови које свака депонија мора задовољити су:

Инфраструктура

1. Постојање ограде високе најмање 2 м око цијеле површине депоније, те капије која се закључава ради спречавања уласка неовлашћених особа на подручје локације. Ограда мора спријечити улазак паса и других животиња, као и разношеће вјетром отпада ван локације постројења.

2. Располагање канцеларијом са основном канцеларијском опремом, напајањем струјом, телефоном, гријањем и мокрим чворм.

3. Постојање одговарајућих приступних путева према постројењу депоније (нагиба мањег од 1:10).

4. Адекватност уређаја и машине у односу на величину локације, тренутне и очекиване улазне количине отпада, укључујући булдожер, као и доступност алтернативног булдожера у случају квара на главном.

Кадрови (особље)

5. Управник депоније који дневно ради на локацији, као и најмање један оператор булдожера и најмање још једна особа као помоћник осталом особљу. Све особље које ради на локацији депоније мора бити адекватно обучено, оспособљено и довољно за рад са постојећим и очекиваним количинама отпада и према укупној величини локације депоније.

Дренажа и управљање процједним водама

6. Ако је ниво околних површина виши од крајњег будућег нивоа отпада, морају постојати сабирни канали

за површинске воде око граница локације депоније, а сакупљена вода се мора испуштати даље од локације депоније.

7. Системи управљања процједним водама се морају редовно провјеравати (видјети тачку 22. у тексту - Надзор), како би се обезбиједило беспријекорно функционисање.

Систем управљања депонијским гасом (смањење емисије и прикупљање)

8. Избор врсте система управљања депонијским гасом зависи од конкретних околности, али је, неопходно обезбиједити да гас не напушта депонију у правцу околних објеката (зграда). Видјети тачку 23. у тексту - Надзор депонијског гаса.

Припрема некоришћених површина

9. Некоришћене површине које стоје на располагању (за будуће фазе) морају бити изоловане раздјелном земљом (увишењима), тј. одвојене од тренутно коришћене површине (фазе). Уздуж границе раздјелне земље, као и између ње и тренутно коришћене фазе мора се обезбиједити канал за дренажу са перфорираном цијеви, чиме се обезбеђује сабирни систем за процједне воде у тој фази.

10. Некоришћени дијелови депоније морају бити "градирани" (основа нагиба до 1:100, бочни падови нагиба до 1:3).

Поступци управљања отпадом

11. Неопходно је осигурати да се на депонију прима искључиво отпад чије је одлагање предвиђено.

12. Сав отпад који стиже на депонију одлаже се, распостире и компактује према плану одлагања, при чему дубина слојева отпада не треба бити већа од 3 м. Потребно је евидентирати зоне било каквог опасног, проблематичног или течног отпада.

13. Компактовани отпад се редовно прекрива земљом или другим инертним материјалом, а депонија мора имати сигуран и континуиран извор прекривног материјала за очекивани животни вијек депоније. Овај материјал може бити земља или шљунак из неког близског извора или густи инертни отпад који се редовно испоручује депонији (разни грађевински отпад и отпад од рушења објекта). Дневна покривка не може бити дебљине мање од 10 цм.

14. Приступ постројењу је дозвољен само овлашћеном особљу. То може укључивати овлашћене прикупљаче, али се они морају придржавати безbjednosnih правила депоније, што у сваком случају укључује апсолутну забрану пушња или паљења ватре у подручјима отпада.

15. Дијелови унутар сваке фазе на којима је одлагање комплетирано (завршено) покривају се земљом дебљине најмање један метар. Вањске површине прекривке не смију имати нагиб већи од 1:5.

16. Предузимати мјере спречавања расипања материјала или отпада на јавним путевима (из возила која довозе отпад), а уколико до тога дође, потребно је уклонити их.

17. Предузети мјере спречавања разношења отпада вјетром изван граница депоније, а нарочито изван крајњих граница локације депоније, а уколико дође до разношења отпада, предузети мјере уклањања разнесеног отпада.

18. Предузети мјере спречавања или елиминисања пожара или "врелих" подручја на, или унутар наслага отпада (идентификовани дубински пожари / ватре унутар наслага отпада у већини случајева могу се угасити само ископавањем дотичног дијела отпада).

Планирање и документација

19. Водити евидентију свих достава отпада, укључујући и податке о поријеклу отпада, врсти и процјењеној запремини. Потребно је такође водити опсежну евидентију свих доставних возила која уђу на локацију

депоније (бильежењем њихових регистарских бројева), уколико депонија нема vagу за возила - евиденцију процењењених масених количина - тонаже одложеног отпада (процена ових количина се базира на одговарајућим факторима који се примјењују на запремину отпада у доставном возилу, а не на капацитет самог возила).

20. Провјера оперативних подручја врши се најмање тромјесечно, како би се осигурао рад депоније у складу са радним правилима.

21. Евиденције, писани поступци и цртежи (скице) ажурирају се најмање једном годишње. Ово се, између осталог, односи на план одлагања, поступке пријема отпада и управљања отпадом, евиденцију примљеног отпада, правилник о раду депоније и правила поступања у ванредним ситуацијама.

Надзор

22. За депоније у подручјима која су осјетљива на пропједне воде потребно је надзирати утицај пропједних вода на животну средину:

- ако је ниво подземних вода до 20 м испод нивоа површине земљишта и подземна вода се црпи са удаљености до 2.000 м од депоније, или

- ако се пропједне воде испуштају у површинску воду из које се црпи вода са удаљености до 2.000 м.

У таквим случајевима је потребан програм надзора пропједних вода или подземних вода, у складу са извештајем одговорног лица за послове управљања отпадом, на основу процјене локације.

23. Уколико се налази насеље или осјетљиви објекти на удаљености до 1.000 м од депоније, или уколико се ради о коначном покривању отпада, власник депоније је обавезан израдити програм надзора депонијског гаса који ће бити размотрен од стране надлежног органа.

500

На основу члана 21. и члана 47. став 3. Закона о запшти ваздуха ("Службени гласник Републике Српске", број 53/02), члана 58. Закона о министарствима ("Службени гласник Републике Српске", број 70/02), министар за просторно уређење, грађевинарство и екологију доноси

ПРАВИЛНИК

О МОНИТОРИНГУ ЕМИСИЈА ЗАГАЂУЈУЋИХ МАТЕРИЈА У ВАЗДУХУ

I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником уређују се обавезе одговорног лица да врши проверу или праћење емисије загађујућих материја из постројења у ваздух из стационарних извора загађивања, врсту постројења, односно, инсталација чија се емисија треба проверавати, загађујуће материје чија се емисија проверава, методологија узорковања, добијања просјечних вриједности, мјерења и начина изражавања и опијењавања резултата мјерења као и начин провере и услови које треба да задовољи лице које врши проверу емисије.

Члан 2.

Провера и праћење емисије се врши у циљу доказивања да постројење задовољава граничне вриједности емисије прописане Правилником о граничним вриједностима емисије или еколошком дозволом, уколико су вриједности из еколошке дозволе ниже од граничних вриједности емисије, као и у циљу добијања података за израду катастра емисија, односно праћења кретања вриједности емисија одређеног подручја.

Члан 3.

Изрази употребљени у овом правилнику имају следеће значење:

1. **"емисионе величине"** су концентрација и количина материја у издувним гасовима, параметри стања издувних гасова, емисиони удио степена одсумпоравања, коефицијент емисије и параметри рада извора загађивања;

1.1. **"параметри стања издувних гасова"** су температура, притисак, запремински проток и влажност отпадних гасова, те садржај кисеоника у њима, као и зацрњеност димних гасова или друге физичке особине димних гасова, које су од значаја за оцјену задовољења граничних вриједности емисије;

1.2. **"процесни параметри"** су услови рада постројења од којих зависи емисија, посебно параметри спецификовани или ограничени еколошком дозволом надлежног министарства;

2. **"измјерена вриједност"** је вриједност емисионе величине, која се очитава из мјерног апарата и обично садржи прерачунавање с циљем калибрације мјерног апарата и / или претварања резултата мјерења у мјерну јединицу у којој се изражава резултат мјерења. Измјерена вриједност је тренутна вриједност узорка издувних гасова или се у времену узорковања мјери или израчунава пројечна вриједност цијelog узорка издувних гасова;

3. **"узорак издувних гасова"** је дио тока отпадних гасова који се одузима на одговарајућем мјерном мјесту у одговарајућем периоду времена на одговарајући начин и за њега важи да је значајан за отпадне гасове извора загађивања;

3.1. **"екстрактивно узорковање"** је узорковање издувних гасова, при којем се узорак издувних гасова износи у унутрашњости одвода гасова и уводи за припрему и анализу у мјерни уређај, уместо унутар одвода;

3.2. **"неекстрактивно узорковање"** је узорковање издувних гасова, при којем се анализа издувних гасова изводи у унутрашњости одвода гасова;

3.3. **"непрекидно узорковање"** је узорковање издувних гасова које омогућава непрекидну анализу издувних гасова. Тако измјерене вриједности су тренутне вриједности емисионих величине;

3.4. **"једнократно узорковање"** је једнократно или понављајуће узимање узорака издувних гасова, при чему је вријеме узорковања произволјно дуго. Тако измјерене вриједности су обично једнаке просјечним вриједностима емисионих величине;

4. **"вријеме добијања просјечних вриједности"** је временски интервал за који се израчунавају просјечне вриједности емисионих величине;

5. **"получасовна просјечна вриједност"** је резултат појединачног мјерења при коме је вријеме узорковања најмање пола сата, а вријеме добијања просјечних вриједности за измјерене вриједности једнако је временском интервалу од пола сата унутар интервала узорковања;

6. **"дневна просјечна вриједност"** је аритметичка средина получасовних просјечних вриједности, израчунатих за дио дана у којем извор загађивања ради;

7. **"автоматско мјерење"** је мјерење емисионих величине са мјерним уређајима који помоћу непрекидног узорковања врше мјерење тренутних вриједности у временским интервалима, који нису дужи од десет секунди и похрањују се, или записују резултати мјерења тренутних вриједности;

8. **"автоматско мјерење"** је тренутно мјерење аутоматски измјерених тренутних вриједности, израчунавање просјечних вриједности из резултата аутоматског мјерења, похрањивање израчунатих просјечних вриједности на електронском медију и запис просјечних вриједности на крају сваког дана;

9. "горња граница мјерења" је највећа вриједност емисионе величине која може мјерним уређајем да се измјери,

10. "кофицијент емисије" је масни однос емитоване материје и потрошње карактеристичне сировине или добијеног производа;

11. "емисиони удио одсумпоравања" је масни однос између емитованог сумпора у издувним гасовима и садржаја сумпора у улазним сировинама.

12. "инспекцијска тијела" су правна или физичка лица која посједују акредитацију којом се потврђује да испуњавају захтјеве стандарда BAS EN ISO / IEC 17020:20000 за инспекцијско тијело ТР А у погледу оспособљености за обављање инспекције течних нафтних горива;

13. "испитна лабораторија" је правно или физичко лице које посједује акредитацију којом се потврђује да испитна лабораторија испуњава захтјеве стандарда BAS EN ISO / IEC 17025 у погледу оспособљености за обављање хемијских испитивања течних нафтних горива.

II - ОБАВЕЗЕ И ВРСТЕ ПРОВЈЕРА ЕМИСИЈЕ

Члан 4.

Обveznik провјере емисије (правно лице) - одговорно лице погона и постројења подлијеже ограничењу емисије у ваздух из стационарних извора загађивања (у даљем тексту: одговорно лице) на основу донесених правилника:

1) Правилника о граничним вриједностима емисије загађујућих материја у ваздух,

2) Правилника о граничним вриједностима емисије у ваздух из постројења за сагоријевање,

3) Правилника о емисији испаривих органских јединица,

4) Правилника о условима за рад постројења за спаљивање отпада, и / или

5) услова о провјери емисије утврђених у еколошкој дозволи.

Члан 5.

Провјера емисије загађујућих материја спроводи се првим, периодичним / повременим, непрекидним и посебним мјерењем на мјесту где се издувни гасови уводе у издувну цијев.

Члан 6.

Провјера емисије обухвата:

1) установљење процесних параметара при којима се врши провјера емисије;

2) екстрактивно или неекстрактивно узорковање издувних гасова и одређивање параметара стања издувних гасова;

3) мјерење садржаја загађујућих материја у издувним гасовима и прерачунавање резултата мјерења на јединицу запремине сувих или мокрих издувних гасова при нормалним условима на прописан рачунски садржај кисеоника у издувним гасовима, уколико је њена вриједност за појединачни извор загађивања тако дефинисана у Правилнику о граничним вриједностима емисија у ваздух из постројења за сагоријевање;

4) мјерење параметара стања издувних гасова и процесних параметара;

5) прорачун концентрације и количине загађујућих материја у издувним гасовима, кофицијент емисије и емисиони удио одсумпоравања и кофицијент емисије уколико је Правилником о граничним вриједностима емисија на такав начин дата гранична вриједност;

6) израда изјештаја о извршеном мјерењу.

Вриједности из става 1. овог члана су репрезентативне за процесне услове у периоду од годину дана.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана није потребно изводити мјерења оних параметара који нису у вези са

дефинисањем граничних вриједности емисије дате загађујуће материје, односно услова од којих оне зависе.

а) прва мјерења емисије

Члан 7.

Прва мјерења у циљу провјере емисије се спроводе, за постојећа постројења најкасније 18 мјесеци од дана ступања на снагу овог правилника.

За нова постројења провјера емисије се врши у току пробног рада и услов је да давање употребне дозволе, а након постизања неометаног рада постројења, или најкасније шест мјесеци од дана пуштања у рад.

За нова и реконструисана постројења која се пуштају у погон прије рока из става 2. овог члана важе одредбе које се односе на постојећа постројења.

б) периодична / повремена праћења емисије

Члан 8.

Обвезник из члана 4. овог правилника је дужан да изврши периодична / повремена мјерења емисије и то: једном годишње за ложишта снаге преко 50 kW, изворе емисија чврстих честица сваке две године, а за остале постројења сваке три године.

ц) непрекидно праћење емисије

Члан 9.

Непрекидно праћење емисије организују обвезници за следећа постројења:

1) топлотна постројења снаге 200 MW топлотних и вишега;

2) постројења чија емисија SO₂ (рачуната према укупном сумпору у гориву) прелази 10.000 t/god;

3) постројења чија емисија NOx износи преко 2.000 t/god;

4) постројења чија емисија чврстих честица прелази 10.000 t/god, као и

5) сва постројења којима је еколошком дозволом утврђена обавеза таквог начина праћења емисије.

Непрекидно праћење емисије се може вршити континуираним мјерењима аутоматском опремом или повременим узорковањем и анализом узорака издувних гасова.

Праћење емисије у смислу овог члана подразумијева истраживање узрока емисије, праћења начина вођења процеса и предузетих технолошких и организационих мјера да се емисија минимизира, односно, одржава испод граничних вриједности, односно према вриједности одређеној еколошком дозволом, односно постигне снижавање емисије ради достизања задатих вриједности.

Члан 10.

Код непрекидног мјерења емисије мора се из мјерених података сваких пола сата израчунати получасовни пројек. Получасовни просјеци похрањују се као расподјела учесталости. Расподјела учесталости утврђује се након истека календарске године. Из вриједности получасовних просјека мора се израчунати дневни просјек с обзиром на дневно радно вријеме.

Члан 11.

Ако је за стационарни извор одређено непрекидно мјерење мора се осигурати звучни или свјетлосни сигнал за обавјештавање о прекорачењу граничне вриједности емисије.

Мјерни уређаји који прате непрекидно емисију насталих гасова морају бити заштићени од приступа неовлашћених особа.

Члан 12.

Сматра се да су удовољене граничне вриједности емисије ако је на основу континуираних мјерења у календарској години установљено да су:

1) све просјечне 24-часовне вриједности мање од граничне вриједности емисије;

2) 97% получасовна просјечна вриједност мања од 1,2 граничне вриједности емисије;

3) све получасовне просјечне вриједности мање од двоструке граничне вриједности емисије.

Сматра се да стационарни извор удовољава постavljenим условима ако ни једна појединачно измјерена вриједност емисије не прелази граничну вриједност емисије код првог и повременог мјерења.

Члан 13.

Обveznici iz člana 9. ovog pravilnika su dužni da izrade program monitoringa emisije.

Програм обухвата: избор мјерне методе и мјерне опреме, карактеристике мјерне опреме у односу на параметре димних гасова и очекivanje концентрације загађujućih материја (однос горњих граница мјерења према просјечно и максимално очекivanim vrijeđnostima koncentracija, начин одржavanja opreme i osiguranje povjerenja u izmjerene vrijeđnosti, period praćenja u toku godine dana, te obradu rezultata mјereњa i poređenje sa graničnim vrijeđnostima emisije. Izvještaj posebno obuhvata prikaz tehničkih i organizacionih mјera koje su спроведене да се emisija odražava испод graničnih vrijeđnosti, односно, снижава, а на бази резултата praćenja.

Програм из става 2. ovog člana obveznik dostavlja nadležnom ministarstvu do 31. марта сваке године за претходnu godinu i javno ga objavljuje.

Податке о мјерењима обveznik je dužan da čuva najmanje pet godina.

д) посебна мјерења

Члан 14.

У случају када постоји основана сумња да је дошло до прекомјерног испуштања onečišćujućih материја у вазduhu из појединог стационарног извора, надлежni organ може затражiti izvođenje posebnih mјereњa.

У случају из става 1. ovog člana ne mogu se koristiti podaci dobijeni primjenom prvog, povremenog, odnosno nепрекидног мјерења propisanog ovim pravilnikom.

III - УСЛОВИ ЗА ПРОВЈЕРУ ЕМИСИЈЕ

Члан 15.

Obveznik je dužan kod prvog mјereњa izvršiti mјereњa emisije svih onih загађujućih материјa u izdubnjem gazu koje su ограничењe prema članu 4. ovog pravilnika.

Kod periodičnog ponavljanja provjere emisije ne moraju se mјeriti one vrijeđnosti za koje se sa sigurnošću može znati na bazi prvog mјereњa da zadovoljavaju granične vrijeđnosti emisije.

Члан 16.

Za izvor загађivanja koji, као индустриски производ, има сертификat o usklađenosti sa tehničkim propisima o emisijama загађujućih материјa u vazduhu, provjere emisije se ne moraju vršiti, ukoliko postrojenje користи sировине kvaliteta za koji je projektovano i koje izводi proces na propisan начин и за period za koji vrijeđi certifikat.

Izuzetno od одредаба става 1. ovog člana, ukoliko nadležni инспектор за заштиту животне средине посумња да построjenje, и поред посједovanja certifikata, прекомјерно загађuje, може захтиjavati da се izvrši provjera emisije.

Члан 17.

Provjere emisije se vrše za tehničke параметре при radu postrojenja koji imaju највећi uticaj na животnu срединu.

Kod izvora загађivanja koji radi sa или без прекида рада vrše се најмање три узорковања у времену

neprekidnog рада, te по једно мјерење у вријеме пуштања погona u rad, започињања dodавања sировина ili других карактеристичних услова за nastanak emisije.

Kod izvora sa претежно промјењивим условима рада mora se обавити најмање шест појединачних mјерења при радним условима који, према искуству, могу izazvati највећe emisije.

Za svako појединачno mјерење из ст. 2, 3. и 4. ovog člana izračunavaју се получасовне просјечне vrijeđnosti koncentracija svih загађujućih материјa u izdubnjim gascovima i parametri stana izdubnjih gascova.

Dobijene vrijeđnosti из става 4. ovog člana se preracunavaјu na јединицу запремине сувих или мокрих izdubnjih gascova при normalnim условима, да би се избегле posledice razrjeđivanja ddimnih gascova na vrijeđnost emisije u odnosu na racunski sadržaj kiseonika u izdubnjim gascovima, ако је такав начин preracunavaњa propisan за дату vrstu postrojenja.

Члан 18.

Na bazi izmjerenu vrijeđnosti emisije na начин утврђен u članu 10. ovog pravilnika i parametara od којих emisija зависи, te parametara rada postrojenja (broj часова rada godišnje, интензитета рада) izračunava се коефицијент emisije, a његовим множењем са потрошњом sировина или производњом производa одređuje godišnja emisija datis zagadjujućih materijala.

Члан 19.

Obveznik je dužan na svakom испусти изdubnjih gascova izvora загађivanja успоставити stalno mјerno mјesto koje je dovoljno veliko, доступно и опремљено да је moguće vršiti mјерењa neometano, технички kвалитетно и без опасности за izvođenje mјereњa.

Mјerno mјesto, по свом положају u каналу izdubnjih gascova mora обезбијediti правилан начин узорковањa.

Члан 20.

Ukoliko na mјernom mјestu dolazi do mјешањa gascova iz više izvora загађivanja, користе се granične vrijeđnosti emisije za смјесу gascova.

Члан 21.

Za provjeru emisije користе се методе дате босанско-херцеговачким стандардима - BAC.

Ukoliko неке vrste mјereњa nisu obuhvaћene standardima iz stava 1. ovog člana primjenjujuće se други svjetski признати стандарди за методе provjere i praćenja emisije koji daјu паралelne rezultate mјereњa.

Члан 22.

Detaljniji услови везани за методе monitoringa emisije утврђени су u правилницима којима се ограничava emisija u vazduhu.

Члан 23.

Korisnena oprema za provjeru emisije mora imati:

1) горњу границu mјereњa koja je најмањe 2,5 puta veća od propisane granične vrijeđnosti za koncentraciju загађujuћe materije koja се том опремом mјeri,

2) automatsko interno provjeravanje њенog rada ili mogućnost rучnog provjeravanja metodom komparacije.

IV - ЕВИДЕНТИРАЊЕ И ДОСТАВА ПОДАТКА МЈЕРЕЊА

Члан 24.

O izvršenom mјereњu izvođač mјereњa јe dužan izraditi izvještaj o mјereњu.

Izvještaj iz stava 1. ovog člana mora sadržavati податке о:

- 1) извођачу mјерењa;
- 2) обvezniku и његовој дјелатности;

3) главним техничким карактеристикама процеса и извора загађивања;

4) намјени и врсти мјерења, те о начину настанка емисија које се мјере;

5) мјесту и времену узорковања и мјерења;

6) употребљеним мјерним поступцима и мјерним уређајима;

7) извођењу појединачних мјерења, условима рада и другим специфичностима;

8) резултате сваког појединачног мјерења;

9) вредновање измјерене емисије са прописаним граничним вриједностима;

10) опјени годишњег оптерећења животне средине због испуштања издувних гасова, изражено у маси емитованих загађујућих материја.

Обveznik је дужан доставити извјештај о резултатима емисије надлежном министарству у року од 30 дана од дана извршења мјерења.

У извјештају из става 1. овога члана уносе се и подаци о врсти употребљеног горива и сировине.

Податке о извршеним мјерењима извођач мјерења је дужан чувати у својој архиви најмање пет година.

Члан 25.

Прво, повремено и непрекидно мјерење обезбеђује и финансира правно и физичко лице, власник и / или корисник стационарног извора.

V - УСЛОВИ КОЈЕ ТРЕБА ДА ИСПУЊАВАЈУ ЛИЦА КОЈА ВРШЕ ПРОВЈЕРУ И ПРАЋЕЊЕ ЕМИСИЈЕ

Члан 26.

Опјењивање усклађености измјерених вриједности емисије са граничним вриједностима емисије у циљу првјере емисије обављају инспекцијска тијела користећи услуге испитних лабораторија које врше мјерења.

Члан 27.

Да би инспекцијско тијело из члана 26. овог правила било именовано за опјењивање усклађености, мора испуњавати следеће услове:

1. да је правно или физичко лице регистровано за обављање наведене дјелатности;

2. да има сједиште у Босни и Херцеговини;

3. да посједује акредитацију за инспекцијско тијело, тип А издату од Института за акредитовање БиХ тј. да испуњава захтјеве стандарда BAS ISO / IEC 17020:2001.

Члан 28.

Да би испитна лабораторија из члана 26. овог правила била именована за вршење мјерења, мора испуњавати следеће услове:

1. да је правно или физичко лице регистровано за обављање наведене дјелатности;

2. да има сједиште у Босни и Херцеговини,

3. да лабораторија, коју користи тијело из т. 1. и 2. овог члана користи за испитивање квалитета горива посједује акредитацију издату од Института за акредитовање БиХ, тј. да испуњава захтјеве стандарда BAS EN ISO / IEC 17025:2000.

Члан 29.

Проверују услова из чл. 26. и 27. овог правила за испитна тијела и лабораторије обавља Институт за акредитацију Босне и Херцеговине, у складу са Правилима рада система акредитовања у Босни и Херцеговини.

Министарство води регистар испитних тијела и лабораторија са територије Републике Српске које је акредитовао Институт за акредитацију Босне и Херцеговине.

Члан 30.

Обveznik који сам организује праћење своје емисије дужан је да једном годишње наручи преглед свог система од стране овлашћеног испитног тијела.

Члан 31.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 16-020-5/05

12. априла 2005. године

Бања Лука

Министар,
Мухамед Лишић, с.р.

501

На основу члана 21. и члана 47. став 3. Закона о заштити ваздуха ("Службени гласник Републике Српске", број 53/02) и члана 58. Закона о министарствима ("Службени гласник Републике Српске", број 70/02) министар за просторно уређење, грађевинарство и екологију доноси

ПРАВИЛНИК

О МОНИТОРИНГУ КВАЛИТЕТА ВАЗДУХА

Члан 1.

Овим правилником уређује се успостављање и извођење мониторинга ваздуха с циљем:

1) добијања индикатора квалитета ваздуха с обзиром на његово дјеловање на људе, еко-системе и њихове дијелове, као и на изграђена добра, у циљу опјене стања и опјене ефекта мјера за ограничавање или санацију загађивања ваздуха,

2) добијања података ради удављавања међународним уговорима којима је Босна и Херцеговина приступила, а где се захтјева размјена података о квалитету ваздуха и посредних показатеља који су у вези с њим, као и прекограницном преносу загађујућих материја,

3) утврђивања задатака овлашћене институције за вођење система мониторинга.

Члан 2.

Овлашћена институција за успостављање и извођење мониторинга ваздуха из члана 1. овог правила је Републички хидрометеоролошки завод из Бање Луке (у даљем тексту: Републички хидрометеоролошки завод).

Послови и задаци Републичког хидрометеоролошког завода су:

1) успостављање, организовање и управљање системом мониторинга квалитета ваздуха у Републици Српској,

2) успостављање информационог система за праћење квалитета ваздуха у циљу извјештавања о резултатима мониторинга у прописаним форматима.

Члан 3.

Поједини изрази употребљени у овом правилнику имају следеће значење:

1) "мјерење" је скуп поступака којима се одређује вриједност показатеља квалитета ваздуха и / или посредних показатеља квалитета ваздуха,

2) "показатељ квалитета ваздуха" је мјерљива величина неког хемијског елемента и / или споја, односно физичког стања и / или појаве, који узрокује промјену квалитета ваздуха,

3) "посредни показатељ квалитета ваздуха" је мјерљива величина којом се запажа промјена на биљкама, грађевинама и у биолошким налазима која указује на учинак загађеног ваздуха,

4) "густота мјерења" је број мјерних резултата појединог показатеља квалитета ваздуха и / или посредног показатеља квалитета ваздуха у јединици времена.

Члан 4.

Мрежа мониторинга квалитета ваздуха може бити:

- 1) републичка,
- 2) градска / општинска,
- 3) одговорног лица погона и постројења (извора загађивања) и
- 4) посебних подручја.

Мониторинг републичког значаја води Републички хидрометеоролошки завод из Бање Луке.

Члан 5.

Мониторинг квалитета ваздуха Републике Српске има за циљ:

- 1) одређивање квалитета ваздуха у станицама позадинског загађивања, регионалног и прекограницичног далјинског преноса, те праћења у оквиру међународних обавеза државе,
- 2) одређивање квалитета ваздуха на подручјима националних паркова, заштићених пејзажа, заштићених подручја, споменика природе, осјетљивих еко - система, те културног и природног наслеђа,
- 3) одређивање квалитета ваздуха у насељима и индустријским подручјима.

Члан 6.

Избор локације станица републичког мониторинга и њиховог типа и броја, те густина мјерења се одређује у стратегији заштите ваздуха од загађивања.

У мрежу републичког мониторинга могу бити укључене и репрезентативне станице из система мониторинга нижег реда (општински).

Члан 7.

Мониторинг одговорног лица погона и постројења могу успоставити одговорна лица која су значајни загађивачи ваздуха, с циљем прибављања података за правилно вођење технологије и оптерећења или планирања инвестиционих одлука (избор уређаја за пресипавање издувних отпадних гасова, повећање висине димњака, дислоцирање постројења).

Члан 8.

Републички хидрометеоролошки завод из Бање Луке је дужан да о резултатима мониторинга извјештава Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију, Министарство здравља и социјалне заштите, Институт за заштиту здравља РС, Завод за статистику РС, Европску агенцију за околину / ЕЕА (према прописаном формату) и Секретаријат релевантних конвенција (према прописаном формату) које је Босна и Херцеговина ратификовала, потписала или им је приступила.

У циљу поређења резултата мјерења међу појединим институцијама у Босни и Херцеговини мрежи мониторинга, наведеног извјештавања, односно могућностима размјене података са другим државама, Републички хидрометеоролошки завод ће користити стандардну и усвојену међународну методологију о осигуравању квалитета мјерења и осигурати њено стално спровођење и побољшавање у оквиру успостављене БиХ мреже мониторинга квалитета ваздуха и међународних обавеза.

Све организације које су овлашћене за мониторинг квалитета ваздуха, дужне су осигуравати квалитет својих мјерења, према формату и методологији из ст. 1. и 2. овог члана.

Члан 9.

Заинтересована јавност се обавјештава о квалитету ваздуха и то:

- 1) по истеку календарске године давањем статистичких података и оцјене о задовољавању / прекорачењу граничних вриједности квалитета ваздуха у претходној години,

2) у реалном времену, уколико концентрације премашују упозоравајуће и критичне вриједности квалитета ваздуха, а станица по својим техничким карактеристикама омогућава давање информације у реалном времену.

Члан 10.

Финансирање система мониторинга обезбеђује:

- 1) Република Српска за станице из мреже републичког мониторинга, осим репрезентативних станица из мониторинга нижег реда,
- 2) општине за станице система мониторинга мреже овлашћених станица на нивоу општина,
- 3) заинтересовано одговорно лице погона и постројења за мрежу станица из њихових система.

Члан 11.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеним гласнику Републике Српске".

Број: 16-020-7/05

12. априла 2005. године
Бања Лука

Министар,
Мухамед Липшић, с.р.

502

На основу члана 60. став 2. алинеја 2. Закона о управљању отпадом ("Службени гласник Републике Српске", број 53/02) и члана 58. Закона о министарствима ("Службени гласник Републике Српске", бр. 70/02 и 33/04) министар за просторно уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске доноси

ПРАВИЛНИК

**О ВРСТАМА ОТПАДА И ДЈЕЛАТНОСТИМА
УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ ЗА КОЈЕ ЈЕ ПОТРЕБНА
ДОЗВОЛА**

Опште одредбе**Члан 1.**

Овим правилником уређују се врсте отпада и врсте обављања дјелатности управљања отпадом за које је потребно прибавити дозволу за управљање отпадом.

Категорије отпада за које је потребно прибавити дозволу**Члан 2.**

Дозволу за управљање отпадом потребно је прибавити за све категорије отпада укључујући и опасни отпад, осим радиоактивног отпада, гасова испуштених у атмосферу и отпадних вода.

Врсте дјелатности за које је потребно прибавити дозволу**Члан 3.**

Дозволу за управљање отпадом потребно је прибавити за сљедеће дјелатности управљања отпадом:

- 1) прикупљање и транспорт отпада, осим за дјелатности које су изузете од ове обавезе, у складу са чланом 14. Закона о управљању отпадом или у складу са чланом 4. овог правилника,
- 2) складиштење отпада на свим мјестима, осим на мјесту где се отпад производи, осим за оне дјелатности које су изузете од обавезе прибављања дозволе за управљање отпадом у складу са чланом 4. овог правилника,
- 3) одлагање отпада наведено у члану 5. Правилника о категоријама отпада, карактеристикама које га сврставају у опасни отпад, дјелатностима поврата компоненти и одлагачање отпада, уз изузетак дјелатности које су изузете од обавезе прибављања дозволе за управљање отпадом у складу са чланом 4. овог правилника,

4) поврат компоненти отпада као што је наведено у члану 4. Правилника о категоријама отпада, карактеристикама које га сврставају у опасни отпад, дјелатностима поврата компоненти и одлагanja отпада, уз изузетак дјелатности које су изузете од обавезе прибављања дозволе за управљање отпадом, у складу са чланом 4. овог правилника,

5) одржавање и мониторинг уређаја за управљање отпадом након затварања.

Изузеци од прибављања дозволе

Члан 4.

Дјелатности које се изузимају од обавезе прибављања дозволе за управљање отпадом, ако њихово спровођење доприноси збрињавању отпадних материјала или смањењу опасности по животну средину уз испуњавање наведених услова су:

1) поновна употреба отпадног стакла у процесу овлашћене производње стакла, као и складиштење отпадног стакла за ову намјену на мјесту одвијања производног процеса, осим употребе отпадне стаклене прашине или отпадног стакла који садрже тешке метале (нпр. стакла катодних рендгентских цијеви);

2) погон пећи за обраду отпадног метала, под условом да таква операција представља процес или дио процеса у склопу производње челика, жељеза или осталих метала, као и складиштење отпадног метала за такву намјену;

3) чишћење, прање, бојење и заштитно превлачење отпадне амбалаже или контејнера с циљем омогућавања њихове поновне употребе, као и складиштење отпадне амбалаже и контејнера на мјесту обављања таквих дјелатности;

4) сагоријевање отпадног папира, картона и дрвета (који нису загађени хемикалијама, обложним слојевима и другим нечистоћама) који се не могу на други начин искористити, као горива у одговарајућем уређају за сагоријевање ради добијања топлотне енергије, те безбједно складиштење таквих отпадних материјала на мјесту обављања таквих дјелатности;

5) насилање / распостирање отпадне земље, отпадног дрвета или других материјала билојног поријекла по земљишту, парковима, вртовима, забавно-спорско-рекреационим површинама и сл., те претходно складиштење отпадних материјала намјењених за такве сврхе, под условом да је крајњи циљ таквих дјелатности унапређење површине по којима се отпадни материјал распостири;

6) привремено складиштење и насилање / распостирање отпада који се састоји од камена, пепела, отпада насталог усљед грађевинских радова или рушења грађевина по земљишту ради његовог унапређења, под условом:

- да је земљиште неприкладно за употребу без претходне обраде и

- да се насилање / распостирање обавља у складу са плановима за уређење земљишта;

7) обављање било које дјелатности ради обновљања, односно поновног кориштења отпада и то:

- балирање, сортирање или резање отпадног папира, картона или текстила,

- балирање, сортирање, резање, компримација или прање отпадне пластичне масе,

- сортирање, дробљење или прање отпадног стакла,

- сортирање, дробљење, резање, компримација или балирање метала и металних предмета укључујући и алуминијске конзерве,

- сортирање и резање отпадних гума возила,

- дјелатности резања, уситњавања, сортирања и балирања које имају за посљедицу стварање отпадне дрвене прашине и пильевине,

- физичко уситњавање отпадне цигле, керамичких плочица и бетона;

8) безбједно складиштење отпада описаног у претходној тачки, у вези са наведеном дјелатности под условом:

- да се свака врста отпада складишти одвојено и

- да се ниједан појединачни отпадни материјал на том мјесту не складиши дуже од 12 (дванаест) мјесеци;

9) употреба отпадног метала, пластичних маса, стакла, гуме, текстила, дрвета, папира или картона у циљу даље производње готових производа, те складиштење таквог улазног отпада на мјесту обављања дјелатности за исте сврхе;

10) прикупљање отпадног метала, металних предмета, стакла, папира, картона, пластичних материјала, дрвене пильевине и гума возила од стране овлашћених одговорних лица погона за даљу обраду таквих отпада, те транспорт таквих отпадних материјала од стране превозника или самих одговорних лица до овлашћених погона за даљу обраду, под условом да се предузму све безбједносне мјере како би се спријечило расипање отпада током транспорта;

11) употреба отпада који настаје при разним грађевинским радовима или отпада који се састоји од земље, пепела, пшљаке, клинкера, камена, дрвета, коре дрвета, папира, сламе или гипса, с циљем даље производње грађевинског материјала (нпр. гипсаних плоча, иверице и других дрвених производа, цигле, блокова и сл.), као и употреба отпадне земље, камена, цигле и сличних инертних отпадних материјала за производњу наасиног материјала. То, такође, обухвата складиштење наведеног отпадног материјала под условима да се ради о:

- употреби отпадног дрвета,

- употреби отпадног материјала ради даље производње цигле,

- употреби отпадног материјала ради даље производње грађевинског материјала или грађевинских елемената уз употребу цемента, те

- употреби осталих отпадних материјала, у количини која не премашује 10 т отпадног материјала на дан, осим код директне употребе отпадних материјала за насилање без претходне обраде, у ком случају нема ограничења у погледу количине;

12) привремено складиштење отпада насталог усљед разних грађевинских радова, укључујући рушење грађевина и прокопавање тунела, или другог отпада који се састоји од пепела, пшљаке, клинкера, камена, дрвета или гипса, под условом:

- да је такав отпад по оцјени овлашћеног органа подесан за адекватне употребе на тој локацији и

- да се, у случају отпада који није настао на тој локацији, или у случају да се отпад намјерава употреби на другој локацији, такав отпад не складиши дуже од 3 (три) мјесеца прије почетка адекватне употребе.

“Адекватна употреба” означава различите грађевинске радове, укључујући одлагanje отпада на земљу у вези са:

- одржавањем простора за рекреацију или

- изградњом, одржавањем или унапређењем објеката, аутопутева, жељезница и других саобраћајних инсталација на том земљишту, уз консултације с надлежним органом;

13) одлагanje отпада који се састоји од ископаног материјала из бушотина или ископина обављаних у циљу експлоатације минералних материја, под условом да се одлагање врши у или на земљишту где је отпадни материјал и ископан;

14) прање и чишћење отпадног текстила ради његове поновне или даље употребе, као и његово складиштење на мјесту где ће се прати или чистити. Прање и чишћење подразумијева употребу сапуна и детергената, а никако

средстава за избјељивање или других специјалних хемикалија;

15) привремено одлагање отпада насталог услед пречишћавања корита континенталних вода уздуж обале, пред његово трајно одлагање на одговарајуће депоније. Од обавезе прибављања дозволе ослобођен је и претходни третман цијењењем или одводњавањем таквог отпада на обали водотока чије се корито пречишћава или где се отпад намјерава одложити;

16) складиштење враћених отпадних роба од стране производијача, увозника, дистрибутера или продавача роба, у периоду не дужем од једног мјесец, под условом:

- да се такве отпадне робе намјеравају поново користити или подвргнути операцијама обновљавања материјала или

- да се ради о привременом складиштењу које претходи трајном прописном одлагашу;

17) обновљавање материјала (даља или поновна употреба) из отпада на мјесту процеса који тај отпад ствара, као и његово привремено и безједно складиштење на истом мјесту у периоду не дужем од 12 мјесеци;

18) било која друга корисна употреба отпада, под условом:

- да се отпад употребљава без даље обраде и
- да таква употреба отпада не укључује његово трајно одлагање.

Захтјев о изузимању дјелатности од прибављања дозволе

Члан 5.

Лице које обавља дјелатности управљања отпадом које подлијеже изузимању од обавезе прибављања дозволе за управљање отпадом дужно је поднijети писмени захтјев министарству надлежном за заштиту животне средине. Захтјев садржи податке:

1. о врсти / врстама дјелатности;
2. о врсти / врстама и количинама отпадног материјала с којим се ради или с којим ће се радити;
3. о локацији и / или рутама обављања дјелатности;
4. о постојећој или предвиђеној инфраструктури и опреми;
5. о тренутном или могућем утицају на животну средину;
6. о било каквим незгодама (акцидентним / инцидентним ситуацијама) које се у току обављања дјелатности десе на локацији или рути обављања дјелатности.

Уколико су услови за ослобађање од прибављања дозволе испуњени, министарство надлежно за заштиту животне средине након разматрања примљеног писменог захтјева издаје сагласност о ослобађању обавезе прибављања дозволе која се може користити и у сврху регистраовања дјелатности код надлежних институција.

Завршне одредбе

Члан 6.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 16-020-11/05

12. априла 2005. године
Бања Лука

Министар,
Мухамед Лишић, с.р.

503

На основу члана 60. став 2. алинеја 1. Закона о управљању отпадом ("Службени гласник Републике Српске", број 53/02) и члана 58. Закона о министарствима ("Службени гласник Републике Српске", бр. 70/02 и 33/04) министар за просторно уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске доноси

ПРАВИЛНИК

О КАТЕГОРИЈАМА ОТПАДА СА КАТАЛОГОМ

I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником прописују се категорије отпада са каталогом, према особинама отпада и дјелатностима из којих отпад потиче.

II - КАТАЛОГ ОТПАДА

Члан 2.

Отпад се сврстава у двадесет група према особинама и дјелатностима из којих потиче.

Групе отпада као и појединачни називи отпада означени су шестоцифреним бројевима.

Прве двије цифре означавају дјелатност из које потиче отпад, друге двије цифре означавају процес у којем је отпад настао и задње двије цифре означавају дио процеса из којег отпад потиче.

Члан 3.

Опасни отпад у Каталогу отпада има ознаку звјездице (*).

Опасан отпад је сваки отпад који има једну или више следећих карактеристика:

- 1) тачка горења ≤ 55 oC,
- 2) садржи једну или више супстанци из I групе отрова у укупној концентрацији $\geq 0,1\%$,
- 3) садржи једну или више супстанци из II групе отрова у укупној концентрацији $\geq 3\%$,
- 4) садржи једну или више супстанци из III групе отрова у укупној концентрацији $\geq 25\%$,
- 5) садржи једну или више корозивних супстанци означених у изразима ризика као R35 у укупној концентрацији $\geq 1\%$, или R34 у укупној концентрацији $\geq 5\%$,
- 6) садржи једну или више надражујућих супстанци означених у изразима ризика као R41 у укупној концентрацији $\geq 10\%$, или R36, R37 и R38 у укупној концентрацији $\geq 20\%$,
- 7) садржи једну од канцерогених супстанци 1. или 2. категорије у укупној концентрацији $\geq 0,1\%$,
- 8) садржи једну од канцерогених супстанци 3. категорије у укупној концентрацији $\geq 1\%$,
- 9) садржи једну супстанцу токсичну за репродукцију 1. или 2. категорије означену у изразима ризика као R60 и R61 у укупној концентрацији $\geq 1\%$ или 3. категорије означену у изразима ризика као R62 и R63 у укупној концентрацији $\geq 5\%$,
- 10) садржи једну мутагену супстанцу 1. или 2. категорије означену у изразима ризика као R46 у укупној концентрацији $\geq 0,1\%$ или 3. категорије означену у изразима ризика као R40 у укупној концентрацији $\geq 1\%$.

Члан 4.

За потребе управљања отпадом, произвођач или одговорно лице на управљању отпадом као и све надлежне институције дужни су да класификују отпад према Каталогу отпада који се налази у прилогу овог правилника и чини његов саставни дио.

Члан 5.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 16-020-9/05
12. априла 2005. године
Бања Лука

Министар,
Мухамед Лишић, с.р.

КАТАЛОГ ОТПАДА

ДЈЕЛАТНОСТИ ИЗ КОЈИХ ПОТИЧЕ ОТПАД

01	Отпади који потичу од истраживања, ископавања из рудника или каменолома, и физичког и хемијског третмана минерала.
02	Отпади из пољопривреде, хортикултуре, аквакултуре, шумарства, лова и риболова, припреме и прераде хране.
03	Отпади од прераде дрвета и производње папира, картона, пулпе, панела и намјештаја.
04	Отпади из кожарске, крznарске и текстилне индустрије.
05	Отпади од рафинисања нафте, пречишћавања природног гаса и пиролитичког третмана угља.
06	Отпади од неорганских хемијских процеса.
07	Отпади од органских хемијских процеса.
08	Отпади од производње, формулације, снабдијевања и употребе премаза (боје, лакови и стакление глауре), лепкова, зантичча и штампарска мастила.
09	Отпади из фотографске индустрије.
10	Отпади из термичких процеса.
11	Отпади од хемијског третмана површине и премазивања метала и других материјала, хидрометалургија обојених метала.
12	Отпади од обликовања, физичке и механичке површинске обраде метала и пластике.
13	Отпади од уља и остатака течних горива (осим јестивих уља и оних у поглављима 05, 12 и 19).
14	Отпади од органских супстанци које се користе као растворачи, средства за хлађење и као погон за леђелице (осим 07 и 08).
15	Отпади од амбалаже, апсорбенти, крпе за брисање, материјали за филтрирање и заштитна одјећа, ако није другачије спецификовано.
16	Отпади који нису другачије спецификовани у каталогу.
17	Грађевински отпад и отпад од рушења (укључујући и ископану земљу са контаминираних локација).
18	Отпади од здравствене заштите људи и животиња и / или с тим повезаног истраживања (изузев отпада из кухиња и ресторана који не долази од непосредне здравствене заштите).
19	Отпади из објекта за обраду отпада, погона за третман отпадних вода даље од локације производње и припрему воде намијењене људској употреби и воде за индустријску употребу.
20	Општински отпади (кућни отпад и слични комерцијални и индустријски отпади), укључујући одвојено сакупљене фракције.

НАЗИВ ОТПАДА

01	ОТПАДИ КОЈИ ПОТИЧУ ОД ИСТРАЖИВАЊА, ИСКОПАВАЊА ИЗ РУДНИКА ИЛИ КАМЕНОЛОМА, И ФИЗИЧКОГ И ХЕМИЈСКОГ ТРЕТМАНА МИНЕРАЛА
01 01	отпади од ископавања минерала
01 01 01	отпади од ископавања минерала за прву металургију
01 01 02	отпади од ископавања минерала за обояну металургију
01 03	отпади од физичке и хемијске обраде минерала за прву металургију
01 03 04*	јаловине из прераде сулфидне руде које стварају киселину
01 03 05*	друге јаловине које садрже опасне супстанце
01 03 06	јаловине другачије од оних наведених у 01 03 04 и 01 03 05
01 03 07*	остали отпади из физичког и хемијског третмана минерала за прву металургију који садрже опасне супстанце
01 03 08	прашњави и прашкасти отпади другачији од оних наведених у 01 03 07
01 03 09	црвени муљ из производње алуминијума другачији од оног наведеног у 01 03 07
01 03 99	отпади који нису другачије спецификовани
01 04	отпади из физичке и хемијске обраде минерала за обояну металургију
01 04 07*	отпади из физичке и хемијске обраде минерала за обояну металургију који садрже опасне супстанце
01 04 08	отпадни пљувнак и дробљени камен другачији од оних наведених у 01 04 07
01 04 09	отпадни пјесак и глина
01 04 10	прашњави прашкасти отпади другачији од оних наведених у 01 04 07
01 04 11	отпади од прераде калијум карбоната и камене соли другачији од оних наведених у 01 04 07
01 04 12	остаци и други отпади од прања и чишћења минерала другачији од оних наведених у 01 04 07 и 01 04 11
01 04 13	отпади од сјечења и обраде камена другачији од оних наведених у 01 04 07
01 04 99	отпади који нису другачије спецификовани
01 05	муљеви настали бушењем и други отпади од бушења
01 05 04	муљеви и отпади од бушења за изворишта питке воде
01 05 05*	муљеви и отпади од бушења који садрже нафту
01 05 06*	муљеви од бушења и други отпади од бушења који садрже опасне супстанце

01 05 07	муљеви од бушења и отпади који садрже барит другачији од оних наведених у 01 05 05 и 01 05 06
01 05 08	муљеви од бушења и отпади који садрже хлорид другачији од оних наведених у 01 05 05 и 01 05 06
01 05 99	отпади који нису другачије спецификовани

02	ОТПАДИ ИЗ ПОЉОПРИВРЕДЕ, ХОРТИКУЛТУРЕ, АКВАКУЛТУРЕ, ШУМАРСТВА, ЛОВА И РИБОЛОВА, ПРИПРЕМЕ И ПРЕРАДЕ ХРАНЕ
02 01	Отпади из пољопривреде, хортинултуре, аквакултуре, шумарства, лова и риболова
02 01 01	муљеви од прања и чишћења
02 01 02	отпад од животињског ткива
02 01 03	отпад од биљног ткива
02 01 04	отпадна пластика (искључујући амбалажу)
02 01 06	животињски фецес, урин и ћубриво (укључујући и отпадну сламу), течни отпад, сакупљен одвојено и третиран даље од локације стварања
02 01 07	отпади од експлоатације шума
02 01 08*	агрохемијски отпад који садржи опасне супстанце
02 01 09	агрохемијски отпад другачији од оног наведеног у 02 01 08
02 01 10	отпад од метала
02 01 99	отпади који нису другачије спецификовани
02 02	отпади од припреме и обраде меса, рибе и друге хране животињског поријекла
02 02 01	муљеви од прања и чишћења
02 02 02	отпад од животињског ткива
02 02 03	материјали неподобни за јело или обраду
02 02 04	муљеви од третмана течног отпада на локацији стварања
02 02 99	отпади који нису другачије спецификовани
02 03	отпади од припреме и прераде воћа, поврћа, житарица, јестивих уља, какаоа, кафе, чаја и дувана; производње конзервисање хране; прерада дувана; производња квасца и екстракта квасца; припрема и ферментација меласе
02 03 01	муљеви од прања, чишћења, љуштења, центрифугирања и сепарације
02 03 02	отпади од конзерванса
02 03 03	отпади од екстракције
02 03 04	материјали неподобни за јело или обраду
02 03 05	муљеви од третмана течног отпада на локацији стварања
02 03 99	отпади који нису другачије спецификовани
02 04	отпади од прераде шећера
02 04 01	земља од чишћења и прања шећерне репе
02 04 02	калијум карбонат ван спецификације
02 04 03	муљеви од третмана течног отпада на локацији стварања
02 04 99	отпади који нису другачије спецификовани
02 05	отпади од индустрије млиjeчних производа
02 05 01	материјали неподобни за јело или обраду
02 05 02	муљеви од третмана течног отпада на локацији стварања
02 05 99	отпади који нису другачије спецификовани
02 06	отпади од индустрије пецива и кондиторске индустрије
02 06 01	материјали неподобни за јело или обраду
02 06 02	отпади од конзерванса
02 06 03	муљеви од третмана течног отпада на локацији стварања
02 06 99	отпади који нису другачије спецификовани
02 07	отпади од производње алкохолних и безалкохолних напитака (изузев кафе, чаја и какаоа)
02 07 01	отпади од прања, чишћења и механичког смањивања сировог материјала
02 07 02	отпади од дестилизације алкохола
02 07 03	отпади од хемијског третмана
02 07 04	материјали неподобни за јело или обраду
02 07 05	муљеви од третмана течног отпада на локацији стварања
02 07 99	отпади који нису другачије спецификовани

03	ОТПАДИ ОД ПРЕРАДЕ ДРВЕТА И ПРОИЗВОДЊЕ ПАПИРА, КАРТОНА, ПУЛПЕ, ПАНЕЛА И НАМЈЕШТАЈА
03 01	отпади од прераде дрвета и производње панела и намјештја
03 01 01	отпадна кора и плута
03 01 04*	пилевине, иверје, струготине, дрво, медијапан и фурнир који садрже опасне супстанце

03 01 05	пильевине, иверје, струготине, дрво, медијапан и фурнир који садрже опасне супстанце другачије од оних наведених у 03 01 04
03 01 99	отпади који нису другачије спецификовани
03 02	отпади од заштите дрвета
03 02 01*	некалогенизованi органски конзервани за дрво
03 02 02*	органохлорни конзервани за дрво
03 02 03*	органометални конзервани за дрво
03 02 04*	неоргански конзервани за дрво
03 02 05*	други конзервани који садрже опасне супстанце
03 02 99	отпади који нису другачије спецификовани
03 03	отпади од производње и прераде пулпе, папира и картона
03 03 01	отпад из коре и дрвета
03 03 02	муљ зеленог течног отпада (настао обнављањем куване течности)
03 03 05	муљеви од скидања боје из рециклаже папира
03 03 07	механички издвојени непотребни састојци при прављењу пулпе од отпадног папира и картона
03 03 08	отпади од раздвајања папира и картона одређених за рециклажу
03 03 09	кречни отпадни муљ
03 03 10	остаци влакана, муљеви од влакана, пуниона и превлака из механичке сепарације
03 03 11	муљеви из третмана отпадне воде на лицу мјеста
03 03 99	отпади који нису другачије спецификовани

04	ОТПАДИ ИЗ КОЖАРСКЕ, КРЗНАРСКЕ И ТЕКСТИЛНЕ ИНДУСТРИЈЕ
04 01	отпади из индустрије коже и крзна
04 01 01	отпади од скидања другог ткива са коже
04 01 02	кречни отпад
04 01 03*	отпади од одмашћивања који садржи раствараче
04 01 04	течност за штављење која садржи хром
04 01 05	течност за штављење без хрома
04 01 06	муљеви који садрже хром
04 01 07	муљеви без хрома
04 01 08	отпад од уштављене коже (отпад од скидања длака, сјечења, прашина од гланца) који садржи хром
04 01 09	отпади од завршне обраде и полирања
04 01 99	отпади који нису другачије спецификовани
04 02	отпади из текстилне индустрије
04 02 09	отпади од мјешовитих материјала (импрегнисани текстил, еластомер, пластомер)
04 02 10	органска материја из природних производа (нпр. маст, восак)
04 02 14*	отпади из завршне обраде који садрже органске раствараче
04 02 15	отпади из завршне обраде другачији од оних наведених у 04 02 14
04 02 16*	обојене тканине и пигменти који садрже опасне супстанце
04 02 17	обојене тканине и пигменти који садрже опасне супстанце другачије од оних наведених у 04 02 16
04 02 19*	муљеви из третмана отпадних вода на лицу мјеста који садрже опасне супстанце
04 02 20	муљеви из третмана отпадних вода на лицу мјеста другачији од оних наведених у 04 02 19
04 02 21	отпади од непрерађених текстилних влакана
04 02 22	отпади од прерађених текстилних влакана
04 02 99	отпади који нису другачије спецификовани

05	ОТПАДИ ОД РАФИНИСАЊА НАФТЕ, ПРЕЧИШЋАВАЊА ПРИРОДНОГ ГАСА И ПИРОЛИТИЧКОГ ТРЕТМАНА УГЉА
05 01	отпади од рафинације нафте
05 01 02*	муљеви од десалинације
05 01 03*	муљеви са дна резервоара
05 01 04*	кисело-базни муљеви
05 01 05*	мрље истекле нафте
05 01 06*	зауљени муљеви од поступака одржавања погона и опреме
05 01 07*	кисели катран
05 01 08*	остали катран
05 01 09*	муљеви из третмана отпадних вода на лицу мјеста који садрже опасне супстанце
05 01 10	муљеви из третмана отпадних вода на лицу мјеста другачији од оних наведених у 05 01 09
05 01 11*	отпади од пречишћавања горива са базама
05 01 12*	уља која садрже киселине
05 01 13	муљеви од воде из котла
05 01 14	отпади из расхладних колона

05 01 15*	утрошене филтерске глине
05 01 16	отпади који садрже сумпор из десулфуризације нафте
05 01 17	битумен
05 01 99	отпади који нису другачије спецификовани
05 06	отпади од пиролитичког третмана угља
05 06 01*	кисели катран
05 06 03*	остали катран
05 06 04	отпад из колона за хлађење
05 06 99	отпади који нису другачије спецификовани
05 07	отпади од пречишћавања природног гаса и транспорта
05 07 01*	отпади који садрже живу
05 07 02	отпади који садрже сумпор
05 07 99	отпади који нису другачије спецификовани

06	ОТПАДИ ОД НЕОРГАНСКИХ ХЕМИЈСКИХ ПРОЦЕСА
06 01	отпади од производње, формулације, снабдијевања и употребе киселина
06 01 01*	сумпорна и сумпораста киселина
06 01 02*	хлороводонична киселина
06 01 03*	флуороводонична киселина
06 01 04*	фосфорна и фосфораста киселина
06 01 05*	азотна и азотаста киселина
06 01 06*	остале киселине
06 01 99	отпади који нису другачије спецификовани
06 02	отпади од производње, формулације, снабдијевања и употребе база
06 02 01*	калцијум хидроксид
06 02 03*	амонијум хидроксид
06 02 04*	натријум хидроксид и калијум хидроксид
06 02 05*	остале основне супстанце
06 02 99	отпади који нису другачије спецификовани
06 03	отпади од производње, формулације, снабдијевања и употребе соли и раствора соли и оксида метала
06 03 11*	чврсте соли и раствори који садрже цијаниде
06 03 13*	чврсте соли и раствори који садрже тешке метале
06 03 14	чврсте соли и раствори другачији од оних наведених у 06 03 11 и 06 03 13
06 03 15*	оксиди метала који садрже тешке метале
06 03 16	оксиди метала другачији од оних наведених у 06 03 15
06 03 99	отпади који нису другачије спецификовани
06 04	отпади који садрже метале који нису наведени у 06 03
06 04 03*	отпади који садрже арсен
06 04 04*	отпади који садрже живу
06 04 05*	отпади који садрже остале тешке метале
06 04 99	отпади који нису другачије специфицирани
06 05	муљеви од третмана отпадних вода на локацији производње
06 05 02*	муљеви од третмана отпадних вода на локацији производње који садрже опасне супстанце
06 05 03	муљеви од третмана отпадних вода на локацији производње другачији од оних наведених у 06 05 02
06 06	отпади од производње, формулације, снабдијевања и употребе хемикалија које садрже сумпор, хемијских процеса са сумпором и процеса одсумпоравања
06 06 02*	отпади који садрже опасне сулфиде
06 06 03	отпади који садрже сулфиде другачије од оних наведених у 06 06 02
06 06 99	отпади који нису другачије спецификовани
06 07	отпади од производње, формулације, снабдијевања и употребе халогена и хемијских процеса са халогенима
06 07 01*	отпади који садрже азбест од електролизе
06 07 02*	активни угљ од производње хлора
06 07 03*	муљ од баријум сулфата који садржи живу
06 07 04*	раствори и киселине, на пример контактна киселина
06 07 99	отпади који нису другачије спецификовани
06 08	отпади од производње, формулације, снабдијевања и употребе силицијума и деривата силицијума
06 08 02*	отпади који садрже хлоросилане
06 08 99	отпади који нису другачије спецификовани

06 09	отпади од производње, формулације, снабдијевања и употребе хемикалија које садрже фосфор и хемијских процеса са фосфором
06 09 02	фосфорна шљака
06 09 03*	отпади везани за реакције са калцијумом који садрже опасне супстанце или су контаминирани њима
06 09 04	отпади везани за реакције са калцијумом другачији од оних наведених у 06 09 03
06 09 99	отпади који нису другачије спецификовани
06 10	отпади од производње, формулације, снабдијевања и употребе хемикалија које садрже азот, хемијских процеса са азотом и производње ћубрива
06 10 02*	отпади који садрже опасне супстанце
06 10 99	отпади који нису другачије спецификовани
06 11	отпади од производње неорганских пигмената и непрозирних материја
06 11 01	отпади везани за реакције са калцијумом из производње титандиоксида
06 11 99	отпади који нису другачије спецификовани
06 13	отпади од неорганских хемијских процеса који нису другачије спецификовани
06 13 01*	неоргански пестициди, биоциди и конзерванси за дрво
06 13 02*	потрошени активни угљ (осим 06 07 02)
06 13 03	угљенична чај
06 13 04*	отпади настали прерадом азбеста
06 13 05*	чај
06 13 99	отпади који нису другачије спецификовани
07	ОТПАДИ ОД ОРГАНСКИХ ХЕМИЈСКИХ ПРОЦЕСА
07 01	Отпади од производње, формулације, снабдијевања и употребе основних органских хемикалија
07 01 01*	течности за прање на бази воде и матичне течности
07 01 03*	органски халогеновани растворачи, течности за прање и матичне течности
07 01 04*	остали органски растворачи, течности за прање и матичне течности
07 01 07*	халогеновани талози и остаци реакција
07 01 08*	остали талози и остаци реакција
07 01 09*	халогеновани филтер-колачи, потрошени апсорбенти
07 01 10*	остали филтер-колачи, потрошени апсорбенти
07 01 11*	муљеви од третмана отпадних вода на локацији производње који садрже опасне супстанце
07 01 12	муљеви од третмана отпадних вода на локацији производње другачији од оних наведених у 07 01 11
07 01 99	отпади који нису другачије спецификовани
07 02	отпади од производње, формулације, снабдијевања и употребе пластике, синтетичке гуме и синтетичких влакана
07 02 01*	течности за прање на бази воде и матичне течности
07 02 03*	органски халогеновани растворачи, течности за прање и матичне течности
07 02 04*	остали органски растворачи, течности за прање и матичне течности
07 02 07*	халогеновани талози и остаци реакција
07 02 08*	остали талози и остаци реакција
07 02 09*	халогеновани филтер-колачи, потрошени апсорбенти
07 02 10*	остали филтер-колачи, потрошени апсорбенти
07 02 11*	муљеви од третмана отпадних вода на локацији производње који садрже опасне супстанце
07 02 12	муљеви од третмана отпадних вода на локацији производње другачији од оних наведених у 07 02 11
07 02 13	отпадна пластика
07 02 14*	отпади од адитива који садрже опасне супстанце
07 02 15	отпади од адитива другачији од оних наведених у 07 02 14
07 02 16*	отпади који садрже опасни силицијум
07 02 17	отпади који садрже силицијум другачији од оног наведеног у 07 02 16
07 02 99	отпади који нису другачије спецификовани
07 03	отпади од производње, формулације, снабдијевања и употребе органских боја и пигмената (осим 06 11)
07 03 01*	течности за прање на бази воде и матичне течности
07 03 03*	органски халогеновани растворачи, течности за прање и матичне течности
07 03 04*	остали органски растворачи, течности за прање и матичне течности
07 03 07*	халогеновани талози и остаци реакција
07 03 08*	остали талози и остаци реакција
07 03 09*	халогеновани филтер-колачи, потрошени апсорбенти
07 03 10*	остали филтер-колачи, потрошени апсорбенти
07 03 11*	муљеви од третмана отпадних вода на локацији производње који садрже опасне супстанце
07 03 12	муљеви од третмана отпадних вода на локацији производње другачији од оних наведених у 07 03 11
07 03 99	отпади који нису другачије спецификовани

07 04	отпади од производње, формулације, снабдијевања и употребе органских пестицида (осим 02 01 08 и 02 01 09), конзерванди за дрво (осим 03 02) и других биоцида
07 04 01*	течности за прање на бази воде и матичне течности
07 04 03*	органски халогеновани растворачи, течности за прање и матичне течности
07 04 04*	остали органски растворачи, течности за прање и матичне течности
07 04 07*	халогеновани талози и остаци реакција
07 04 08*	остали талози и остаци реакција
07 04 09*	халогеновани филтер-колачи, потрошени апсорбенти
07 04 10*	остали филтер-колачи, потрошени апсорбенти
07 04 11*	муљеви од третмана отпадних вода на локацији производње који садрже опасне супстанце
07 04 12	муљеви од третмана отпадних вода на локацији производње другачији од оних наведених у 07 04 11
07 04 13*	чврсти отпади који садрже опасне супстанце
07 04 99	отпади који нису другачије спецификовани
07 05	отпади од производње, формулације, снабдијевања и употребе фармацеутских препарата
07 05 01*	течности за прање на бази воде и матичне течности
07 05 03*	органски халогеновани растворачи, течности за прање и матичне течности
07 05 04*	остали органски растворачи, течности за прање и матичне течности
07 05 07*	халогеновани талози и остаци реакција
07 05 08*	остали талози и остаци реакција
07 05 09*	халогеновани филтер-колачи, потрошени апсорбенти
07 05 10*	остали филтер-колачи, потрошени апсорбенти
07 05 11*	муљеви од третмана отпадних вода на локацији производње који садрже опасне супстанце
07 05 12	муљеви од третмана отпадних вода на локацији производње другачији од оних наведених у 07 05 11
07 05 13*	чврсти отпади који садрже опасне супстанце
07 05 14	чврсти отпади другачији од оних наведених у 07 05 13
07 05 99	отпади који нису другачије спецификовани
07 06	отпади од производње, формулације, снабдијевања и употребе масти, сапуна, детерџената, дезинфекцијских и козметичких средстава
07 06 01*	течности за прање на бази воде и матичне течности
07 06 03*	органски халогеновани растворачи, течности за прање и матичне течности
07 06 04*	остали органски растворачи, течности за прање и матичне течности
07 06 07*	халогеновани талози и остаци реакција
07 06 08*	остали талози и остаци реакција
07 06 09*	халогеновани филтер-колачи, потрошени апсорбенти
07 06 10*	остали филтер-колачи, потрошени апсорбенти
07 06 11*	муљеви од третмана отпадних вода на локацији производње који садрже опасне супстанце
07 06 12	муљеви од третмана отпадних вода на локацији производње другачији од оних наведених у 07 06 11
07 06 99	отпади који нису другачије спецификовани
07 07	отпади од производње, формулације, снабдијевања и употребе финих хемикалија и хемијских производа који нису другачије спецификовани
07 07 01*	течности за прање на бази воде и матичне течности
07 07 03*	органски халогеновани растворачи, течности за прање и матичне течности
07 07 04*	остали органски растворачи, течности за прање и матичне течности
07 07 07*	халогеновани талози и остаци реакција
07 07 08*	остали талози и остаци реакција
07 07 09*	халогеновани филтер-колачи, потрошени апсорбенти
07 07 10*	остали филтер-колачи, потрошени апсорбенти
07 07 11*	муљеви од третмана отпадних вода на локацији производње који садрже опасне супстанце
07 07 12	муљеви од третмана отпадних вода на локацији производње другачији од оних наведених у 07 07 11
07 07 99	отпади који нису другачије спецификовани
08	ОТПАДИ ОД ПРОИЗВОДЊЕ, ФОРМУЛАЦИЈЕ, СНАБДИЈЕВАЊА И УПОТРЕБЕ ПРЕМАЗА (БОЈЕ, ЛАКОВИ И СТАКЛЕНЕ ГЛАЗУРЕ), ЉЕПИЛА, ЗАПТИВАЧА И ШТАМПАРСКИХ МАСТИЛА
08 01	отпади од производње, формулације, снабдијевања и употребе и уклањања боја и лакова
08 01 11*	отпадна боја и лак који садрже органске раствораче или друге опасне супстанце
08 01 12	отпадна боја и лак другачији од оних наведених у 08 01 11
08 01 13*	муљеви од боје или лака који садрже органске раствораче или друге опасне супстанце
08 01 14	муљеви од боје или лака другачији од оних наведених у 08 01 13
08 01 15*	муљеви на бази воде који садрже боју или лак, који садрже органске раствораче или друге опасне супстанце
08 01 16	муљеви од боје или лака другачији од оних наведених у 08 01 15

08 01 17*	отпади од уклањања боје или лака који садрже органске раствораче или друге опасне супстанце
08 01 18	отпади од уклањања боје или лака другачији од оних наведених у 08 01 17
08 01 19*	водене суспензије које садрже боју или лак који садрже органске раствораче или друге опасне супстанце
08 01 20	водене суспензије које садрже боју или лак другачије од оних наведених у 08 01 19
08 01 21*	отпад од течности за уклањање боје или лака
08 01 99	отпади који нису другачије спецификовани
08 02	отпади од производње, формулације, снабдијевања и употребе осталих премаза (укупљујући керамичке материјале)
08 02 01	отпад од прашкастих премаза
08 02 02	муљеви на бази воде који садрже керамичке материјале
08 02 03	водене суспензије које садрже керамичке материјале
08 02 99	отпади који нису другачије спецификовани
08 03	отпади од производње, формулације, снабдијевања и употребе штампарског мастила
08 03 07	муљеви на бази воде који садрже мастило
08 03 08	течни отпад на бази воде који садржи мастило
08 03 12*	отпадно мастило које садржи опасне супстанце
08 03 13	отпадно мастило другачије од оног наведеног у 08 03 12
08 03 14*	муљеви од мастила које садржи опасне супстанце
08 03 15	муљеви од мастила другачији од оних наведених у 08 03 14
08 03 16*	отпадни раствори за ецовавање
08 03 17*	отпадни тонер за штампање који садржи опасне супстанце
08 03 18	отпадни тонер за штампање другачији од оног наведеног у 08 03 17
08 03 19*	диспергована уља
08 03 99	отпади који нису другачије спецификовани
08 04	отпади од производње, формулације, снабдијевања и употребе љепила и заптивача (укупљујући и водоотпорне производе)
08 04 09*	отпадна љепила и заптивачи који садрже органске раствораче или друге опасне супстанце
08 04 10	отпадна љепила и заптивачи другачији од оних наведених у 08 04 09
08 04 11*	муљеви од љепила и заптивача који садрже органске раствораче или друге опасне супстанце
08 04 12	муљеви од љепила и заптивача другачији од оних наведених у 08 04 11
08 04 13*	муљеви на бази воде који садрже љепила или заптиваче који садрже органске раствораче или друге опасне супстанце
08 04 14	муљеви на бази воде који садрже љепила или заптиваче другачији од оних наведених у 08 04 13
08 04 15*	течни отпад на бази воде који садржи љепила или заптиваче који садрже органске раствораче или друге опасне супстанце
08 04 16	течни отпад на бази воде који садржи љепила или заптиваче другачији од оних споменутих у 08 04 15
08 04 17*	уље терпентинске смоле
08 04 99	отпади који нису другачије спецификовани
08 05	отпади који нису другачије спецификовани у 08
08 05 01*	отпадни изопијанати

09	ОТПАДИ ИЗ ФОТОГРАФСКЕ ИНДУСТРИЈЕ
09 01	отпади из фотографске индустрије
09 01 01*	раствори развијача и активатора на бази воде
09 01 02*	раствори развијача за офсет плоче на бази воде
09 01 03*	раствори развијача на бази растворача
09 01 04*	раствори средстава за фиксирање
09 01 05*	раствори за избјељивање и раствори средстава за избјељивање и фиксирање
09 01 06*	отпади који садрже сребро од третмана фотографског отпада на локацији стварања
09 01 07	фотографски филм и папир који садржи сребро или једињења сребра
09 01 08	фотографски филм и папир који не садржи сребро или једињења сребра
09 01 10	камере за једнократну употребу без батерија
09 01 11*	камере за једнократну употребу које садрже батерије наведене у 16 06 01, 16 06 02 или 16 06 03
09 01 12	камере за једнократну употребу које садрже батерије другачије од оних наведених у 09 01 11
09 01 13*	течни отпад на бази воде од обнављања сребра на локацији стварања другачији од оног наведеног у 09 01 06
09 01 99	отпади који нису другачије спецификовани

10	ОТПАДИ ИЗ ТЕРМИЧКИХ ПРОЦЕСА
10 01	отпади из енергана и других постројења за сагоријевање (осим 19)
10 01 01	шљака и прашина из котла (изузев прашине из котла наведене у 10 01 04)

10 01 02	летећи пепео од угља
10 01 03	летећи пепео тресета и сировог дрвета
10 01 04*	летећи пепео од нафте и прашина из котла
10 01 05	чврсти отпади на бази калцијума у процесу одсумпоравања гаса
10 01 07	муљеви на бази калцијума у процесу одсумпоравања гаса
10 01 09*	сумпорна киселина
10 01 13*	летећи пепео из угљикводоника у облику емулзије употребљених као гориво
10 01 14*	шљака и прашина из котла из ко-спаљивања, која садржи опасне супстанце
10 01 15	шљака и прашина из котла из ко-спаљивања другачија од оних наведених у 10 01 14
10 01 16*	летећи пепео из ко-спаљивања који садржи опасне супстанце
10 01 17	летећи пепео из ко-спаљивања другачији од оног наведеног у 10 01 16
10 01 18*	отпади из пречишћавања гаса који садрже опасне супстанце
10 01 19	отпади из пречишћавања гаса другачији од оних наведених у 10 01 05, 10 01 07, 10 01 18
10 01 20*	муљеви из третмана отпадних вода на лицу мјеста који садрже опасне супстанце
10 01 21	муљеви из третмана отпадних вода на лицу мјеста другачији од оних наведених у 10 01 20
10 01 22*	муљеви на бази воде из чишћења котла који садрже опасне супстанце
10 01 23	муљеви на бази воде из чишћења котла другачији од оних наведених у 10 01 22
10 01 24	пијескови из флуидизованог слоја
10 01 25	отпади од складиштења горива и припреме енергана које користе угљ
10 01 26	отпади из третмана расхладне воде
10 01 99	отпади који нису другачије спецификовани
10 02	отпади из индустрије гвожђа и челика
10 02 01	отпади од прераде шљаке
10 02 02	непрерађена шљака
10 02 07*	чврсти отпади од третмана гаса који садрже опасне супстанце
10 02 08	чврсти отпади од третмана гаса другачији од оних наведених у 10 02 07
10 02 10	струготине из челичане
10 02 11*	зауљени отпади из третмана расхладне воде
10 02 12	отпади из третмана расхладне воде другачији од оних наведених у 10 02 11
10 02 13*	муљеви и филтер-колачи из третмана гаса који садрже опасне супстанце
10 02 14	муљеви и филтер-колачи из третмана гаса другачији од оних споменутих у 10 02 13
10 02 15	други муљеви и филтер-колачи
10 02 99	отпади који нису другачије спецификовани
10 03	отпади из термичке металургије алуминијума
10 03 02	струготине са аноде
10 03 04*	шљаке из примарне производње
10 03 05	отпади алуминијума
10 03 08*	слане шљаке из секундарне производње
10 03 09*	црна троска из секундарне производње
10 03 15*	слуштени комади који су запаљиви или који у контакту са водом симитују запаљиве гасове у опасним количинама
10 03 16	слуштени комади другачији од оних наведених у 10 03 15
10 03 17*	отпади који садрже катран из производње анода
10 03 18	отпади који садрже угљеник из производње анода другачији од оних наведених у 10 03 17
10 03 19*	прашина димног гаса која садржи опасне супстанце
10 03 20	прашина димног гаса другачија од оне наведене у 10 03 19
10 03 21*	остале чврсте честице и прашина (укључујући прашину из млина са куглама) које садрже опасне супстанце
10 03 22	остале чврсте честице и прашина (укључујући прашину из млина са куглама) другачије од оних наведених у 10 03 21
10 03 23*	чврсти отпади из третмана гаса који садрже опасне супстанце
10 03 24	чврсти отпади из третмана гаса другачији од оних наведених у 10 03 23
10 03 25*	муљеви и филтер-колачи од третмана гаса који садрже опасне супстанце
10 03 26	муљеви и филтер-колачи од третмана гаса другачији од оних наведених у 10 03 25
10 03 27*	зауљени отпади из третмана расхладне воде
10 03 28	отпади из третмана расхладне воде другачији од оних наведених у 10 03 27
10 03 29*	отпади од третмана сланих шљака и црне троске који садрже опасне супстанце
10 03 30	отпади од третмана сланих шљака и црне троске другачији од оних наведених у 10 03 29
10 03 99	отпади који нису другачије спецификовани
10 04	отпади из термичке металургије олова
10 04 01*	шљаке из примарне и секундарне производње
10 04 02*	троска и слуштени комади из примарне и секундарне производње

10 04 03*	калцијум арсенат
10 04 04*	прашина димног гаса
10 04 05*	остале чврсте честице и прашина
10 04 06*	чврсти отпади из третмана гаса
10 04 07*	муљеви и филтер-колачи из третмана гаса
10 04 09*	зауљени отпади из третмана расхладне воде
10 04 10	отпади из третмана расхладне воде другачији од оних наведених у 10 04 09
10 04 99	отпади који нису другачије спецификовани
10 05	отпади из термичке металургије цинка
10 05 01	шљаке из примарне и секундарне производње
10 05 03*	прашина димног гаса
10 05 04	остале чврсте честице и прашина
10 05 05*	чврсти отпад из третмана гаса
10 05 06*	муљеви и филтер-колачи из третмана гаса
10 05 08*	зауљени отпади из третмана расхладне воде
10 05 09	отпади из третмана расхладне воде другачији од оних наведених у 10 05 08
10 05 10*	троска и слуштени комади који су запаљиви или који у контакту са водом емитују запаљиве гасове у опасним количинама
10 05 11	троска и слуштени комади другачији од оних наведених у 10 05 10
10 05 99	отпади који нису другачије спецификовани
10 06	отпад из термичке металургије бакра
10 06 01	шљаке из примарне и секундарне производње
10 06 02	троска и слуштени комади из примарне и секундарне производње
10 06 03*	прашина димног гаса
10 06 04	остале чврсте честице и прашина
10 06 06*	чврсти отпади из третмана гаса
10 06 07*	муљеви и филтер-колачи из третмана гаса
10 06 09*	зауљени отпади из третмана расхладне воде
10 06 10	отпади из третмана расхладне воде другачији од оних наведених у 10 06 09
10 06 99	отпади који нису другачије спецификовани
10 07	отпади из термичке металургије сребра, злата и платине
10 07 01	шљаке из примарне и секундарне производње
10 07 02	троска и слуштени комади из примарне и секундарне производње
10 07 03	чврсти отпади из третмана гаса
10 07 04	остале чврсте честице и прашина
10 07 05	муљеви и филтер-колачи из третмана гаса
10 07 07*	зауљени отпади из третмана расхладне воде
10 07 08	отпади из третмана расхладне воде другачији од оних наведених у 10 07 07
10 07 99	отпади који нису другачије спецификовани
10 08	отпади из термичке металургије осталих обожењених метала
10 08 04	чврсте честице и прашина
10 08 08*	слана шљака из примарне и секундарне производње
10 08 09	остале шљаке
10 08 10*	троска и слуштени комади који су запаљиви или који у контакту са водом емитују запаљиве гасове у опасним количинама
10 08 11	троска и слуштени комади другачији од оних наведених у 10 08 10
10 08 12*	отпади који садрже катран из производње анода
10 08 13	отпади који садрже угљеник из производње анода другачији од оних наведених у 10 08 12
10 08 14	струготине са аноде
10 08 15*	прашина димног гаса која садржи опасне супстанце
10 08 16	прашина димног гаса другачија од оне наведене у 10 08 15
10 08 17*	муљеви и филтер-колачи из третмана димног гаса који садрже опасне супстанце
10 08 18	муљеви и филтер-колачи из третмана димног гаса другачији од оних наведених у 10 08 17
10 08 19*	зауљени отпади из третмана расхладне воде
10 08 20	отпади из третмана расхладне воде другачији од оних наведених у 10 08 19
10 08 99	отпади који нису другачије спецификовани
10 09	отпади од ливења гвоздених одливака
10 09 03	шљака из пећи
10 09 05*	језгра и калупи за ливење који нису пропли процес изливаша и који садрже опасне супстанце
10 09 06	језгра и калупи за ливење који нису пропли процес изливаша другачији од оних наведених у 10 09 05
10 09 07*	језгра и калупи за ливење који су пропли процес изливаша и који садрже опасне супстанце

10 09 08	језгра и калупи за ливење који су прошли процес изливавања другачији од оних наведених у 10 09 07
10 09 09*	прашина димног гаса која садржи опасне супстанце
10 09 10	прашина димног гаса другачија од оне наведене у 10 09 09
10 09 11*	остале чврсте честице које садрже опасне супстанце
10 09 12	остале чврсте честице другачије од оних наведених у 10 09 11
10 09 13*	отпадна везива која садрже опасне супстанце
10 09 14	отпадна везива другачија од оних наведених у 10 09 13
10 09 15*	отпадни индикатор пукотина који садржи опасне супстанце
10 09 16	отпадни индикатор пукотина другачији од оног наведеног у 10 09 15
10 09 99	отпади који нису другачије спецификовани
10 10	отпади од ливења одливака обојених метала
10 10 03	шљака из пећи
10 10 05*	језгра и калупи за ливење који нису прошли процес изливавања и који садрже опасне супстанце
10 10 06	језгра и калупи за ливење који нису прошли процес изливавања другачији од оних наведених у 10 10 05
10 10 07*	језгра и калупи за ливење који су прошли процес изливавања и који садрже опасне супстанце
10 10 08	језгра и калупи за ливење који су прошли процес изливавања другачији од оних наведених у 10 10 07
10 10 09*	прашина димног гаса која садржи опасне супстанце
10 10 10	прашина димног гаса другачија од оне наведене у 10 10 09
10 10 11*	остале чврсте честице које садрже опасне супстанце
10 10 12	остале чврсте честице другачије од оних наведених у 10 10 11
10 10 13*	отпадна везива која садрже опасне супстанце
10 10 14	отпадна везива другачија од оних наведених у 10 10 13
10 10 15*	отпадни индикатор пукотина који садржи опасне супстанце
10 10 16	отпадни индикатор пукотина другачији од оног наведеног у 10 10 15
10 10 99	отпади који нису другачије спецификовани
10 11	отпади из производње стакла и производа од стакла
10 11 03	отпадни влакнасти материјали на бази стакла
10 11 05	чврсте честице и прашина
10 11 09*	отпадна припремна мјешавина која се користи прије термичког третмана и која садржи опасне супстанце
10 11 10	отпадна припремна мјешавина која се користи прије термичког третмана другачија од оне наведене у 10 11 09
10 11 11*	отпадно стакло у малим комадима и стаклена прашина који садрже темпке метале (на примјер од катодних цијеви)
10 11 12	отпадно стакло другачије од оног наведеног у 10 11 11
10 11 13*	муљ од полирања и мљевења стакла који садржи опасне супстанце
10 11 14	муљ од полирања и мљевења стакла другачији од оног наведеног у 10 11 13
10 11 15*	чврсти отпади из третмана димног гаса који садрже опасне супстанце
10 11 16	чврсти отпади из третмана димног гаса другачији од оних наведених у 10 11 15
10 11 17*	муљеви и филтер-колачи из третмана димног гаса који садрже опасне супстанце
10 11 18	муљеви и филтер-колачи из третмана димног гаса другачији од оних наведених у 10 11 17
10 11 19*	чврсти отпади од третмана отпадних вода на лицу мјеста који садрже опасне супстанце
10 11 20	чврсти отпади од третмана отпадних вода на лицу мјеста другачији од оних наведених у 10 11 19
10 11 99	отпади који нису другачије спецификовани
10 12	отпади из производње керамичких производа, цигли, плочица и производа за грађевинарство
10 12 01	отпадна припремна мјешавина прије термичког третмана
10 12 03	чврсте честице и прашина
10 12 05	муљеви и филтер-колачи из третмана гаса
10 12 06	одбачени калупи
10 12 08	отпадна керамика, цигле, плочице и производи за грађевинарство (послије термичког третмана)
10 12 09*	чврсти отпади из третмана гаса који садрже опасне супстанце
10 12 10	чврсти отпади из третмана гаса другачији од оних наведених у 10 12 09
10 12 11*	отпади од глазура који садрже темпке метале
10 12 12	отпади од глазура другачији од оних наведених у 10 12 11
10 12 13	муљ из третмана отпадне воде на лицу мјеста
10 12 99	отпади који нису другачије спецификовани
10 13	отпади из производње цемента, креча и гипса и предмета и производа који се од њих производе
10 13 01	отпадна припремна мјешавина прије термичког третмана
10 13 04	отпади од калцинације и хидратације креча
10 13 06	чврсте честице и прашина (изузев 10 13 12 и 10 13 13)
10 13 07	муљеви и филтер-колачи из третмана гаса

10 13 09*	отпади из производње азбест цемента који садрже азбест
10 13 10	отпади из производње азбест цемента другачији од оних наведених у 10 13 09
10 13 11	отпади из композитних материјала на бази цемента другачији од оних наведених у 10 13 09 и 10 13 10
10 13 12*	чврсти отпади из третмана гаса који садрже опасне супстанце
10 13 13	чврсти отпади из третмана гаса другачији од оних наведених у 10 13 12
10 13 14	отпадни бетон и муљ од бетона
10 13 99	отпади који нису другачије спецификовани
10 14	отпад из крематоријума
10 14 01*	отпад из пречишћавања гаса који садржи живу

11	ОТПАДИ ОД ХЕМИЈСКОГ ТРЕТМАНА ПОВРШИНЕ И ПРЕМАЗИВАЊА МЕТАЛА И ДРУГИХ МАТЕРИЈАЛА, ХИДРОМЕТАЛУРГИЈА ОБОЈЕНИХ МЕТАЛА
11 01	отпади од хемијског третмана површине и премазивања метала и других материјала (нпр. процеси галванизације, облагтање цинком, чишћење киселином, радирање, фосфатирање, одмашћивање базама и анодизација)
11 01 05*	киселине за чишћење
11 01 06*	киселине које нису другачије спецификоване
11 01 07*	базе за чишћење
11 01 08*	муљеви од фосфатирања
11 01 09*	муљеви и филтер-колачи који садрже опасне супстанце
11 01 10	муљеви и филтер-колачи другачији од оних наведених у 11 01 09
11 01 11*	течности за испирање на бази воде које садрже опасне супстанце
11 01 12	течности за испирање на бази воде другачије од оних наведених у 11 01 11
11 01 13*	отпади од одмашћивања који садрже опасне супстанце
11 01 14	отпади од одмашћивања другачији од оних наведених у 11 01 13
11 01 15*	елуати и муљеви из мембранских система или система са јонском измјеном који садрже опасне супстанце
11 01 16*	засићене или потрошene смоле за јонску измјену
11 01 98*	остали отпади који садрже опасне супстанце
11 01 99	отпади који нису другачије спецификовани
11 02	отпади из хидрометалуршких процеса обојених метала
11 02 02*	муљеви из хидрометалургије цинка (укључујући јаросит и гетит)
11 02 03	отпади из производње анода за електролитичке процесе у воденој средини
11 02 05*	отпади из хидрометалуршких процеса бакра који садрже опасне супстанце
11 02 06	отпади из хидрометалуршких процеса бакра другачији од оних наведених у 11 02 05
11 02 07*	остали отпади који садрже опасне супстанце
11 02 99	отпади који нису другачије спецификовани
11 03	муљеви и чврсти отпади из процеса каљења
11 03 01*	отпади који садрже цијаниде
11 03 02*	остали отпади
11 05	отпади из процеса вреле галванизације
11 05 01	тврди цинк
11 05 02	пепео од цinka
11 05 03*	чврсти отпади из третмана гаса
11 05 04*	потрошена течност
11 05 99	отпади који нису другачије спецификовани

12	ОТПАДИ ОД ОБЛИКОВАЊА, ФИЗИЧКЕ И МЕХАНИЧКЕ ПОВРШИНСКЕ ОБРАДЕ МЕТАЛА И ПЛАСТИКЕ
12 01	отпади од обликовања, физичке и механичке површинске обраде метала и пластике
12 01 01	стругање и обрада ферометала
12 01 02	прашина и честице ферометала
12 01 03	стругање и обрада обојених метала
12 01 04	прашина и честице обојених метала
12 01 05	обрада пластике
12 01 06*	минерална машинска уља која садрже халогене (изузев емулзија и растворова)
12 01 07*	минерална машинска уља која не садрже халогене (изузев емулзија и растворова)
12 01 08*	машинске емулзије и раствори који садрже халогене
12 01 09*	машинске емулзије и раствори који не садрже халогене
12 01 10*	синтетичка машинска уља
12 01 12*	потрошени восак и масти
12 01 13	отпади од заваривања

12 01 14*	машински мульеви који садрже опасне супстанце
12 01 15	машински мульеви другачији од оних наведених у 12 01 14
12 01 16*	отпад од сагоријевања материјала који садржи опасне супстанце
12 01 17	отпад од сагоријевања материјала другачији од оног наведеног у 12 01 16
12 01 18*	метални мульеви (од мљевења, брушења и спајања) који садржи уље
12 01 19*	одмах биоразградиво машинско уље
12 01 20*	потрошена тијела за мљевење и материјали за мљевење који садрже опасне супстанце
12 01 21	потрошена тијела за мљевење и материјали за мљевење другачији од оних наведених у 12 01 20
12 01 99	отпади који нису другачије спецификовани
12 03	отпади из процеса одмашћивања водом и паром (изузев 11)
12 03 01*	течности за прање на бази воде
12 03 02*	отпади од одмашћивања паром

13	ОТПАДИ ОД УЉА И ОСТАТАКА ТЕЧНИХ ГОРИВА (ОСИМ ЈЕСТИВИХ УЉА И ОНИХ У ПОГЛАВЉИМА 05, 12 И 19)
13 01	отпадна хидраулична уља
13 01 01*	хидраулична уља која садрже ПЦБ
13 01 04*	хлороване емулзије
13 01 05*	нехлороване емулзије
13 01 09*	минерална хлорована хидраулична уља
13 01 10*	минерална нехлорована хидраулична уља
13 01 11*	синтетичка хидраулична уља
13 01 12*	одмах биоразградива хидраулична уља
13 01 13*	остала хидраулична уља
13 02	отпадна моторна уља, уља за мјењаче и подмазивање
13 02 04*	минерална хлорована моторна уља, уља за мјењаче и подмазивање
13 02 05*	минерална нехлорована моторна уља, уља за мјењаче и подмазивање
13 02 06*	синтетичка моторна уља, уља за мјењаче и подмазивање
13 02 07*	одмах биоразградива моторна уља, уља за мјењаче и подмазивање
13 02 08*	остала моторна уља, уља за мјењаче и подмазивање
13 03	отпадна уља за изолацију и пренос топлоте
13 03 01*	уља за изолацију и пренос топлоте која садрже ПЦБ
13 03 06*	минерална хлорована уља за изолацију и пренос топлоте другачија од оних наведених у 13 03 01
13 03 07*	минерална нехлорована уља за изолацију и пренос топлоте
13 03 08*	синтетичка уља за изолацију и пренос топлоте
13 03 09*	одмах биоразградива уља за изолацију и пренос топлоте
13 03 10*	остала уља за изолацију и пренос топлоте
13 04	бродска уља
13 04 01*	бродска уља из ријечне пловидбе
13 04 02*	бродска уља из танкера из канализације на гату
13 04 03*	бродска уља из остале врсте пловидбе
13 05	садржај сепаратора уље / вода
13 05 01*	чврсте материје из комора за отпад из сепаратора уље / вода
13 05 02*	мульеви из сепаратора уље / вода
13 05 03*	мульеви од пресретача
13 05 06*	уља из сепаратора уље / вода
13 05 07*	зауљена вода из сепаратора уље / вода
13 05 08*	мјешавине отпада из коморе за отпад и сепаратора уље / вода
13 07	отпади од течних горива
13 07 01*	погонско гориво и дизел
13 07 02*	бензин
13 07 03*	остала горива (укључујући мјешавине)
13 08	отпадна уља која нису другачије спецификовани
13 08 01*	мульеви или емулзије од одсљавања
13 08 02*	остале емулзије
13 08 99*	отпади који нису другачије спецификовани

14	ОТПАДИ ОД ОРГАНСКИХ СУПСТАНЦИ КОЈЕ СЕ КОРИСТЕ КАО РАСТВАРАЧИ, СРЕДСТВА ЗА ХЛАЋЕЊЕ И КАО ПОГОН ЗА ЛЕТЈЕЛИЦЕ (ОСИМ 07 И 08)
14 06	отпади од органских супстанци које се користе као растворачи, средства за хлађење и као погон за летјелице на бази пјене / аеросола
14 06 01*	хлорофлуоругљиководоници, ХЦФЦ, ХФЦ
14 06 02*	остали халогеновани растворачи и смјесе растворача
14 06 03*	остали растворачи и смјесе растворача
14 06 04*	муљеви или чврсти отпади који садрже халогеноване раствораче
14 06 05*	муљеви или чврсти отпади који садрже остале раствораче

15	ОТПАД ОД АМБАЛАЖЕ, АПСОРБЕНТИ, КРПЕ ЗА БРИСАЊЕ, МАТЕРИЈАЛИ ЗА ФИЛТРИРАЊЕ И ЗАШТИТНА ОДЈЕЋА, АКО НИЈЕ ДРУГАЧИЈЕ СПЕЦИФИКОВАНО
15 01	амбалажа (укупнујући посебно сакупљену амбалажу у комуналном отпаду)
15 01 01	папирна и картонска амбалажа
15 01 02	пластична амбалажа
15 01 03	дрвена амбалажа
15 01 04	метална амбалажа
15 01 05	композитна амбалажа
15 01 06	мијешана амбалажа
15 01 07	стаклена амбалажа
15 01 09	текстилна амбалажа
15 01 10*	амбалажа која садржи остатке опасних супстанци или је контаминирана опасним супстанцима
15 01 11*	метална амбалажа која садржи опасан чврст порозни матрикс (нпр. азбест), укупнујући и празне боце под притиском
15 02	апсорбенти, материјали за филтере, крпе за брисање и заштитна одјећа
15 02 02*	апсорбенти, материјали за филтере (укупнујући филтере за уље који нису другачије спецификовани), крпе за брисање, заштитна одјећа, који су контаминирани опасним супстанцима
15 02 03	апсорбенти, материјали за филтере, крпе за брисање и заштитна одјећа другачији од оних наведених у 15 02 02

16	ОТПАДИ КОЈИ НИСУ ДРУГАЧИЈЕ СПЕЦИФИКОВАНИ У КАТАЛОГУ
16 01	стара возила из различитих средстава транспорта (укупнујући машине које раде поред пута) и отпади настали ослобађањем од старих возила и од одржавања возила (изузев 13, 14, 16 06 и 16 08)
16 01 03	потребљене гуме
16 01 04*	одбачена возила
16 01 06	стара возила која не садржи ни течности ни друге опасне компоненте
16 01 07*	филтери за уље
16 01 08*	компоненте које садрже живу
16 01 09*	компоненте које садрже ПЦБ
16 01 10*	експлозивне компоненте (нпр. ваздушни јастуци)
16 01 11*	кочионе облоге које садрже азбест
16 01 12	кочионе облоге другачије од оних наведених у 16 01 11
16 01 13*	кочионе течности
16 01 14*	антифриз који садржи опасне супстанце
16 01 15	антифриз другачији од оног наведеног у 16 01 14
16 01 16	резервоари за течни гас
16 01 17	ферозни метал
16 01 18	обојени метал
16 01 19	пластика
16 01 20	стакло
16 01 21*	опасне компоненте другачије од оних наведених у 16 01 07 до 16 01 11 и 16 01 13 и 16 01 14
16 01 22	компоненте које нису другачије спецификоване
16 01 99	отпади који нису другачије спецификовани
16 02	отпади од електричне и електронске опреме
16 02 09*	трансформатори и кондензатори који садрже ПЦБ
16 02 10*	одбачена опрема која садржи или је контаминирана са ПЦБ, другачија од оне наведене у 16 02 09
16 02 11*	одбачена опрема која садржи хлорофлуоругљиководонике, ХЦФЦ, ХФЦ
16 02 12*	одбачена опрема која садржи слободни азбест
16 02 13*	одбачена опрема која садржи опасне компоненте другачија од оне наведене у 16 02 09 до 16 02 12
16 02 14	одбачена опрема другачија од оне наведене у 16 02 09 до 16 02 13
16 02 15*	опасне компоненте уклоњене из одбачене опреме
16 02 16	компоненте уклоњене из одбачене опреме другачије од оних наведених у 16 02 15

16 03	компоненте изван спецификације и некоришћени производи
16 03 03*	неоргански отпади који садрже опасне супстанце
16 03 04	неоргански отпади другачији од оних наведених у 16 03 03
16 03 05*	органски отпади који садрже опасне супстанце
16 03 06	органски отпади другачији од оних наведених у 16 03 05
16 04	отпадни експлозиви
16 04 01*	отпадна муниција
16 04 02*	отпади од ватромета
16 04 03*	остали отпадни експлозиви
16 05	газови у бочама под притиском и одбачене хемикалије
16 05 04*	газови у бочама под притиском (укључујући халоне) који садрже опасне супстанце
16 05 05	газови у бочама под притиском другачији од оних наведених у 16 05 04
16 05 06*	лабораторијске хемикалије које се састоје или садрже опасне супстанце, укључујући мјешавине лабораторијских хемикалија
16 05 07*	одбачене неорганске хемикалије које се састоје или садрже опасне супстанце
16 05 08*	одбачене органске хемикалије које се састоје или садрже опасне супстанце
16 05 09	одбачене хемикалије другачије од оних наведених у 16 05 06, 16 05 07 или 16 05 08
16 06	батерије и акумулатори
16 06 01*	оловне батерије
16 06 02*	батерије од никл-кадмијума
16 06 03*	батерије које садрже живу
16 06 04	алкалне батерије (изузев 16 06 03)
16 06 05	остале батерије и акумулатори
16 06 06*	посебно сакупљен електролит из батерија и акумулатора
16 07	отпади из резервоара за транспорт, складиштења и чишћења буради (изузев 05 и 13)
16 07 08*	отпади који садрже уље
16 07 09*	отпади који садрже остале опасне супстанце
16 07 99	отпади који нису другачије спецификованы
16 08	потрошени катализатори
16 08 01	потрошени катализатори који садрже злато, сребро, ренијум, родијум, паладијум, иридијум или платину (изузев 16 08 07)
16 08 02*	потрошени катализатори који садрже опасне прелазне метале или опасна једињења прелазних метала
16 08 03	потрошени катализатори који садрже прелазне метале или једињења прелазних метала који нису другачије спецификованы
16 08 04	потрошени течни катализатори за крекинг (изузев 16 08 07)
16 08 05*	потрошени катализатори који садрже фосфорну киселину
16 08 06*	потрошене течности употребљене као катализатори
16 08 07*	потрошени катализатори контаминирани опасним супстанцама
16 09	оксиданти
16 09 01*	перманганати, нпр. калијум перманганат
16 09 02*	хромати, нпр. калијум хромат, калијум-или натријум дихромат
16 09 03*	пероксиди, нпр. водик пероксид
16 09 04*	оксиданти који нису другачије спецификованы
16 10	течни отпади на бази воде намијењени третману ван мјеста настајања
16 10 01*	течни отпади на бази воде који садрже опасне супстанце
16 10 02	течни отпади на бази воде другачији од оних наведених у 16 10 01
16 10 03*	концентрати на бази воде који садрже опасне супстанце
16 10 04	концентрати на бази воде другачији од оних наведених у 16 10 03
16 11	отпадне облоге и ватростални материјали
16 11 01*	облоге на бази угљеника и ватростални материјали из металуршких процеса који садрже опасне супстанце
16 11 02	облоге на бази угљеника и ватростални материјали из металуршких процеса другачији од оних наведених у 16 11 01
16 11 03*	остале облоге и ватростални материјал из металуршких процеса који садржи опасне супстанце
16 11 04	остале облоге и ватростални материјал из металуршких процеса другачији од оних наведених у 16 11 03
16 11 05*	облоге и ватростални материјал из неметалуршких процеса који садрже опасне супстанце
16 11 06	облоге и ватростални материјал из неметалуршких процеса другачији од оних наведених у 16 11 05

17	ГРАЂЕВИНСКИ ОТПАД И ОТПАД ОД РУШЕЊА (УКЉУЧУЈУЋИ И ИСКОПАНУ ЗЕМЉУ СА КОНТАМИНИРАНИХ ЛОКАЦИЈА)
17 01	бетон, цигла, плочице и керамика
17 01 01	бетон
17 01 02	цигле
17 01 03	плочице и керамика
17 01 06*	мјешавине или појединачне фракције бетона, цигле, плочице и керамика који садрже опасне супстанце
17 01 07	мјешавине или појединачне фракције бетона, цигле, плочице и керамика другачији од оних наведених у 17 01 06
17 02	дрво, стакло и пластика
17 02 01	дрво
17 02 02	стакло
17 02 03	пластика
17 02 04*	стакло, пластика и дрво који садрже опасне супстанце или су контаминирани опасним супстанцима
17 03	битуминозне мјешавине, катран и производи са катраном
17 03 01*	битуминозне мјешавине које садрже катран од угља
17 03 02	битуминозне мјешавине другачије од оних наведених у 17 03 01
17 03 03*	катран од угља и производи са катраном
17 04	метали (укључујући и њихове легуре)
17 04 01	бакар, бронза, месинг
17 04 02	алуминијум
17 04 03	олово
17 04 04	цинк
17 04 05	гвожђе и челик
17 04 06	калај
17 04 07	мијешани метали
17 04 09*	отпад од метала контаминиран опасним супстанцима
17 04 10*	каблови који садрже уље, катран од угља и друге опасне супстанце
17 04 11	каблови другачији од оних наведених у 17 04 10
17 05	земља (укључујући земљу извађену са контаминираних локација), камен и муљевити отпад ископан багером
17 05 03*	земља и камен који садрже опасне супстанце
17 05 04	земља и камен другачији од оних наведених у 17 05 03
17 05 05*	муљевити отпад ископан багером који садржи опасне супстанце
17 05 06	муљевити отпад ископан багером другачији од оног наведеног у 17 05 05
17 05 07*	отпад који спада са гусјеница који садржи опасне супстанце
17 05 08	отпад који спада са гусјеница другачији од оног наведеног у 17 05 07
17 06	изолациони материјали и грађевински материјали који садрже азбест
17 06 01*	изолациони материјали који садрже азбест
17 06 03*	остали изолациони материјали који се састоје од или садрже опасне супстанце
17 06 04	изолациони материјали другачији од оних наведених у 17 06 01 и 17 06 03
17 06 05*	грађевински материјали који садрже азбест
17 08	грађевински материјали на бази гипса
17 08 01*	грађевински материјали на бази гипса контаминирани опасним супстанцима
17 08 02	грађевински материјали на бази гипса другачији од оних наведених у 17 08 01
17 09	остали отпади од грађења и рушења
17 09 01*	отпади од грађења и рушења који садрже живу
17 09 02*	отпади од грађења и рушења који садрже ПЦБ (нпр. заптивачи који садрже ПЦБ, подови на бази смола који садрже ПЦБ, глазуре које садрже ПЦБ и кондензатори који садрже ПЦБ)
17 09 03*	остали отпади од грађења и рушења (укључујући мијешане отпаде) који садрже опасне супстанце
17 09 04	мијешани отпади од грађења и рушења другачији од оних наведених у 17 09 01 и 17 09 02 и 17 09 03
18	ОТПАДИ ОД ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ ЉУДИ И ЖИВОТИЊА И / ИЛИ С ТИМ ПОВЕЗАНОГ ИСТРАЖИВАЊА (ИЗУЗЕВ ОТПАДА ИЗ КУХИЊА И РЕСТОРАНА КОЈИ НЕ ДОЛАЗИ ОД НЕПОСРЕДНЕ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ)
18 01	отпади из породилашта, дијагностике, третмана или превенције болести људи
18 01 01	општи инструменти (изузев 18 01 03)
18 01 02	дијелови тијела и органи укључујући и кесе са крвљу и крвне продукте (изузев 18 01 03)
18 01 03*	отпади чије сакупљање и одлагање подлијеже посебним захтјевима због спречавања инфекције
18 01 04	отпади чије сакупљање и одлагање не подлијеже посебним захтјевима због спречавања инфекције (нпр. завоји, гипсеви, постельина, одјећа за једнократну употребу и пелене)

18 01 06*	хемикалије које се састоје од или садрже опасне супстанце
18 01 07	хемикалије другачије од оних наведених у 18 01 06
18 01 08*	цитотоксични и цитостатични лијекови
18 01 09	лијекови другачији од оних наведених у 18 01 08
18 01 10*	отпадни амалгам из стоматологије
18 02	отпади од истраживања, дијагностике, третмана или превенције болести животиња
18 02 01	општи инструменти (изузев 18 02 02)
18 02 02*	отпади чије сакупљање и одлагање подлијеже посебним захтјевима због спречавања инфекције
18 02 03	отпади чије сакупљање и одлагање не подлијеже посебним захтјевима због спречавања инфекције
18 02 05*	хемикалије које се састоје од или садрже опасне супстанце
18 02 06	хемикалије другачије од оних наведених у 18 02 05
18 02 07*	цитотоксични и цитостатични лијекови
18 02 08	лијекови другачији од оних наведених у 18 02 07

19	ОТПАДИ ИЗ ОБЈЕКАТА ЗА ОБРАДУ ОТПАДА, ПОГОНА ЗА ТРЕТМАН ОТПАДНИХ ВОДА ДАЉЕ ОД ЛОКАЦИЈЕ ПРОИЗВОДЊЕ И ПРИПРЕМУ ВОДЕ НАМИЈЕЊЕНЕ ЉУДСКОЈ УПОТРЕБИ И ВОДЕ ЗА ИНДУСТРИЈСКУ УПОТРЕБУ
19 01	отпади од спаљивања или пиролизе отпада
19 01 02	материјали који садрже гвожђе извађени из пљаке
19 01 05*	филтер-колач из третмана гаса
19 01 06*	течни отпади на бази воде од третмана гаса и остали течни отпади на бази воде
19 01 07*	чврсти отпади од третмана гаса
19 01 10*	потрошени активни угља од третмана гаса
19 01 11*	пљака која садржи опасне супстанце
19 01 12	пљака другачија од оне наведене у 19 01 11
19 01 13*	летећи пепео који садржи опасне супстанце
19 01 14	летећи пепео другачији од оног наведеног у 19 01 13
19 01 15*	прашина из котла која садржи опасне супстанце
19 01 16	прашина из котла другачија од оне наведене у 19 01 15
19 01 17*	отпади од пиролизе који садрже опасне супстанце
19 01 18	отпади од пиролизе другачији од оних наведених у 19 01 17
19 01 19	пијесак из флуидизованог слоја
19 01 99	отпади који нису другачије спецификовани
19 02	отпади од физичко / хемијских третмана отпада (укључујући дехромирање, децијанизацију и неутрализацију)
19 02 03	претходно измијешани отпади који се састоје само од безопасног отпада
19 02 04*	претходно измијешани отпади који се састоје од најмање једног опасног отпада
19 02 05*	муљеви из физичко / хемијског третмана који садрже опасне супстанце
19 02 06	муљеви из физичко / хемијског третмана другачији од оних наведених у 19 02 05
19 02 07*	уља и концентрати од сепарације
19 02 08*	течни сагориви отпади који садрже опасне супстанце
19 02 09*	чврсти сагориви отпади који садрже опасне супстанце
19 02 10	сагориви отпади другачији од оних наведених у 19 02 08 и 19 02 09
19 02 11*	остали отпади који садрже опасне супстанце
19 02 99	отпади који нису другачије спецификовани
19 03	стабилизовани / солидификовани отпади
19 03 04*	отпади означени као опасни, дјелимично стабилизовани
19 03 05	стабилизовани отпади другачији од оних наведених у 19 03 04
19 03 06*	отпади означени као опасни, солидификовани
19 03 07	солидификовани отпади другачији од оних наведених у 19 03 06
19 04	отпад претворен у стакло и отпади настали овим процесом (витрификација)
19 04 01	отпад претворен у стакло
19 04 02*	летећи пепео и остали отпади од третмана димног гаса
19 04 03*	чврста фаза која се није претворила у стакло
19 04 04	течни отпади на бази воде од каљења витрификованог отпада
19 05	отпади од аеробног третмана чврстих отпада
19 05 01	некомпостирана фракција општинског и сличних отпада
19 05 02	некомпостирана фракција животињског и биљног отпада
19 05 03	компост ван спецификације
19 05 99	отпади који нису другачије спецификовани

19 06	отпади од анаеробног третмана отпада
19 06 03	течност из анаеробног третмана општинског отпада
19 06 04	дигестат из анаеробног третмана општинског отпада
19 06 05	течност из анаеробног третмана животињског и биљног отпада
19 06 06	дигестат из анаеробног третмана животињског и биљног отпада
19 06 99	отпади који нису другачије спецификовани
19 07	процједне воде из санитарних депонија
19 07 02*	процједне воде из санитарних депонија које садрже опасне супстанце
19 07 03	процједне воде из санитарних депонија другачије од оних наведених у 19 07 02
19 08	отпади из погона за третман отпадних вода који нису другачије спецификовани
19 08 01	отпад од просијавања
19 08 02	отпад од замјене цјешчаног филтра
19 08 05	муљеви од третмана урбаних отпадних вода
19 08 06*	засићене или потрошене смоле од јоноизмјењивача
19 08 07*	раствори и муљеви из регенерације јоноизмјењивача
19 08 08*	отпад од мембранског система који садржи тешке метале
19 08 09	смјесе масти и уља из сепарације уље / вода које садрже јестива уља и масноће
19 08 10*	смјесе масти и уља из сепарације уље / вода које садрже другачије од оних наведених у 19 08 09
19 08 11*	муљеви који садрже опасне супстанце из биолошког третмана индустриске отпадне воде
19 08 12	муљеви из биолошког третмана индустриске отпадне воде другачији од оних наведених у 19 08 11
19 08 13*	муљеви који садрже опасне супстанце из осталих третмана индустриске отпадне воде
19 08 14	муљеви из осталих третмана индустриске отпадне воде другачији од оних наведених у 19 08 13
19 08 99	отпади који нису другачије спецификовани
19 09	отпади од припреме воде за људску употребу или воде за индустриску употребу
19 09 01	чврсти отпад из примарне филтрације и просијавања
19 09 02	муљеви од бистрења воде
19 09 03	муљеви од декарбонизације воде
19 09 04	потрошени активни угаљ
19 09 05	засићене или потрошене смоле за јоноизмјењиваче
19 09 06	раствори и муљеви од регенерације јоноизмјењивача
19 09 99	отпади који нису другачије спецификовани
19 10	отпади од ситњења отпада који садрже метал
19 10 01	отпад од гвожђа и челика
19 10 02	отпад од обојених метала
19 10 03*	лака фракција и прашина које садрже опасне супстанце
19 10 04	лака фракција и прашина другачије од оних наведених у 19 10 03
19 10 05*	остале фракције које садрже опасне супстанце
19 10 06	остале фракције другачије од оних наведених у 19 10 05
19 11	отпади из регенерације уља
19 11 01*	потрошена филтерска глина
19 11 02*	кисели катрани
19 11 03*	течни отпади на бази воде
19 11 04*	отпади од чишћења горива базама
19 11 05*	муљеви из третмана отпадних вода на лицу мјesta који садрже опасне супстанце
19 11 06	муљеви из третмана отпадних вода на лицу мјesta другачији од оних наведених у 19 11 05
19 11 07*	отпади од пречипнавања димног гаса
19 11 99	отпади који нису другачије спецификовани
19 12	отпади од механичког третмана отпада (нпр. сортирања, дробљења, компактирања) који нису другачије спецификовани
19 12 01	папир и картон
19 12 02	метали који садрже гвожђе
19 12 03	обојени метали
19 12 04	пластика и гума
19 12 05	стакло
19 12 06*	дрво које садржи опасне супстанце
19 12 07	дрво другачије од оног наведеног у 19 12 06
19 12 08	текстил
19 12 09	минерали (нпр. пијесак и камен)
19 12 10	сагориви отпад (гориво добијено из ринфуза)

19 12 11*	остали отпади (укључујући мјешавине материјала) од механичког третмана отпада који садрже опасне супстанце
19 12 12	остали отпади (укључујући мјешавине материјала) од механичког третмана отпада другачији од оних наведених у 19 12 11
19 13 отпади од ремедијације земље и подземне воде	
19 13 01*	чврсти отпади од ремедијације земље који садрже опасне супстанце
19 13 02	чврсти отпади од ремедијације земље другачији од оних наведених у 19 13 01
19 13 03*	муљеви од ремедијације земље који садрже опасне супстанце
19 13 04	муљеви од ремедијације земље другачији од оних наведених у 19 13 03
19 13 05*	муљеви од ремедијације подземне воде који садрже опасне супстанце
19 13 06	муљеви од ремедијације подземне воде другачији од оних наведених у 19 13 05
19 13 07*	течни отпади на бази воде и водени концентрати од ремедијације подземне воде који садрже опасне супстанце
19 13 08	течни отпади на бази воде и водени концентрати од ремедијације подземне воде другачији од оних наведених у 19 13 07

20	ОПШТИНСКИ ОТПАДИ (КУЋНИ ОТПАД И СЛИЧНИ КОМЕРИЦИЈАЛНИ И ИНДУСТРИЈСКИ ОТПАДИ), УКЉУЧУЈУЋИ ОДВОЈЕНО САКУПЉЕНЕ ФРАКЦИЈЕ
20 01	одвојено сакупљене фракције (изузев 15 01)
20 01 01	папир и картон
20 01 02	стакло
20 01 08	биоразградиви кухињски и отпад из ресторана
20 01 10	одјећа
20 01 11	текстил
20 01 13*	растварачи
20 01 14*	киселине
20 01 15*	базе
20 01 17*	фотохемикалије
20 01 19*	пестициди
20 01 21*	флуоресцентне цијеви и други отпад који садржи живу
20 01 23*	одбачена опрема која садржи хлорофлуороугљиководонике
20 01 25	јестива уља и масти
20 01 26*	уља и масти другачији од оних наведених у 20 01 25
20 01 27*	боја, мастила, љепила и смоле који садрже опасне супстанце
20 01 28	боја, мастила, љепила и смоле другачији од оних наведених у 20 01 27
20 01 29*	детерџенти који садрже опасне супстанце
20 01 30	детерџенти другачији од оних наведених у 20 01 29
20 01 31*	цитотоксични и цитостатични лијекови
20 01 32	лијекови другачији од оних наведених у 20 01 31
20 01 33*	батерије и акумулатори укључени у 16 06 01, 16 06 02 или 16 06 03 и несортиране батерије и акумулатори који садрже ове батерије
20 01 34	батерије и акумулатори другачији од оних наведених у 20 01 33
20 01 35*	одбачена електрична и електронска опрема другачија од оне наведене у 20 01 21 и 20 01 23 која садржи опасне компоненте
20 01 36	одбачена електрична и електронска опрема другачија од оне наведене у 20 01 21, 20 01 23 и 20 01 35
20 01 37*	дрво које садржи опасне супстанце
20 01 38	дрво другачије од оног наведеног у 20 01 37
20 01 39	пластика
20 01 40	метали
20 01 41	отпади од чишћења димњака
20 01 99	остале фракције које нису другачије спецификоване
20 02	Отпади из вртова и паркова (укључујући и гробљански отпад)
20 02 01	биоразградиви отпад
20 02 02	земља и камен
20 02 03	остали небиоразградиви отпад
20 03	остали општински отпади
20 03 01	мијешани општински отпад
20 03 02	отпад са пијаца
20 03 03	остаци од чишћења улица
20 03 04	муљеви из септичких јама
20 03 06	отпад од чишћења канализације
20 03 07	кабасти отпад
20 03 99	општински отпади који нису другачије спецификовани

504

На основу члана 60. став 2, а у вези са чланом 4, алинеја 7, 9, 10. и 11. Закона о управљању отпадом ("Службени гласник Републике Српске", број 53/02) и члана 58. Закона о министарствима ("Службени гласник Републике Српске", број 70/02 и 33/04) министар за просторно уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске доноси

ПРАВИЛНИК**О КАТЕГОРИЈАМА ОТПАДА, КАРАКТЕРИСТИКАМА КОЈЕ ГА СВРСТАВАЈУ У ОПАСНИ ОТПАД, ДЈЕЛАТНОСТИМА ПОВРАТА КОМПОНЕНТИ И ОДЛАГАЊА ОТПАДА****Члан 1.**

Овим правилником утврђују се категорије отпада, карактеристике које га сврставају у опасни отпад, дјелатности поврата компоненти ради поновног коришћења и дјелатности одлагања отпада.

Члан 2.

Све материје или предмети настали као остати у процесу производње и прераде, истрошени у току коришћења, који не задовољавају утврђене критерије, или им је рок употребе одговарајуће сврхе истекао, или из других разлога нису за употребу, а морају се одложити у сврху трајног или привременог збрињавања, разврставају се у категорије и утврђује шифра према табели:

Шифра	Категорија отпада
Q1	Производња или коришћење отпада уколико другачије није одређено у даљем тексту.
Q2	Производи који не задовољавају спецификационе критеријуме.
Q3	Производи чији је рок употребе у одговарајућу сврху истекао.
Q4	Просути материјали, изгубљени или изложени некој незгоди, укључујући било који материјал, опрему итд., загађени као резултат те незгоде.
Q5	Материјали који су загађени или запрљани као резултат планираних активности (остаци од активности чишћења, материјали за паковање и амбалажа).
Q6	Дијелови који се не могу искористити (одбачене батерије, истрошени катализатори итд.).
Q7	Материје чија употреба не задовољава потребе (загађене киселине, загађени растворачи, истрошене соли за омекшавање итд.).
Q8	Остати индустријских процеса (шљака и други материјали).
Q9	Остати од процеса смањења нивоа загађења (шљака, муль, прашина, истрошени филтери итд.).
Q10	Остати од машинске обраде / финалне обраде (струготине, ковина послије жарења итд.).
Q11	Остати процеса припљења сировина и њихове обраде (остаци из рудника, муль од нафтних сировина).
Q12	Загађени материјали (уља загађена ПЦБ-ом, итд.).
Q13	Било који материјали, материје или производи чија је употреба забрањена законом.
Q14	Производи које власник (ималац) више неће користити (остаци од пољопривреде, кућни, комерцијални или трговачки отпад итд.).
Q15	Загађени материјали, материје или производи настали као резултат санационих мјера спроведених на земљи.

Члан 3.

Све материје или предмети из претходног члана сврстани у категорије отпада, по својим карактеристикама сврставају отпад у опасни отпад према следећој табели:

Шифра	Кратак опис	Општији опис
H1	Експлозиван	Супстанце и препарати који могу експлодирати под дејством пламена или који су осјетљиви на ударе и ломове, од динитробензена.
H2	Оксидирајући	Супстанце и препарати високе егзотермичке реактивности у контакту с другим супстанцима, нарочито оним запаљивим.
H3-A	Високо запаљив	Течне супстанце и препарати чија је тачка паљења испод 21°C (укључујући врло запаљиве течности), или супстанце и препарати који се могу загријати и запалити у контакту с ваздухом на температуре околнине, без примјене икакве енергије, или - чврсте супстанце и препарати који се могу лако запалити након кратког контакта са запаљивим извором и који наставља да гори или се користи након уклањања запаљивог извора, или - гасовите супстанце или препарати који су запаљиви на ваздуху под нормалним притиском, или - супстанце и препарати који у контакту с водом или влажним ваздухом развијају високо запаљиве гасове у опасним количинама.
H3-B	Запаљив	Течне супстанце и препарати чија је тачка паљења једнака или већа од 21°C и мања или једнака 55°C.
H4	Иритантан	Некорозивне супстанце и препарати који, путем тренутног, продуженог или поновљеног контакта с кожом или слузавом мембрansom могу проузроковати запаљење.
H5	Штетан	Супстанце или препарати који уколико се удишу или прогутају или продру у кожу, могу бити узрок ограниченог ризика по здравље.
H6	Токсичан	Супстанце и препарати (укључујући веома токсичне супстанце и препарате) који, уколико се удиши или прогутају или продру у кожу могу бити узроком озбиљних, акутних или хроничних здравствених ризика, чак и смрти.
H7	Канцероген	Супстанце или препарати уколико се удишу или прогутају или продру у кожу могу изазвати рак или повећати вјероватноћу његовог јављања.
H8	Корозиван	Супстанце и препарати који у контакту с живим ткивима могу да их униште.

H9	Инфективан	Супстанце које садрже различите микроорганизме или њихове токсине који су познати или за које се вјерује да узрокују болест код човјека или осталих животних организама.
H10	Тератоген	Супстанце или препарati који ако се удису или прогутају или ако прору у кожу могу проузроковати наследне конгениталне деформације или повећати вјероватноћу њиховог јављања.
H11	Мутаген	Супстанце или препарati који уколико се удису или прогутају или прору у кожу могу проузроковати наследне генетске деформитете или повећати вјероватноћу њиховог јављања.
H12		Супстанце и препарati који отпуштају токсичне или врло токсичне гасове у контакту с водом, ваздухом или киселином.
H13		Супстанце или препарati које након одлагања посједују било коју од горе наведених карактеристика. Супстанце и препарati који на било који начин након одлагања могу да се повежу са другом супстанцијом; напр. база која има било коју од горе наведених карактеристика.
H14	Екотоксичан	Супстанце и препарati који представљају или могу представљати тренутни или накнадни ризик за једну или више области заштите животне средине.

Члан 4.

Дјелатности које могу довести до поврата компоненти исказане су у следећој табели:

Шифра	Опис
R1	Већински се користи као гориво или други вид за производњу енергије.
R2	Рециклажа / санација органских супстанција које се не користе као растварачи R3.
R3	Рециклажа / санација органских супстанција које се не користе као растварачи (што укључује компостирање и друге процесе биолошке трансформације).
R4	Рециклажа / санација метала и металних јединица.
R5	Рециклажа / санација осталих неорганских материјала.
R6	Регенерација киселина и база.
R7	Поврат компоненти коришћених за смањење загађења.
R8	Поврат компоненти из катализатора.
R9	Прерада уља и остали видови обнове уља.
R10	Обрада земљишта у циљу унапређења пољопривреде или животне средине.
R11	Коришћење отпада насталог као резултат једне од наведених активности R1-R10.
R12	Размјена отпада у циљу коришћења за активности наведене под тачкама R1-R11.
R13	Складиштење отпада до његове употребе за једну од активности наведене под тачкама R1-R12 (искључујући привремено складиштење или непосредно скупљање прије одвожења, на мјесту настanka).

Члан 5.

Дјелатности одлагања отпада у смислу члана 4, алинеја 7, Закона о управљању отпадом, сматрају се активности исказане у следећој табели:

Шифра	Опис
D1	Одлагање на или у земљу (депонија).
D2	Третман земље (биоразградња течних или мулевитих отпада у земљи).
D3	Дубоко убрзавање (убризгавање отпада у бунаре, солне куполе или природна спремилита).
D4	Површинско затрпавање (одлагање течних или мулевитих отпада у јаме, базене или лагуне).
D5	Посебно изграђене депоније (одлагање у положене изоловане ћелије које су затворене и изоловане једна од друге и од спољашњости).
D6	Испуштање чврстог отпада у воду.
D7	Биолошки третман који није дефинисан овим чланом, који има за посљедицу коначна јединица или смјесе који се одлажу на неки од начина дефинисаних овим чланом.
D8	Физичко-хемијски третман који није дефинисан овим чланом, који има за посљедицу коначна јединица или смјесе који се одлажу на неки од начина дефинисаних овим чланом (испаравање, сушњење, калцинација итд.).
D9	Спаљивање на земљи.
D10	Стално ускладиштење (постављање контејнера у руднику итд.).
D11	Мијешање отпада прије почетка било које активности овог члана.
D12	Препаковање отпада прије почетка било које активности овог члана.
D13	Ускладиштење до почетка активности из овог члана, искључујући привремено складиштење и непосредно скупљање отпада на локацији где је произведен.

Члан 6.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

505

На основу члана 30. и члана 47. став 3. Закона о заштити ваздуха ("Службени гласник Републике Српске", број 53/02), и члана 58. Закона о министарствима ("Службени гласник Републике Српске", бр. 70/02 и 33/04) министар за просторно уређење, грађевинарство и екологију доноси

ПРАВИЛИК**О УСЛОВИМА ЗА РАД ПОСТРОЈЕЊА ЗА СПАЉИВАЊЕ ОТПАДА****I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ****Члан 1.**

Овим правилником уређују се услови за рад и мјере за регулисање емисија у ваздух, земљиште, површинске и подземне воде и ризик по људско здравље из постројења за спаљивање и саспаљивање отпада.

Члан 2.

Изрази употребљени у овом правилнику имају следећа значења:

1) "отпад" значи све материје или предмете које власник одлаже, намјерава одложити или се тражи њихово одлагање у складу са једном од категорија отпада наведеној у листи отпада и утврђеној у проведбеном пропису;

2) "опасан отпад" је сваки отпад који је утврђен међународном конвенцијом и посебним прописом, а има једну или више карактеристика које проузрокују опасност по здравље људи и животну средину по свом поријеклу, саставу или концентрацији, као и онај отпад који је наведен у листи отпада као опасни и регулисан проведбеним прописом;

3) "мјешовити комунални отпад" значи отпад из домаћинства, као и отпад из трговачких, индустријских и других сличних дјелатности који је по својој природи и саставу сличан кућном отпаду;

4) "постројење за спаљивање" значи било коју стационарну или покретну техничку инсталациону јединицу и опрему намењену термичкој обради отпада са или без коришћења створене топлоте сагоријевањем. Ово укључује спаљивање путем оксидаџије отпада као и друге поступке термичке обраде као што су поступци пиролизе, гасификације или плазме у тој мјери у којој се супстанце које су резултат обраде накнадно спаљују. Ова дефиниција обухвата локацију и цјелокупно постројење за спаљивање укључујући све линије за спаљивање, пријем отпада, његово складиштење, опрему за пред-третман на лицу мјesta, системе за отпадна горива и за довод ваздуха, котао, постројење за третирање издувних гасова, постројења на лицу мјesta за обраду или складиштење талога и отпадних вода, димњак, уређаје и системе за контролу активности спаљивања, биљежење и мониторинг услова спаљивања;

5) "постројење за саспаљивање" значи било које стационарно или покретно постројење чија је основна намјена производња енергије или производња материјалних производа које:

- користи отпад као основно или додатно гориво или

- код кога се врши термичка обрада отпада у циљу сигурног одлагања на депонију отпада.

Уколико се саспаљивање одвија тако да основна намјена постројења није производња енергије или производња материјалних производа, већ термичка обрада отпада, ово постројење се сматра постројењем за спаљивање у складу са значењем дефинисаним у ставу 4. овога члана.

Ова дефиниција обухвата локацију и цјелокупно постројење укључујући све линије за саспаљивање, пријем отпада, његово складиштење, опрему за пред-третман на лицу мјesta, системе за довод отпада, горива и ваздуха, котао, постројења за третирање издувних гасова, опрему за обраду и складиштење талога и отпадних вода, димњак и системе за контролу процеса спаљивања, биљежење и мониторинг услова спаљивања;

6) "постојеће постројење за спаљивање или саспаљивање" значи постројење за спаљивање или саспаљивање које ради и има дозволу у складу са постојећим законским прописима прије него што је овај правилник ступио на снагу или,

7) "номинални капацитет" значи збир капацитета спаљивања пећи од којих је постројење састављено како је навео конструктор и потврдио оператор; при томе се у обзир узима посебно топлотна вриједност отпада која се изражава кроз количину отпада која се спаљује по часу;

8) "емисија" - директно или индиректно испуштање материја, вибрација, мириса, топлоте или буке који производи један или више извора у постројењу и испушта у ваздух, воду, земљиште;

9) "границне вриједности емисије" значи масену концентрацију и / или ниво неке емисије, изражену у смислу одређених параметара, која се не може прекорачити током једног или више временских периода;

10) "диоксини и фуран" значи све полихлориране дibenзо-п-диоксине и дibenзофуране наведене у Прилогу I овог правила;

11) "резидуум" значи било који течни или чврсти материјал (укључујући таложни пепео и шљаку, пепео који се уноси ваздухом или гасовима и прашину из котлова, чврсте производе реакције из третирања гаса, канализацијски муљ из третирања отпадних вода, искоришћене катализаторе и искоришћени активни угља) који се производи поступцима спаљивања и комбинованог спаљивања, издувним гасовима или третирањем отпадних вода или осталим поступцима у постројењу за спаљивање или комбиновано спаљивање;

12) "талог" мокри резидуум који остаје након пречишћавања отпадних вода.

13) "вријеме ретенције" дужина трајања процеса сагоријевања; вријеме задржавања гасова у цијеви у циљу квантитативног одвијања реакције.

Члан 3.

Одредбе овог правила не примјењују се на:

Постројења за спаљивање која обрађују само следеће врсте отпада:

- биљни отпад / биомасу из пољопривреде и шумарства;

- биљни отпад / биомасу из индустрије за обраду хране, уколико се врши поврат произведене топлоте;

- биљни отпад / биомасу у влакнима од производње папира ако се врши саспаљивање на мјесту производње и поврат произведене енергије;

- дрвни отпад / биомасу, са изнимком дрвног отпада који може садржавати халогенизоваана органска једињења или тешке метале као резултат обраде са премазима за дрво и који укључују дрвни отпад који потиче из отпада од грађевинарства и демолирања;

- отпадно плуто;
- радиоактивни отпад;
- лепиеви животиња;
- отпад од експлоатације нафте и гаса из обалних постројења који се спаљују унутар (на) постројењу.

Експериментална постројења која се користе за истраживања, развој и тестирање како би се побољшао процес спаљивања и постројења у којима се годишње обрађује мање од 50 тона отпада.

II - ЗАХТЈЕВ ЗА ИЗДАВАЊЕ ДОЗВОЛЕ

Члан 4.

За обављање дјелатности спаљивања и комбинованог спаљивања отпада потребно је прибавити дозволу од стране Министарства за просторно уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске.

Захтјев за издавање дозволе за постројење за спаљивање или комбиновано спаљивање укључује опис мјера које су предвиђене да обезбидје:

- 1) да је постројење пројектовано, опремљено и да ће радити на такав начин да су испуњени захтјеви из овог правилника у погледу категорија отпада који ће се спаљивати;
- 2) да се у највећој могућој мјери врши поврат топлоте која се ослобађа у току процеса спаљивања и комбиновано спаљивања, нпр. кроз комбиновану топлоту и енергију, настанак технолошке паре или системом гријања за одређено подручје;
- 3) да се количина и штетност талога смањује на најмању могућу мјеру и где је то могуће врши се рециклажа;
- 4) да се одлагање талога / отпада чије стварање не може бити спријечено, који се не могу смањити нити рециклирати спроводи у складу са законом.

Дозвола се издаје само уколико се уз захтјев достави да су предложене технике мјерења емисија у ваздуху у складу са Прилогом III овог правилника, а када је упитању вода у складу са ст. 1. и 2. Прилога III овог правилника.

Дозвола за постројење за спаљивање или саспаљивање садржи:

- 1) листу категорија отпада који се може обрађивати. Уколико је то могуће, листа најмање треба садржавати категорије отпада дефинисане у Европском каталогу отпада, те информације о количини отпада;
- 2) укупан капацитет за спаљивање или саспаљивање отпада у датом постројењу,
- 3) поступак узорковања и мјерења који се користе како би се испуниле обавезе које се тичу периодичног мјерења сваке загађујуће материје ваздуха и воде.

Дозвола за постројење за спаљивање или саспаљивање које користи опасан отпад поред обавеза утврђених у ставу 4. овог члана садржи и:

- 1) количине различитих категорија опасног отпада које се могу третирати,
- 2) минималне и максималне протоке масе ових опасних врста отпада, њихове најниже и максималне топлотне вриједности и максимални садржај загађујућих материја у њима нпр. полихлориранибифенили-PCB, РСР-фенилцихексапренердин, хлор, флуор, сумпор, тешки метали.

Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију врши периодично поновно разматрање и где је то потребно ревидирање услова дозволе.

У случају када оператер постројења за спаљивање или саспаљивање безопасног отпада предвиђа промјену рада која би могла укључивати спаљивање и саспаљивање опасног отпада сматра се да је промјена знатна, те је потребно добити нову дозволу за дате услове.

III - ИСПОРУКА И ПРИЈЕМ ОТПАДА

Члан 5.

Оператер постројења за спаљивање или саспаљивања дужан је предузети неопходне мјере предострожности када је у питачу испорука и транспорт отпада како би се у највећој могућој мјери спријечиле или ограничиле негативне посљедице по животну средину, посебно када је у питачу загађивање ваздуха, земљишта, површинских и подземних вода, као и загађивање мирисима и буком и директни ризици по људско здравље, у складу са захтјевима из ст. 3. и 4. овог члана.

Прије прихватања отпада у постројење за спаљивање и саспаљивање, оператер ће одредити масу за сваку категорију отпада, уколико је могуће, према Европском каталогу отпада (EWC).

Прије прихватања опасног отпада у постројењу за спаљивање или саспаљивање оператер мора имати расположиве информације о отпаду ради проверавања усклађености са захтјевима дозволе наведеним у члану 4. став 5. овог правилника. Ове информације обухватају:

- 1) све информације о процесу производње које се налазе у документима наведеним у алинеји 1. става 4. овог члана;
- 2) физички и, уколико је могуће, хемијски састав отпада и све остale информације неопходне да би се процијенило да ли дата врста отпада одговара намјераваном процесу спаљивања;
- 3) опасна својства отпада, супстанце са којима се не може мијешати, мјере предострожности које треба подузети приликом руковања отпадом.

Прије прихватања опасног отпада у постројењу за спаљивање или саспаљивање, оператер треба да спроведе поступак везан за пријем, а најмање:

- 1) проверу документата који се односе на праћење и контролу отпремања опасне робе у складу са саобраћајним прописима у вези транспорта опасних материја;

2) узимање препрезентативних узорака (осим у случајевима када то није изводљиво нпр. инфективни / заразни болнички отпад) уколико је могуће прије истовара, како би се потврдила усклађеност са информацијама предвиђеним ставом 3. овог члана и како би се спровела контрола и како би надлежна министарства била у могућности да одреде природу отпада који се третира. Ови узорци се задржавају у трајању од најмање једног мјесецца након спаљивања.

Надлежно министарство може дозволити да се ст. 2, 3. и 4. овог члана не примјењују на индустријска постројења и предузећа у којима се врши спаљивање и саспаљивање само њиховог властитог отпада на мјесту где се отпад ствара, под условом да су испуњени захтјеви из овог правилника.

IV - УСЛОВИ РАДА ПОСТРОЈЕЊА

Члан 6.

Постројења за спаљивање треба да раде тако да се постигне ниво спаљивања где је ниво укупног органског угљеника - ТОС мањи од 3 % или где је њихов губитак при сагоријевању мањи од 5 % масе сувог материјала. Уколико је потребно, употребљавају се одговарајуће технологије за предтретирања отпада.

Постројења за спаљивање се пројектују, опремају, граде и раде тако да се након посљедњег убрзгавања ваздуха за спаљивање, температура гаса који настаје као резултат процеса на контролисан и хомоген начин па чак и под најневољнијим условима подиже до температуре 850°C, по мјерену које се спроводи у близини унутрашњег зида или на некој другој референтној тачки коморе за спаљивање у складу са одобрењем надлежног министарства. Уколико се врши спаљивање опасног отпада који садржи више од 1 % халогенизованих органских супстанци (материја) изражених као хлор, температура мора да се подигне на 1100°C, при чему вријеме ретензије мора износити најмање две секунде.

Члан 7.

Свака линија постројења за спаљивање треба да је опремљена са најмање једним помоћним гориоником. Овај горионик мора аутоматски да се укључи када температура гасова насталих спаљивањем након посљедњег убрзгавања ваздуха за спаљиве пада испод 850°C, односно, 1100°C. Овај горионик се користи и у току операција на покретању погона и прекиду рада како би се обезбиједило одржавање температуре 850°C или 1100°C у зависности од ситуације у току цјелокупног трајања ових операција и све док се отпад који није изгорио налази у комори за спаљивање.

У току покретања погона, или прекида рада, или када температура гаса сагоријевања падне испод 850°C, односно, 1100°C, помоћни горионик неће користити горива која могу да проузрокују веће емисије од оних које настају као резултат горења лаког дизел горива, кондензораног или природног гаса.

Члан 8.

Постројења за саспаљивање се пројектују, опремају, граде и раде на начин да се температура гаса који настаје као резултат процеса на контролисан и хомоген начин па чак и под најневољнијим условима подиже до температуре од 850°C. Уколико се врши саспаљивање опасног отпада који садржи више од 1 % халогенизованих органских супстанци изражених као хлор, температура мора да се подигне на 1100°C.

Постројења за спаљивање и саспаљивање морају имати аутоматске системе да би се спријечило прихрањивање отпада:

- 1) приликом пуштања у погон, док се не постигне температура од 850 °C или 1100 °C, у зависности од ситуације;
- 2) када год се не одржава температура од 850°C или 1100°C;
- 3) када год стална мјеренja која су утврђена овим правилником покажу да је било која од граничних вриједности емисије прекорачена усљед поремећаја и неисправности опреме за пречишћавање.

Члан 9.

Услови који се разликују од оних наведених у ставу 1. члана 6. овог правилника и када је у питању температура, из става 1. члана 7. овог правилника, те спецификовани услови у дозволи за одређене категорије отпада или за одређене термичке процесе, могу бити одобрени од стране надлежног министарства, уколико одговарају захтјевима из овог правилника. Промјена услова рада не смије проузроковати више резидуума или резидуума са већим садржајем органских полутаната, у поређењу са резидуумима обухваћеним условима утврђеним у ставу 1. члана 6. овог правилника.

Услови који се разликују од оних наведених у ставу 2. члана 6. овог правилника и када је у питању температура из става 1. члана 7. овог правилника, те спецификовани услови у дозволи за одређене категорије отпада или за одређене термичке процесе, могу бити одобрени од стране надлежног министарства, уколико одговарају захтјевима из овог правилника. Овакво одобрење је могуће уколико се задовоље барем граничне вриједности емисија за укупни органски угљеник и угљеников моноксид – CO дате у Прилогу V овог правилника.

Члан 10.

У случају саспаљивања отпада на мјесту његовог настанка у постојећим котловима у индустрији папира и целулозе, оваква одобрења су могућа уколико се задовоље барем граничне вриједности емисија за укупни органски угљеник дате у Прилогу V овог правилника.

Погони за спаљивање и саспаљивање се пројектују, опремају и раде тако да се спречавају емисије у ваздух које проузрокују значајно загађивање ваздуха у приземним слојевима; посебно да се издувни гасови испуштају на контролисан начин путем димњака и у складу са релевантним стандардима о квалитету ваздуха. Висина димњака се израчунава тако да се штити људско здравље и животна средина.

Топлота која се ствара процесом спаљивања или саспаљивања треба бити у највећој могућој мјери враћена у процес.

Члан 11.

Инфективни / заразни клинички отпад треба да буде смештен директно у пећ без претходног мијешања са осталим категоријама отпада и без директног додиривања.

Управљање постројењем за спаљивање или саспаљивање треба да врши физичко лице које је за то оснапољено.

V - ГРАНИЧНЕ ВРИЈЕДНОСТИ ЕМИСИЈА У ВАЗДУХУ

Члан 12.

Постројења за спаљивање се пројектују, опремају, граде и функционишу на начин да се у издувним гасовима не прекорачују граничне вриједности емисија одређене у Прилогу V овог правилника.

Постројења за саспаљивање се пројектују, опремају, граде и функционишу на начин да се у издувним гасовима не прекорачују граничне вриједности емисија одређене у Прилогу II овог правилника.

Уколико више од 40% топлоте из постројења за саспаљивање потиче из опасног отпада, примјењују се граничне вриједности емисија из Прилога V овог правилника.

Резултати мјерења која се спроводе ради провјере поштовања граничних вриједности емисије стандардизују се у складу са условима датим у члану 11. овог правилника.

У случају саспаљивања необрађеног мјешовитог комуналног отпада граничне вриједности се одређују према Прилогу V овог правилника, а Прилог II овог правилника се не примјењује.

VI - ОТПАДНЕ ВОДЕ ОД ПРЕЧИШЋАВАЊА ИЗДУВНИХ ГАСОВА

Члан 13.

Надлежно министарство кроз еколошку дозволу утврђује услове за испуштање отпадне воде од пречишћавања издувних гасова из постројења за спаљивање или саспаљивање.

Испуштање отпадних вода које су резултат пречишћавања издувних гасова у водену средину мора се ограничити на најмању могућу мјеру или бар усклаđити са граничним вриједностима емисије загађујућих материја у воду датим у Прилогу IV овог правилника.

Члан 14.

Отпадна вода која је резултат чишћења издувних гасова може бити испуштена у водену средину након посебне обраде под условом:

- 1) да су испуњени захтјеви прописани у виду граничних вриједности емисија загађујућих материја у воду и
- 2) да масене концентрације загађујућих материја у води наведених у Прилогу IV овог правилника не прелазе граничне вриједности емисија у воду утврђене овим прилогом.

Члан 15.

Граничне вриједности емисија у воду се примјењују на мјесту на којем се из постројења за спаљивање или саспаљивање испуштају отпадне воде од пречишћавања издувних гасова које садрже загађујуће материје наведене у Прилогу IV овог правилника.

Када се отпадне воде од чишћења издувних гасова третирају на лицу мјеста заједно са осталим изворима отпадних вода одговорно лице предузима мјерења наведена у члану 21. овог правилника, и то:

- 1) на току отпадне воде од процеса пречишћавања издувних гасова прије него што дође до постројења за колективну обраду отпадних вода,
- 2) на токовима отпадних вода прије него што дође до постројења за колективну обраду отпадних вода,
- 3) на мјесту коначног испуштања отпадне воде из постројења за спаљивање или саспаљивање, након обраде.

Члан 16.

Одговорно лице врши одговарајуће прорачуне биланса маса како би одредијуо нивое емисија у коначном испуштању отпадне воде које потиче од отпадне воде која је резултат чишћења издувних гасова и како би провјерио усклађеност са граничним вриједностима емисије за отпадне воде које потичу од процеса пречишћавања издувних гасова одређеним у Прилогу IV овог правилника.

Забрањено је вршити разређивање отпадне воде ради усклађивања са граничним вриједностима емисије у воду из Прилога IV овог правилника.

Када се третирање отпадних водा које потичу од пречишћавања издувних гасова и које садрже загађујуће материје из Прилога IV овог правилника врши изван постројења за спаљивање и саспаљивање у постројењу које је намијењено само за третирање овакве врсте отпадних водा, граничне вриједности емисија из Прилога IV овог правилника се примјењују на мјесту где се отпадне воде испуштају из овог постројења за третирање. Уколико ово постројење за третирање није намијењено само третирању отпадних водा од спаљивања, одговорно лице спроводи одговарајуће прорачуне биланса маса у складу са алинејом 1), 2) и 3) става 2. члана 15. овог правилника како би одредијо нивое емисија у крајњем испуштању отпадне воде која потиче од пречишћавања издувних гасова и како би провјерио усклађеност са граничним вриједностима емисије за отпадне воде које потичу из процеса пречишћавања издувних гасова одређеним у Прилогу IV овог правилника.

Забрањено је разређивати отпадне воде ради постизања усклађености са граничним вриједностима емисије одређеним у Прилогу IV овог правилника.

Члан 17.

Дозволом из члана 4. овог правилника се:

- 1) утврђују граничне вриједности емисије за загађујуће материје у води из Прилога IV овог правилника у складу са ставом 2. члана 13. овог правилника и у циљу испуњавања захтјева из алинеје 1) става 1. члана 14. овог правилника;
- 2) утврђују параметри контроле рада за отпадне воде, најмање за pH, температуру и проток.

Члан 18.

Локације на којима се налазе постројења за спаљивање и саспаљивање, укључујући и повезана подручја за складиштење отпада, пројектују се на начин да се спријечи неовлашћено и случајно испуштање било које врсте загађујућих материја у земљиште, површинске и подземне воде у складу са одредбама Закона о заштити вода Републике Српске. Поред тога, обезбеђује се складишни капацитет за онечишћену кишницу која истиче из локације на којој се налази постројење за спаљивање или саспаљивање или за онечишћену воду која је резултат отицања или ватрогасних операција. Складишни капацитет треба да је одговарајући како би се обезбиједио да се овакве воде могу испитати и обрадити прије испуштања.

VII - ОСТАТАК (НУСПРОДУКТ)

Члан 19.

Количина и штетност остатка који настаје као резултат рада постројења за спаљивање или саспаљивање своди се на најмању могућу мјеру. У одговарајућим случајевима се врши његова рециклажа у самом постројењу или изван њега у складу са законом.

Превоз и непосредно складиштење сувог остатка у форми прашине, као што је прашина из котлова и суви остаци од обраде гасова из сагоријевања, врши се тако да се спријечи дисперзија у животну средину, нпр. у затвореним контејнерима.

Прије одређивања начина одлагања или обраде остатака из постројења за спаљивање или саспаљивање, потребно је спровести одговарајуће анализе у сврху утврђивања физичких и хемијских својстава, те загађујућег потенцијала различитих остатака од спаљивања.

Анализа из става 3. овог члана се односи на укупну растворљиву фракцију и на растворљиву фракцију тешких метала.

VIII - УПРАВЉАЊЕ И МОНИТОРИНГ

Члан 20.

За процес спаљивања и саспаљивања је потребно уградити опрему за мјерење и користити технике за праћење параметара, услова и масених концентрација које су релевантне.

Захтјеви који се односе на мјерење постављају се у еколошкој дозволи.

Одговарајући уређаји и рад аутоматизоване опреме за мониторинг емисија у ваздух и воду подчијежу контроли и годишњем тестирању. Најмање сваке три године мора се вршити калибрисање путем паралелних мјерења уз употребу референтних метода и од стране институција које су за то акредитоване од стране Института за акредитацију Босне и Херцеговине.

Надлежно министарство одређује локацију на којој се врши узорковање или мјерење.

Периодична мјерења емисија у ваздух или воду се врше у складу са т. 1. и 2. Прилога III овог правилника.

IX - ЗАХТЈЕВИ КОЈИ СЕ ОДНОСЕ НА МЈЕРЕЊА

Члан 21.

Мјерења емисија морају бити усклађена са ст. 2. до 11. и 15. овог члана, када је у питању ваздух и ст. 12. до 15. овог члана, када је у питању вода.

У складу са Прилогом III овог правилника врше се следећа мјерења загађујућих материја у ваздух:

1) стална мјерења следећих супстанци:

Азотних оксида – NO_x , под условом да су одређене граничне вриједности емисија, CO, укупна прашина, TOC, хлороводоника - HCl, флуороводоника - HF, сумпор диоксида - CO_2 ;

2) стална мјерења следећих параметара: температура у близини унутрашњег зида или на некој другој одговарајућој тачки коморе за сагоријевање коју одреди надлежно министарство, концентрација кисеоника, притисак и садржај водене паре у издувним гасовима;

3) најмање два мјерења годишње за тешке метале, диоксине и фуране; једно мјерење најмање свака три мјесеца се спроводи у току првих 12 мјесеци рада.

Вријеме реакције као и минимална температура и садржај кисеоника у издувним гасовима подчијежу одговарајућој провјери најмање једном приликом пуштања у погон постројења за спаљивање или саспаљивање и под најнеповољнијим предвиђеним условима рада.

Стална мјерења HF могу бити изостављена уколико се користе фазе обраде за HCl које обезбеђују да се не прекорачују граничне вриједности емисије за HCl. У овом случају HF емисије подчијежу периодичним мјерењима како је утврђено у алинеји 3. става 2. овог члана.

Стална мјерења садржаја водене паре се не морају спроводити, уколико се узорковани издувни гас супи прије него што се врши анализа емисија.

Члан 22.

Надлежно министарство може дозволом одобрити периодична умјесто сталних мјерења за HCl, HF и SO_2 у постројењу за спаљивање или саспаљивање како је утврђено алинејом 3. става 2. претходног члана, уколико одговорно лице може да докаже да емисије ових загађујућих материја ни у којим околностима нису веће од предвиђених граничних вриједности емисије.

Надлежно министарство може еколошком дозволом одобрити смањење учесталости за периодична мјерења за тешке метале са два пута годишње на један пут у дводесет године, а за диоксine и фуране са два пута годишње на један пут годишње, под условом да су емисије које резултирају из спаљивања или саспаљивања испод 50% граничних вриједности емисије утврђених у Прилогима II и V овог правилника и да постоје критеријуми за испуњавање захтјева. Ови се критеријуми заснивају на условима утврђеним у алинејама 1) и 4) става 1. наредног члана.

Члан 23.

Смањење учесталости мјерења може бити одобрено до 1. јануара 2005. чак и ако не постоје ови критеријуми под условом:

1) да се отпад који ће се спаљивати или саспаљивати састоји само од одређених сортираних запаљивих фракција безопасног отпада који није одговарајући за рециклажу и посједује одређена својства и који је додатно одређен на основу процењене дате у алинеји 4) овог става;

2) да постоје критеријуми квалитета за ове врсте отпада;

3) да саспаљивање и спаљивање ових врста отпада је у складу са релевантним плановима управљања отпадом;

4) да оператор може доказати надлежном министарству да су емисије у свим околностима знатно испод граничних вриједности емисија за тешке метале, диоксine и фуране одређених у Прилогу II или V овог правилника; ова процјена се заснива на информацијама о квалитету конкретног отпада и мјерењима емисија наведених загађујућих материја и

5) да све одлуке које се тичу учесталости мјерења наведених у ставу 2. члана 22. овог правилника уз додатак информација о количини и квалитету отпада, годишње достављају надлежном министарству.

Члан 24.

Резултати мјерења која се спроводе ради провјере усклађености са граничним вриједностима емисија, стандардизују се под наведеним условима, а за кисеоник према формулама датим у Прилогу VI овог правилника:

1) температура 273 K, притисак 101,3 kPa, 11% кисеоника, суви гас у издувним гасовима из постројења за спаљивање;

2) температура 273 К, притисак 101,3 kPa, 3% кисеоником, суви гас у издувним гасовима од спаљивања отпадних уља. Када се спаљивање или саспаљивање отпада врши у атмосфери обогаћеној кисеоником, резултати мјерења могу бити стандардизовани на садржају кисеоника које је утврдило надлежно министарство и које одражава посебне околности појединачног случаја;

3) у случају саспаљивања, резултати мјерења се стандардизују на укупном садржају кисика, како је израчунато у Прилогу II овог правилника. Уколико се емисије загађујућих материја смањују обрадом издувног гаса у постројењу за спаљивање или саспаљивање опасног отпада, стандардизација у односу на садржај кисеоника предвиђен алинејом 1) овог става, врши се само уколико садржај кисеоника који се мјери у исто вријеме када и одређена загађујућа материја прелази стандард за садржај кисеоника

Члан 25.

Границе вриједности емисија поштују се уколико:

1) ниједна од дневних средњих вриједности не прелази ни једну од граничних вриједности емисија одређених у Прилогу V(а) или Прилогу II овог правилника; или 97 % дневних средњих вриједности у току године не прелази граничне вриједности емисије одређене у алинеји 1. Прилога V(е) овог правилника;

2) ниједна получасовна средња вриједност не прелази граничне вриједности емисије утврђене у Прилогу V(б) колона А или 97% получасовних средњих вриједности у току године не прелази ниједну граничну вриједност емисија одређених у колони Прилогу V(б) овог правилника;

3) ниједна средња вриједност у току периода узимања узорака за тешке метале, диоксине и фуране не прелази граничне вриједности емисије утврђене у Прилогу V(ц) и (д) или Прилогу II овог правилника;

4) се поштују одредбе Прилога V(е) алинеја 2, или Прилога II овог правилника.

Получасовне средње вриједности и десетоминутне средње вриједности, одређују се у току стварног времена рада (изузев периода пуштања у погон и затварања, када се отпад не спаљује) из мјерених вриједности након одузимања вриједности интервала одређеног у ставу 3. Прилога III овог правилника. Дневне средње вриједности треба одредити из тих средњих вриједности.

Средње вриједности у току периода узимања узорака и средње вриједности у случају периодичних мјерења за HF, HCl, и SO₂ се одређују у складу са захтјевима из ст. 2. и 4. члана 10. и Прилогом III овог правилника.

Члан 26.

На мјесту испуштања отпадних вода врши се следећа мјерења:

- 1) стална мјерења параметара из тачке 2. члана 17. овог правилника;
- 2) дневна мјерења на лицу мјеста узорака укупних суспендованих чврстих материја или мјерења протока пропорционалног узорка у току 24 часа;
- 3) најмање мјесечна мјерења испуштања репрезентативног узорка, у току периода од 24 часа за загађујуће материје на које се односи члан 14. овог правилника;
- 4) мјерења диоксина и фурана треба вршити најмање сваких шест мјесеци, а у току првих 12 мјесеци рада најмање једно мјерење свака три мјесеца.

Праћење количине загађујућих материја у третираним отпадним водама и учсталост мјерења врши се у складу са подзаконским актима и утврђују се еколошком дозволом.

Члан 27.

Границе вриједности емисија за воду поштују се ако:

- 1) за укупне суспендоване чврсте материје (загађујућа материја број 1), 95% и 100% мјерених вриједности не прелази одговарајуће граничне вриједности емисије одређене у Прилогу IV овог правилника;
- 2) за тешке метале (загађујуће материје број 2. до 10) највише једно мјерење годишње прелази граничне вриједности емисије утврђене у Прилогу IV овог правилника; или, уколико дозвола за обављање дјелатности спаљивања предвиђа више од 20 узорака годишње, највише 5% ових узорака прелази граничне вриједности емисије утврђене у Прилогу IV овог правилника;
- 3) за диоксина и фуране (загађујућа материја број 11) два мјерења годишње не прелазе граничне вриједности емисије одређене у Прилогу IV овог правилника.

Надлежно министарство ће без одлагања бити обавијештено уколико мјерења покажу да су прекорачене граничне вриједности емисија за ваздух или воду утврђене у овом правилнику.

X - ПРИСТУП ИНФОРМАЦИЈАМА И УЧЕШЋЕ ЈАВНОСТИ

Члан 28.

За постројења за спаљивање или суспаљивање чији је номинални капацитет двије или више тоне на час, годишњи извјештај о функционисању и мониторингу постројења који оператор треба да поднесе надлежном министарству ставља се на увид јавности.

Извјештај из става 1. овог члана даје приказ процеса и емисија у ваздух и воду, у поређењу са стандардима емисија утврђеним у овом правилнику.

Листу постројења за спаљивање или саспаљивање са номиналним капацитетом мањим од двије тоне на час припрема надлежно министарство и даје на увид јавности.

XI - ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ

Члан 29.

Надлежно министарство дозволом за обављање дјелатности спаљивања утврђује максимално дозвољени период било којег технички неизbjежног прекида, поремећаја у раду, или квара опреме за пречипнавање или мјерење, током којег би се могло десити да концентрације одређених супстанци прекораче прописане граничне вриједности емисије.

У случају квара, одговорно лице ће смањити обим рада или прекида рад у најкраћем временском року, све док се поново не успоставе услови нормалног функционисања постројења.

Постројење за спаљивање или саспаљивање или линија за спаљивање не може ни под којим условима наставити спаљивање отпада у периоду дужем од четири часа без прекида уколико дође до прекорачења граничних вриједности емисија.

Укупно трајање рада у околностима из става 3. овог члана у току једне године мора бити мање од 60 часова. Трајање до 60 часова се примјењује на оне линије постројења које су спојене на један уређај за чишћење издувних гасова.

Укупни садржај прашине у издувним гасовима из постројења за спаљивање ни под којим условима не смije преокрачити 150 mg/m^3 , изражено у получасовним средњим вриједностима.

Границне вриједности емисија за CO и TOC не смiju бити прекорачене.

У погледу осталих услова примјењују се одредбе чл. 6. до 11. овог правилника.

XII - ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 30.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 16-020-12/05

12. априла 2005. године

Бања Лука

Министар,
Мухамед Липинић, с.р.

Прилог I

Фактори еквивалентности за дibenзо-п-диоксине и дibenзофуране

За одређивање укупних концентрација диоксина и фурана, масене концентрације следећих дibenзо-п-диоксина и дibenзофурана множе се са следећим факторима еквивалентности прије сабирања:

Фактор еквивалентности токсичности		
2,3,7,8	- Тетрахлородibenзодиоксин (TCDD)	1
1,2,3,7,8	- Пентахлородibenзодиоксин (PeCDD)	0,5
1,2,3,4,7,8	- Хексахлородibenзодиоксин (HxCDD)	0,1
1,2,3,6,7,8	- Хексахлородibenзодиоксин (HxCDD)	0,1
1,2,3,7,8,9	- Хексахлородibenзодиоксин (HxCDD)	0,1
1,2,3,4,6,7,8	- Хептахлородibenзодиоксин (HpCDD)	0,01
	- Октахлородibenзодиоксин (OCDD)	0,001
2,3,7,8	- Тетрахлородibenзофуран (TCDF)	0,1
2,3,4,7,8	- Пентахлородibenзофуран (PeCDF)	0,5
1,2,3,7,8	- Пентахлородibenзофуран (PeCDF)	0,05
1,2,3,4,7,8	- Хексахлородibenзофуран (HxCDF)	0,1
1,2,3,6,7,8	- Хексахлородibenзофуран (HxCDF)	0,1
1,2,3,7,8,9	- Хексахлородibenзофуран (HxCDF)	0,1
2,3,4,6,7,8	- Хексахлородibenзофуран (HxCDF)	0,1
1,2,3,4,6,7,8	- Хептахлородibenзофуран (HpCDF)	0,01
1,2,3,4,7,8,9	- Хептахлородibenзофуран	0,01
	- Октахлородibenзофуран	0,001

Прилог II

Одређивање граничних вриједности емисија у ваздух за саспаљивање отпада

Када специфична гранична вриједност емисије C није одређена у табели овог прилога, примјењује се следећа формула.

Границна вриједност за сваку релевантну загађујућу материју и угљенмоноксид у издувном гасу који је резултат саспаљивања отпада се израчујава на следећи начин:

$$\frac{V_{\text{otpad}} x C_{\text{otpad}} + V_{\text{proc}} x C_{\text{proc}}}{V_{\text{otpad}} + V_{\text{proc}}} = C$$

V_{otpad} запремина издувног гаса који резултира из спаљивања отпада. Одређује се само из отпада са најнижом топлотном вриједношћу одређеном у дозволи и стандардизованом према условима датим у овом подзаконском акту.

Уколико топлота која се испушта приликом спаљивања опасног отпада износи мање од 10 % укупне топлоте која се ослобађа из постројења, V_{otpad} мора се израчујавати из (замишљене) количине отпада који би када се спаљује био једнак 10% ослобађања топлоте где је укупно ослобађање топлоте фиксно;

C_{otpad} граничне вриједности емисије утврђене за постројења за спаљивање у Прилогу V овог правилника за релевантне загађујуће материје и угљенмоноксид;

V_{proc} запремина издувног гаса који је резултат процеса у постројењу укључујући сагоријевање одобрених горива која се уобичајено користе у постројењу (укључујући отпад) одређена на основу садржаја кисика на којем емисије морају бити стандардизоване како је одређено у законским прописима. У недостатку прописа за овакву врсту постројења мора се користити стварни садржај кисеоника у издувном гасу без разблаживања додавањем ваздуха који није потребан у процесу. Стандардизација у осталим условима је дата у овом правилнику;

C_{proc} граничне вриједности емисије одређене у табелама овог прилога за одређене индустријске секторе, или у недостатку таквих табела и вриједности, граничне вриједности емисија за релевантне загађујуће материје и угљемоноксид у издувном гасу постројења које су у складу са законом, прописима и административним одредбама за таква постројења код којих се користе одобрена горива (искључујући отпад). У недостатку ових мјера користе се граничне вриједности емисија одређене у дозволи за обављање дјелатности спаљивања. У недостатку таквих вриједности у дозволи користе се масене концентрације;

C укупне граничне вриједности емисије и садржај кисеоника како је утврђено у табелама овог прилога за одређене индустријске секторе или одређене загађујуће материје или у случају недостатка такве табеле, или вриједности укупне граничне вриједности емисија за CO и релевантне загађујуће материје које замјењују граничне вриједности емисија утврђене у одређеном прилогу овог правилника. Укупан садржај кисеоника којим се замјењује садржај кисеоника за стандардизацију, израчунава се на основу горе датог садржаја уз поштовање парцијалних запремина.

II 1. Посебне одредбе за цементне пећи у којима се врши спаљивање отпада

У следећој табели су дате дневне средње вриједности (за стална мјерења), периоди узорковања и остали захтјеви који се односе на мјерења, како је дефинисано у члану 7. овог правилника.

Све вриједности су дате у mg/m³ (диоксини и фурани у ng/m³). Получасовне средње вриједности су потребне само у смислу израчунавања дневних средњих вриједности.

Резултати мјерења, која се спроводе ради провере усклађености, стандардизују се на следећим условима: температура 273° K, притисак 101, 3 kPa, 10% кисеоника, суви гас.

II 1.1 C - укупне граничне вриједности емисије

Полутант	C
Укупна прашина	30
HCl	10
HF	1
NOx за постојећа постројења	800
NOx за нова постројења	500
Cd+Tl	0,05
Hg	0,05
Sb+As+Pb+Cr+Co+Cu+Mn+Ni+V	0,5
диоксини и фурани	0,1

До 1. јануара 2008. надлежно министарство може да одобри изузетке за NO_x за постојеће цементне пећи са влажним процесима, или цементне пећи које спаљују мање од три тоне отпада на час, под условом да је дозволом за обављање дјелатности спаљивања предвиђена укупна гранична вриједност емисије за NO_x, не већа од 1200 mg/m³.

До 1. јануара 2008. надлежно министарство може одобрити изузетке за прашину за цементне пећи које спаљују мање од три тоне отпада на час под условом да је дозволом за обављање дјелатности спаљивања предвиђена укупна гранична вриједност емисије, не већа од 50 mg/m³.

II 1.2 C - укупне граничне вриједности емисије за SO₂ и TOC

Полутант	C
SO ₂	50
TOC	10

II 1.3 - граничне вриједности емисија за CO

Граничне вриједности емисија за CO може да одреди надлежно министарство.

II 2. Посебне одредбе за постројења са сагоријевањем у којима се врши суспаљивање

II 2.1 - дневне средње вриједности

C_{proc} за чврста горива изражено у mg/Nm³ (O₂ садржај 6%)

Загађујућа материја	< 50MWth	50-100 MWth	100-300 MWth	>300 MWth
SO ₂ Општи случај		850	850-200 (линеарно опадање од 100 до 300 MWth)	200
Домаћа горива		или ниво десулфуризације $\geq 90\%$	или ниво десулфуризације $\geq 92\%$	или ниво десулфуризације $\geq 95\%$
NO _x		400	300	200
Прашина	50	50	30	30

До 1. јануара 2007. гранична вриједност емисије за NO_x се не примјењује на постројења која служе само за саспаљивање опасног отпада.

До 1. јануара 2008. надлежно министарство може да одобри изузимање за NO_x и SO_2 за постојећа постројења за саспаљивање између 100 и 300 MWth која користе технологију флуидизираног слоја и чврста горива под условом да је дозволом предвиђена C_{proc} вриједност која није већа од 350 mg/Nm³ за NO_x и не више од 850 до 400 mg/Nm³ (линеарни пад од 100 до 300 MWth) за SO_2 .

C_{proc} за биомасу изражен у mg/Nm³ (сadrжaj O₂ 6%)

Биомаса значи производе који се састоје од било које цијеле или дијела биљне материје из польопривреде или шумарства која се може користити у циљу поврата енергетског садржаја као и отпади наведени у члану 3. алинеја (а), од (и) до (в) овог правилника.

Загађујућа материја	< 50 MWth	50 –100 MWth	100-300 MWth	>300 MWth
SO ₂		200	200	200
NO _x		350	300	300
прашина	50	50	30	30

До 1. јануара 2008. надлежно министарство може одобрити изузетке за NO_x за постојећа постројења за саспаљивање између 100 и 300 MWth која користе технологију флуидизираног слоја и биомасу под условом да је дозволом предвиђена C_{proc} која није већа од 350 mg/Nm³.

C_{proc} за течна горива изражен у mg/Nm³ (сadrжaj O₂ 3%).

Загађујућа материја	< 50 MWth	50-100 MWth	100-300 MWth	>300 MWth
SO ₂		850	850-200 (линеарно опадање од 100 до 300 MWth)	200
NO _x		400	300	200
Прашина	50	50	30	30

II 2.2 C - Укупне граничне вриједности емисије

С изражено у mg/Nm³ (сadrжaj O₂ 6%). Све средње вриједности у току периода узорковања од најмање 30 минута и највише 8 часова.

Загађујућа материја	C
Cd + Tl	0,05
Hg	0,05
Sb + As + Pb + Cr + Cu + Mn + Ni + V	0,5

С изражено у mg/Nm³ (сadrжaj O₂ 6%). Све средње вриједности које се мјере у периоду узорковања од најмање 6 часова и највише 8 часова.

Загађујућа материја	C
Диоксини и фурани	0,1

II 3. Посебне одредбе за индустријске секторе који нису обухваћени под II1. и II2. отпада за саспаљивање

II 3.1.C - укупне граничне вриједности емисије

С изражено у mg/Nm³. Све средње вриједности које се мјере у периоду узорковања од најмање 6 часова и највише 8 часова:

Загађујућа материја	C
Диоксини и фурани	0,1

С изражено у mg/Nm³. Све средње вриједности у периоду узорковања од најмање 30 минута и највише 8 часова:

Загађујућа материја	C
Cd + Tl	0,05
Hg	0,05

Прилог III

Технике мјерења

1. Мјерења за одређивање концентрација загађујућих материја ваздуха и воде треба да буду спроведена на препрезентативан начин.

2. Узорковање и анализа свих загађујућих материја укључујући диоксине и фуране, као и методе референтног мјерења, користе се за калибрацију аутоматских система мјерења у складу са BAS, односно, CEN стандардима. Уколико ови стандарди нису доступни, примењују се ISO стандарди, или други међународни стандарди који ће обезбиједити једнако научног квалитета.

3. На нивоу дневне граничне вриједности емисије, вриједности од 95% интервала вјероватноће једног мјерног резултата не прелазе следеће процене граничних вриједности емисије:

угљенмоноксид:	10%
сумпордиоксид	20%
азотдиоксид	20%
укупна прашина	30%
укупан органски угљеник	30%
хлороводоник	40%
флуороводоник	40%

Прилог IV

Граничне вриједности емисије за испуштање отпадне воде од пречишћавања издувних гасова

Загађујуће материје	Граничне вриједности емисија изражене као масене концентрације за нефилтриране узорке	
1. Укупне суспендоване чврсте материје	95 % 30 mg/l	100 % 45 mg/l
Жива и њена јединица изражена као жива (Hg)		0,03 mg/l
Кадмијум и његова јединица изражена као кадмијум (Cd)		0,05 mg/l
Талијум и његова јединица изражена као талијум (Tl)		0,05 mg/l
Арсен и његова јединица изражена као арсен (As)		0,15 mg/l
Олово и његова јединица изражена као олово (Pb)		0,2 mg/l
Хром и његова јединица изражена као хром (Cr)		0,5 mg/l
Бакар и његова јединица изражена као бакар (Cu)		0,5 mg/l
Никл и његова јединица изражена као никл (Ni)		0,5 mg/l
Цинк и његова јединица изражена као цинк (Zn)		1,5 mg/l
Диоксини и фурани дефинисани као збир појединачних диоксина и фурана процјењених у складу са Прилогом I		0,3 mg/l

До 1. јануара 2008. надлежно министарство може одобрити изузетке за укупне суспендоване чврсте честице за постојећа постројења за спаљивање, под условом да је дозволом предвиђено да 80% измјерених вриједности не прелази 30 mg/l и ниједна од њих не прелази 45 mg/l.

Прилог V

Граничне вриједности емисија у ваздуху

(а) Дневне средње вриједности

Укупна прашина	10 mg/m ³
Гасовите и паровите органске супстанце изражене као укупан органски угљеник	10 mg/m ³
Хлороводоник (HCl)	10 mg/m ³
Флуороводоник (HF)	1 mg/m ³
Сумпордиоксид (SO ₂)	50 mg/m ³
Азотмоноксид (NO) и азотдиоксид (NO ₂) изражени као азотдиоксид за постојећа постројења за спаљивање са номиналним капацитетом који прелази 6 тона на час или за нова постројења за спаљивање	200 mg/m ³ (*)
Азотмоноксид или азотдиоксид изражен као азотдиоксид за постојећа постројења за спаљивање са номиналним капацитетом од 6 тона на час или мање	400 mg/m ³

Надлежно министарство може одобрити изузетке за NO_x за постојећа постројења за спаљивање:

- са номиналним капацитетом 6 тона на час под условом да је дозволом за обављање дјелатности спаљивања предвиђено да дневне средње вриједности не прелазе 500 mg/m³ и то до 1. јануара 2008;

- са номиналним капацитетом од > 6 тона на час али једнако или мање од 16 тона на час под условом да дневне средње вриједности прелазе 400 mg/m³ и то до 1. јануара 2010;

- са номиналним капацитетом од >16 тона на час али <25 тона на час и које не продукују испуштање воде под условом да је дозволом за обављање дјелатности спаљивања предвиђено да дневне средње вриједности не прелазе 400 mg/m³ и то до 1. јануара 2008.

(*) До 1. јануара 2008. надлежно министарство може одобрити изузетке за прашину за постојећа постројења за спаљивање под условом да је дозволом за обављање дјелатности спаљивања предвиђено да дневне средње вриједности не прелазе 20 mg/m³.

(б) Получасовне средње вриједности

	(100%) А	(97%) Б
Укупна прашина	30 mg/m ³	10 mg/m ³
Гасовите и паровите органске супстанце (материје) изражене као укупан органски угљеник	20 mg/m ³	10 mg/m ³

Хлороводик (HCl)	60 mg/m ³	10 mg/m ³
Флуороводик (HF)	4 mg/m ³	2 mg/m ³
Сумпордиоксид (SO ₂)	200 mg/m ³	50 mg/m ³
Азотмоноксид (NO) и азотдиоксид (NO ₂) изражен као азотдиоксид за постојећа постројења за спаљивање са номиналним капацитетом који прелази 6 тона на час или за нова постројења за спаљивање	400 mg/m ³	200 mg/m ³

До 1. јануара 2010. надлежно министарство може одобрити изузетке за NO_x за постојећа постројења за спаљивање са номиналним капацитетом између 6 и 16 тона на час под условом да получасовна средња вриједност не прелази 600 mg/m³ за колону А или 400 mg/m³ за колону Б.

(п) Све средње вриједности у току периода узорковања од најмање 30 минута и највише 8 часова

Кадмијум и његова јединица изражена као кадмијум (Cd)	Укупно 0,05 mg/m ³	Укупно 0,1 mg/m ³
Талијум и његова јединица изражена као талијум (Tl)		
Жива и њена јединица изражена као жива (Xt)		
Антимон и његова јединица изражена као антимон (Sb)		
Олово и његова јединица изражена као олово (Pb)		
Хром и његова јединица изражена као хром (Cr)		
Кобалт и његова јединица изражена као кобалт (Co)		
Бакар и његова јединица изражена као бакар (Cu)		
Манган и његова јединица изражена као магнан (Mn)		
Никл и његова јединица изражена као никл (Ni)		
Ванадијум и његова јединица изражена као ванадијум (V)		

Ове средње вриједности обухватају и гасовите и парне облике релевантних емисија тешких метала, као и њихова јединица.

(д) Средње вриједности се мјере у току периода узорковања од најмање 6 часова и највише 8 часова. Гранична вриједност емисије се односи на укупну концентрацију диоксина и фурана која се израчујава уз коришћење концепта токсичне еквивалентности у складу са Прилогом I овог правилника.

Диоксини и фураны	0,1 ng/m ³
-------------------	-----------------------

NOx за нова постројења

(е) У гасовима сагоријевања следеће граничне вриједности емисије концентрација угљенмоноксида (CO) не смију бити прекорачене (искључујући периоде пунштана у погон и затварања).

- 50 милиграма по m³ гаса за сагоријевање одређено као дневна средња вриједност;

- 150 милиграма по m³ гаса за сагоријевање од најмање 95% свих мјерења, одређено као 10-минутна средња вриједност, или 100 милиграма по m³ гаса за сагоријевање свих мјерења, одређено као получасовне вриједности које се узимају у било ком 24-часова периоду.

Надлежно министарство може одобрити изузетке за постројења за спаљивање која користе технологију флуидизираног слоја под условом да је дозволом предвиђена гранична вриједност емисије за угљенмоноксид (CO) која није већа од 100 милиграма по m³ као часовна средња вриједност.

Прилог VI

Формула израчујавања емисијске концентрације на стандардном проценту концентрације кисеоника

$$E_s = \frac{21 - O_s}{21 - O_m} \times E_m$$

E_s= израчуната емисијска концентрација на стандардом проценту концентрације кисеоника

E_m= измјерена емисијска концентрација

O_s= стандардна концентрација кисеоника

O_m= измјерена концентрација кисеоника

506

На основу члана 29. и члана 47. став 3. Закона о заптити ваздуха ("Службени гласник Републике Републике", број 53/02) и члана 58. Закона о министарствима ("Службени гласник Републике Српске", број 70/02) министар за просторно уређење, грађевинарство и екологију доноси

ПРАВИЛНИК

О ГРАНИЧНИМ ВРИЈЕДНОСТИМА ЕМИСИЈЕ У ВАЗДУХ ИЗ ПОСТРОЈЕЊА ЗА САГОРИЈЕВАЊЕ

I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником се уређују граничне вриједности загађујућих материја у ваздух из постројења за сагоријевање фосилних горива (чврста, течна или гасовита) и то:

1) постројења у којима се продукти сагоријевања користе непосредно за загријавање, сушење или неку другу врсту третирања предмета или материјала, ипр. пећи за поновно загријавање, пећи за третирање топлотом.

2) постројења за накнадно сагоријевање, тј. било који технички уређај пројектован за пречишћавање отпадних гасова путем сагоријевања који не функционише као независно постројење за сагоријевање,

3) погони за регенерацију катализатора за катализацију процеса крековања,

4) погони за конверзију сумпорводоника у сумпор,

5) реактори који се користе у хемијској индустрији,

6) коксне пећи,

7) каупери.

Опредбе овог правилника не примјењују се на постројења која имају погон на дизел, бензин и гасне моторе или гасне турбине, без обзира на гориво које се користи.

Члан 2.

Изрази употребљени у овом правилнику имају следеће значење:

1) "отпадни гасови" су гасови који настају процесом сагоријевања а у себи могу да садрже чврсте партикуле, водену пару или гасовите емисије; њихов запремински проток се изражава кубним метрима на час на нормалној температури (273 K) и притиску (101,3 kPa) након корекције садржаја водене паре (у даљем тексту m^3/h);

2) "границна вриједност емисије" значи количину супстанце садржане у отпадним гасовима из постројења за сагоријевање која не смје бити прекорачена у одређеном периоду; ова вриједност се израчунава као маса по јединици запремине испусног гаса изражена у mg/m^3 , редуковано на запремински садржај кисеоника у испусном гасу 3% у случају течних и гасовитих горива и 6% у случају чврстих горива;

3) "ниво одсумпоравања" значи: удио количине сумпора која се веже за пепео унутар постројења за сагоријевање, као и путем процеса посебно намијењених за ову сврху и укупне количине сумпора садржаног у гориву које се користи у постројењу у истом том периоду;

4) "гориво" значи: било који чврсти, течни или гасовити гориви материјал који се користи за сагоријевање у постројењу за сагоријевање, уз изузетак кућног отпада и токсичног и опасног отпада;

5) "јединице за сагоријевање више врста горива" значи: било које постројење за сагоријевање које истовремено или наизмјенично користе двије или више врста горива за сагоријевање.

II - ОПШТА ОГРАНИЧЕЊА И УСЛОВИ

Члан 3.

Постројења / погони могу да користе у раду само горива оних карактеристика која је произвођач опреме датог постројења или погона специфично одредио.

Члан 4.

Постројења или погони могу да раде само у оквиру номиналног топлотног капацитета који је специфично одредио производјач опреме.

Члан 5.

У зависности од номиналног топлотног капацитета појединачног ложишта могу се користити следећа уља:

$\leq 7 \text{ MW}$	екстра лака (ЕЛ)
$> 0,07 - 10 \text{ MW}$	екстра лака (ЕЛ) и лака (Л)
> 10	све врсте мазута

Изузетно од одредбе става 1. овог члана може се користити мазут и у котловима снаге од 2 до 10 MW, под условом да задовољава граничне вриједности емисије које се односе на употребу екстра лаког и лаког уља.

Члан 6.

Издувни гасови на контролисан начин се испуштају путем димњака.

Еколошком дозволом одређују се услови испуштања загађујућих материја.

При одређивању висине и промјера димњака мора се узeti у обзир загађеност ваздуха проузрокована радом других извора загађивања на датом подручју, емисија постројења за који се одређује висина димњака, као и потребан капацитет атмосфере за изградњу других извора загађивања ваздуха на датом подручју и поптовање техничких прописа који дефинишу начин димензионисања димњака.

Члан 7.

При пројектовању енергетског постројења морају се предвидјести прикључци за мониторинг емисије и обезбиједити услови за правилно мјерење емисије.

Члан 8.

Уколико постројење користи истовремено двије или више врста горива за које постоје различити подзаконски акти за граничне вриједности емисије, гранична вриједност емисије за такво постројење одредиће се узимајући у обзир појединачне граничне вриједности горива и тежинско учешће појединачних врста горива сразмјерно топлотној моћи горива.

III - ОГРАНИЧЕЊЕ ЕМИСИЈЕ СУМПОРДИОКСИДА

Члан 9.

Емисија сумпордиоксида ограничава се кроз:

- 1) прописивање дозвољеног садржаја сумпора у гориву,
- 2) утврђивање услова сагоријевања како би се користили механизми везивања сумпора за пепео,
- 3) емисионе квоте за изворе чија је емисија националног значаја,
- 4) прописивањем граничних вриједности емисије,
- 5) еколошком дозволом.

Члан 10.

Садржај сумпора у течним горивима у ложиштима снаге до 50 MW не смије прекорачити вриједности прописане Одлуком о квалитету течних нафтних горива ("Службени гласник БиХ", број 27/02).

Члан 11.

Употреба угља с обзиром на садржај сумпора се ограничава на следећи начин:

1) Ако је у малопродаји (угаљ за домаћинства и установе) дозвољена продаја угља који има садржај укупног сумпора испод 2,5 % по тони еквивалентног угља.

Општине могу, за поједине дијелове своје територије, прописати строже вриједности садржаја сумпора у угљу, од вриједности датих у ставу 1. овог члана.

2) Котловнице и енерганске топлотне снаге до 10 MW могу да користе угаљ чији је укупни садржај сумпора нижи од 5 % по тони еквивалентног угља.

3) Постојеће котловнице, енерганске и електране снаге преко 10 MW могу да користе угаљ који нема вишег садржаја сумпора од оног који је наведен у пројектној документацији постројења.

Уколико постројења из става 1. алинеја 3. овог члана не могу задовољити овај услов, у еколошкој дозволи ће се утврдити коришћење угља са вишег садржајем сумпора.

Члан 12.

Нове котловнице и енерганске се пројектују тако да се користе технологије сагоријевања које ће обезбиједити максимално везивање сумпора из угља за пепео.

Услови из става 1. овог члана утврђују се у еколошкој дозволи.

Члан 13.

У оквиру спровођења међународних еколошких уговора, ради задовољења захтјева у погледу емисионих лимита државе, надлежно министарство може емисију SO₂ да ограничи, увођењем емисионих квота изражених у тонама SO₂ годишње.

Члан 14.

Емисија SO₂ из нових постројења на угаљ топлотне снаге до 50 MW не може да буде већа од 2000 mg/m³.

Емисија SO₂ из нових постројења на угаљ топлотне снаге преко 300 MW не може да буде већа од 400 mg/m³.

Емисија SO₂ из нових постројења на угаљ топлотне снаге између 50 и 300 MW се одређује линеарном интерполацијом вриједности из ст. 1. и 2. овог члана.

Ст. 1, 2. и 3. овог члана се не примјењују на постројења код којих је у поступку добијања еколошке дозволе утврђено:

1) да су ови захтјеви техно-економски неодрживи;

2) да је изабрана конструкција ложишта и технологија сагоријевања угља који омогућују максимално везивање сумпора за пепео;

3) да постројење не угрожава здравље људи и еко-системе.

Члан 15.

Емисија SO₂ из нових постројења на течно гориво топлотне снаге 50 до 300 MW ограничава се на 1700 mg/m³.

Емисија SO₂ из нових постројења на течно гориво топлотне снаге преко 500 MW ограничава се на 400 mg/m³.

Емисија SO₂ из нових постројења на течно гориво топлотне снаге од 300 до 500 MW одређује се линеарном интерполацијом вриједности из ст. 1. и 2. овог члана.

Члан 16.

Границе вриједности емисије за SO₂ за нова постројења на гасовита горива износе: (уз услов да се одреди топлотна снага постројења на које се односи гранична вриједност емисије за SO₂):

Врста горива	Гранична вриједност (mg/m ³)
газовита горива	35
газ претворен у течно стање (кондензован)	5
газови ниске топлотне вриједности из гасификације рафинеријских талога, коксног гаса, гас из високих пећи	800

IV - ГРАНИЧНЕ ВРИЈЕДНОСТИ АЗОТНИХ ОКСИДА (NO_x)

Члан 17.

Границе вриједности емисије NO_x за ложишта снаге испод 50 MW износе:

Категорија извора	Гранична вриједност емисије (mg/m ³)
чврста горива:	
> 0,35 – 10 MW _{th}	400
> 10 – 50 MW _{th}	350
течна горива:	
> 0,35 – 10 MW _{th}	150–450
> 10 – 50 MW _{th}	150–350
природни гас:	
> 0,35 – 10 MW _{th}	100–125
> 10 – 50 MW _{th}	100

Границе вриједности емисије за NO_x, за нова постројења топлотне снаге изнад 50 MW износе:

Врста горива	Границна вриједност (mg/m ³)
чврста горива уопште	650
чврсто са мање од 10% испарљивих јединица	1300
течна	450
гасовита	350

V - ГРАНИЧНЕ ВРИЈЕДНОСТИ ЗА ЧВРСТЕ ЧЕСТИЦЕ

Члан 18.

Границна вриједност емисија за чврсте частице за котлове снаге мање од 50 MW

Категорија извора	Границна вриједност емисије (mg/m ³)
чврста фосилна горива	
>2 – 50 MW _{th}	50
O,35 – 2 MW _{th}	150
течна горива (ЕЛ)	
2 – 50 MW _{th}	30
Течна горива (Л)	
30 – 50 MW _{th}	35
2 – 30 MW _{th}	50
Течна горива (СР, Т)	
30 – 50 MW _{th}	50
2 – 30 MW _{th}	60

Границе вриједности емисије чврстих частица за нова постројења снаге изнад 50 MW

Врста горива	Топлотни капацитет MW	Границна вриједност (mg/m ³)
чврста	>500	50
	<500	100
течна (1)	сва постројења	50
газовита	сва постројења	5 по правилу; 10 за гас из високих пећи; 50 за гасове произведене у индустрији челика који се могу користити и другде.

Члан 19.

Границе вриједности емисије чађи мјерено методом по Бакарају износе:

ложишта на гас:	0
ложишта на екстра лако уље	1
ложишта на лако уље	1
ложишта на средње и тешко уље:	2

VI - ГРАНИЧНЕ ВРИЈЕДНОСТИ ЗА ИСПАРЉИВА ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА (ИОЈ)

Члан 20.

Садржај испарљивих органских јединица (ИОЈ) у собним пећима у широкој продaji не смије да прекорачи следеће вриједности:

1) чврста горива (ручно ложење)	80 mg/m ³
2) чврста горива (автоматско ложење)	40 mg/m ³
3) ЕЛ уље	6 mg/m ³

Код ложишта на чврста горива у документу којим продавац доказује задовољење вриједности из овог правилника мора бити назначено на које гориво се вриједности односе (на примјер врста и поријекло угља).

VII - ГРАНИЧНЕ ВРИЈЕДНОСТИ ЗА УГЉЕН МОНОКСИД (СО)

Члан 21.

Границе вриједности емисија за СО:

Категорија извора	Границна вриједност емисије (mg/m ³)
чврста фосилна горива > 1-50 MW _{th}	150
чврста фосилна горива O,35 – 1 MW _{th}	1000
течна горива >10-50 MW _{th}	1700

VIII - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 22.

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о заштити ваздуха од загађивања ("Службени лист СРБиХ", број 18/76).

Члан 23.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".
Број: 16-020-4/05
12. априла 2005. године
Бања Лука

Министар,
Мухамед Липшић, с.р.

507

На основу члана 38. став 1. и члана 47. став 3. Закона о заштити ваздуха ("Службени гласник Републике Српске", број 53/02) и члана 58. Закона о министарствима ("Службени гласник Републике Српске", број 70/02), министар за просторно уређење, грађевинарство и екологију доноси

ПРАВИЛНИК О ГРАНИЧНИМ ВРИЈЕДНОСТИМА КВАЛИТЕТА ВАЗДУХА

I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником уређују се граничне вриједности квалитета ваздуха и циљне вриједности квалитета ваздуха, као индикатори планирања квалитета ваздуха у простору, те прагови упозорења и прагови / границе узбуње за правовремено дјеловање у случају краткотрајних појава недозвољено загађеног ваздуха.

Члан 2.

Вриједности из става 1. овог члана се утврђују за поједина подручја при изради просторних и урбанистичких планова, израде програма топографије и саобраћаја, могућег уношења загађујућих материја у простор, избор локације извора загађивања и одређивање параметара испуста (димњака), а да природни садржаји (људи, биљке и животиње) и изграђена добра не буду угрожени дјеловањем загађујућих материја, као и код предузимања санационих мјера чији је циљ заштита здравља људи, екосистема и изграђених садржаја од дјеловања загађујућих материја у амбијенталном ваздуху.

Ове вриједности се не примјењују на затворени простор радног мјеста, где ради радно способни (здрав) дио становништва и где је изложеност загађеном ваздуху знатно краћа - само једна четвртина годишњег фонда часова, и где су дозвољене за ред величина више вриједности од граничних вриједности ваздуха - ГВ.

Уколико су вриједности квалитета ваздуха - ВКВ за дату загађујућу материју ниже од вриједности граничних вриједности ваздуха - ГВ, односно, циљних вриједности ваздуха - ЦВ (зависно од намјене простора), постоји могућност уношења нових загађујућих материја у дати простор.

Члан 3.

Овим правилником се регулише садржај слједећих материја у атмосферском ваздуху:

- 1) SO₂ (сумпордиоксид),
- 2) NO₂ (азотни диоксид),
- 3) NOx (збирно азотни моноксид и азотни диоксид изражени као азотни диоксид),
- 4) ЛЧ 10 (лебдеће / суспендоване честице пречника испод 10 микрометара),
- 5) УЛЧ (укупне лебдеће / суспендоване честице)
- 6) дим (чај),
- 7) O₃ (озон),
- 8) CO (угљен моноксид),
- 9) Pb (олово),
- 10) Cd (кадмијум),
- 11) Zn (цинк).

II – ДЕФИНИСАЊЕ КВАЛИТЕТА ВАЗДУХА

Члан 4.

Квалитет ваздуха је представљен концентрацијом дате загађујуће материје у ваздуху и изражава се у микрограмима загађујуће материје по кубном метру ваздуха, сведено на температуру од 293 К и притисак од 101,3 kPa.

Квалитет ваздуха дефинисан је и параметром који дефинише загађивање земљишта из ваздуха (седимент). Овај параметар има димензију mg/m²d.

Члан 5.

Узорци квалитета ваздуха у периоду праћења случајне (статистичке) вриједности квалитета ваздуха се утврђују са најмање два параметра:

1) годишњим просјеком (аритметичка средина) квалитета ваздуха на датој локацији правилно узетих узорака ваздуха током цијеле године који представља параметар дуготрајног дјеловања и укупне експозије / изложености рецептора (људи, биљке и животиње, материјали) у ваздуху са примјесама загађујућих материја и

2) статистичким параметром који представља високе концентрације у току године и који је параметар краткотрајног дјеловања високих вриједности концентрација загађујућих материја које могу изазвати акутна дјеловања на здравље.

Сматра се да вриједности квалитета ваздуха - ВКВ задовољавају граничне, односно циљне вриједности ваздуха - ЦВ, уколико обје вриједности (и годишњи просјек и статистички параметар који представља високе концентрације) задовољавају постављене границе.

Уколико годишњи просјек прекорачује постављене границе, узрок прекомјерне емисије је најчешће постројење које ради (и загађује) цијelu годину. Уколико статистички параметар који представља високе концентрације прекорачује постављене границе, узроци су сезонски извори емисије (нпр. гријање зиме), као и појава неповољних метеоролошких услова који се могу појавити у периодима од три до пет узастопних дана.

Члан 6.

Како се квалитет ваздуха одређује узорковањем, чија дужина је стандардизована на 30 минута, један час, осам часова, 24 часа или један мјесец (зависно од врсте загађујуће материје и кориштена метода узорковања), статистички параметар који представља високе концентрације је различит за различита времена узорковања, тј. исти квалитет ваздуха ће бити дефинисан вишом вриједношћу овог параметра што је вријеме узорковања краће. Стога и граничне вриједности квалитета ваздуха, односно циљне вриједности имају различите вриједности, зависно од времена узорковања, тј реално иста вриједност ограничења је приказана вишом бројчаном вриједношћу што је вријеме узорковања краће.

Код мјерних уређаја који врше узорковање сваке три minute, под временом узорковања из претходног става сматрају се аритметички просјеци свих троминутних мјерних вриједности, у периоду од 30 минута, један час, 8 часова или 24 часа.

Члан 7.

За оцјену вриједности квалитета ваздуха подручја - ВКВ која се упоређује са граничним вриједностима ваздуха - ГВВ, односно са циљним вриједностима ваздуха - ЦВ, потребно је посматрати период од 1. јануара до 31. децембра текуће године.

За оцјену квалитета ваздуха минимални период праћења је пет година.

Изузетно, код мјерења на основу притужбе грађана, период мјерења може бити краћи.

Члан 8.

За оцјену вриједности квалитета ваздуха подручја - ВКВ који се упоређује са прагом упозорења, односно прагом узбуње, потребно је квалитет ваздуха одређивати једночасовним узорковањем.

Упозорење или узбуна се дају одмах по истеку времена за високе концентрације којима су дефинисани ови прагови, уколико постоји прогноза да ће се и даље одржавати вриједности које захтијевају хитно обавјештавање становништва, односно узбуну.

Обавјештавање или узбуна се врши само уколико су прекорачене вриједности дате овим правилником на цијелом подручју чији се квалитет ваздуха прати.

а) Границе вриједности ваздуха - ГВВ

Члан 9.

Границе вриједности ваздуха - ГВВ у циљу заштите здравља људи су:

Загађујућа материја	Период узорковања	Просјечна годишња вриједност ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Висока вриједност ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
SO ₂	1 час	90	500 (напомена 1)
SO ₂	24 часа	90	240 (напомена 2)
NO ₂	1 час	60	300 (напомена 3)
NO ₂	24 часа	60	140 (напомена 2)
ЛЧ 10	24 часа	50	100 (напомена 2)
УЛЧ	24 часа	150	350 (напомена 2)
дим	24 часа	30	60 (напомена 2)
CO	8 часова		10.000
O ₃	8 часова		150 (напомена 4)

Напомена 1: не би требало да буде прекорачена вишема од 24 пута у календарској години.

Напомена 2: не би требало да буде прекорачена вишема од 7 пута у календарској години (98-и перцентил).

Напомена 3: не би требало да буде прекорачена вишема од 18 пута у календарској години.

Напомена 4: не би требало да буде прекорачена вишема од 21 пут у календарској години (98-и перцентил).

Члан 10.

Границе вриједности – ГВ састојака лебдених честица износе:

Састојак	Период узорковања	Просјечна годишња вриједност ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Висока вриједност ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
Олово - Pb	24 часа	2	-
Кадмијум - Cd	24 часа	0,04	-
Мangan - Mn	24 часа	2	-
Сулфати - SO ₄ ²⁻	24 часа	50	100
Натријум-флуорид	24 часа	100	200

Члан 11.

Границе вриједности ваздуха - ГВВ за седимент (таложни прах) су:

Загађујућа материја	Период узорковања	Просјечна годишња вриједност ($\text{mg}/\text{m}^2\text{d}$)	Висока вриједност ($\text{mg}/\text{m}^2\text{d}$)
Таложни прах - укупно	један мјесец	200	350 (напомена 1)
Pb у таложном праху	један мјесец	0,1	-
Cd у таложном праху	један мјесец	0,002	-
Zn у таложном праху	један мјесец	0,4	-
Tl у таложном праху	један мјесец	0,002	-

Напомена 1: односи се на мјесец у години са највишим вриједностима депозиције / талога.

Члан 12.

Границе вриједности ваздуха - ГВВ у циљу заштите екосистема су:

Загађујућа материја	Период узорковања	Просјечна годишња вриједност ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Висока вриједност ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
SO ₂	календарска година и зима	20 (напомена 1)	-
NO _x	календарска година	30	-
O ₃	пет година	18000 (напомена 2)	-

Напомена 1: зима значи период од 1. октобра до 31. марта.

Напомена 2: односи се на збир часовних прекорачења вриједности од 80 микрограма/ $\text{m}^3 \times \text{h}$ ($\mu\text{g}/\text{m}^3 \times \text{h}$) у периоду мај - јули у току пет година.

6) Циљне вриједности ваздуха - ЦВВ

Члан 13.

Циљне вриједности ваздуха - ЦВВ су:

Загађујућа материја	Период узорковања	Просјечна годишња вриједност ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Висока вриједност ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
SO ₂	1 час	60	350 (Напомена 1)
SO ₂	24 часа	60	160 (Напомена 2)
NO ₂	1 час	40	200 (Напомена 3)
NO ₂	24 часа	40	90 (Напомена 2)
ЛЧ10	24 часа	40	60 (Напомена 3)
УЛЧ	24 часа	75	120 (Напомена 2)
O ₃	8 часова	-	120 (Напомена 3)

Напомена 1: не би требало да буде прекорачено више од 24 пута у календарској години.

Напомена 2: не би требало да буде прекорачено више од 7 пута у календарској години (98-и перцентил).

Напомена 3: не би требало да буду прекорачене више од 25 дана у току године у просјеку у три године.

Члан 14.

Циљне вриједности ваздуха - ЦВВ састојака лебдећих честица су:

Састојак	Период узорковања	Просјечна годишња вриједност ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Висока вриједност ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
Олово - Pb	24 часа	1	-
Кадмиј - Cd	24 часа	0,01	-
Манган - Mn	24 часа	1	-
Сулфати - SO ₄ ⁻	24 часа	-	-

ii) Прагови упозорења

Члан 15.

Прагови упозорења су вриједности за 20 % ниже од вриједности прагова узбуње из члана 16. овог правилника.

д) Прагови узбуње

Члан 16.

Прагови узбуње су:

Загађујућа материја	Период узорковања	Просјечна годишња вриједност ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Висока вриједност ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
SO ₂	1 час	-	500 (Напомена)
NO _x	1 час	-	400 (Напомена)
O ₃	1 час	-	240 (Напомена)

Напомена: ако су вриједности прекорачене у најмање три узастопна часа.

Члан 17.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 16-020-6/05
12. априла 2005. године
Бања Лука

Министар,
Мухамед Липшић, с.р.

508

На основу чл. 35. и 47. став 3. Закона о заштити ваздуха ("Службени гласник Републике Српске", број 53/02), и члана 58. Закона о министарствима ("Службени гласник Републике Српске", број 70/02), министар за просторно уређење, грађевинарство и екологију доноси

ПРАВИЛНИК

О ЕМИСИЈИ ИСПАРЉИВИХ ОРГАНСКИХ ЈЕДИЊЕЊА

I - ОПШТЕ ОДРЕДЕБЕ

Члан 1.

Овим правилником уређују се мјере и поступци за спречавање или смањивање директних или индиректних послједица емисија испарљивих органских једињења на животну средину, посебно емисија у ваздух, те потенцијални ризик по људско здравље.

Члан 2.

Изрази употребљени у овом правилнику имају следећа значења:

1) **“мали погон”** - значи погон који потпада под групу тачака са мањим праговима 1, 3, 4, 5, 8, 10, 13, 16, и 17 Прилога II А овог правилника или за остале дјелатности из Прилога II А овог правилника које имају потрошњу растварача мању од 10 тона годишње;

2) **“знатна промјена”:**

- за мали погон значи промјену номиналног капацитета која проузрокује пораст емисија испарљивих органских једињења за више од 25%. Било која промјена која може имати значајан негативан утицај на људско здравље или животну средину такође представља знатну промјену;

- за све остале погоне значи промјену номиналног капацитета која проузрокује пораст емисија испарљивих органских једињења за више од 10%. Било која промјена која би могла да има значајан негативан утицај на људско здравље или животну средину представља знатну промјену;

3) **“расипајућа емисија”** - значи било коју емисију испарљивих органских једињења у ваздух, земљиште или воду као и раствараче који су садржани у другим производима уколико другачије није назначено Прилогом II А и које се испуштају у животну средину путем прозора, врата, одвода и сличних отвора;

4) **“отпадни гасови”** - значи коначно гасовито испуштање које садржи испарљива органска једињења или друге загађујуће материје из димњака или опреме за смањење загађивања у ваздух. Ниво волумног протока се изражава у m^3/h у стандардним условима;

5) **“укупне емисије”** - значи збир расипајућих емисија и емисија у отпадним гасовима;

6) **“препарат”** - значи мјешавине или отопине које се састоје од двије или више супстанци;

7) **“органско једињење”** - значи било које једињење које садржи најмање елеменат угљеника и један или више водика, халогена, кисика, сумпора, фосфора, силиција или азота, уз изузетак оксида угљеника и анорганских карбоната и бикарбоната;

8) **“испарљиво органско једињење”** (VOC) - значи било које органско једињење које на 293,15 K има притисак паре од 0,01 kPa или више или које има одређену испарљивост под одређеним условима употребе. У смислу овог правилника, фракција креозота која прелази ову вриједност притиска паре на 293,15 K сматра се испарљивим органским једињењем;

9) **“органски растварач”** - значи било које испарљиво органско једињење које се користи само или у комбинацији са осталим агенсима, и које не подлијеже хемијској промјени, користи за растварање сировина, производа или отпадних материјала или као разбијач за растварање загадњиве примјесе, као растварач, дисперзивна средина, исправљач вискозитета, исправљач површинског напона, пластификатор или као заштитно средство;

“халогенизовани органски растварач” - значи органски растварач који садржи најмање један атом брома, хлора, флуора или јода по молекули;

10) **“пресвлача / премаз / заштитна боја”** - значи било који препарат укључујући све органске раствараче или препарate који садрже органске раствараче, који су неопходни за њихову адекватну примјену и који се примјењују на неку површину и имају декоративну, заштитну или неку другу функцију;

11) **“адхезив”** - значи било који препарат укључујући све органске раствараче неопходне за његову адекватну примјену који се користе за спајање појединачних дијелова производа;

12) **“мастило”** - значи препарат укључујући све органске раствараче или препарate који садрже органске раствараче неопходне за њихову адекватну примјену, који се користе приликом штампања за утискивање текста или слика на површину;

13) **“лак”** - значи првијдан премаз / пресвлача;

14) **“потрошња”** - значи укупан унос органских растварача у неки погон у току календарске године или у току неког другог периода од 12 мјесеци, изузев оних испарљивих једињења чији се поврат врши ради поновне употребе;

15) **“унос”** - значи количину органских растварача и њихову количину у препаратима који се користе приликом обављања неке дјелатности укључујући раствараче који се рециклирају изван и унутар погона и који се мјере сваки пут када се користе за обављање неке дјелатности;

16) **“поповна употреба органских растварача”** - значи употребу органских растварача чији је поврат извршен из погона, из било којег техничког или комерцијалног разлога укључујући употребу горива или искључујући коначно одлагање таквог органског растварача чији је поврат извршен;

17) **“проток масе”** - значи количину испарљивих органских једињења која се испушта изражена у маси по часу;

18) **“номинални капацитет”** - значи максимални масени унос органских растварача у неки погон; просјечна вриједност овог уноса се израчунава у току једног дана уколико погон ради под нормалним условима у складу са пројектованом снагом;

19) **“рад под нормалним условима”** - значи све периоде у раду погона осим почетка рада и активности на затварању погона и одржавању опреме;

20) **“затворени услови”** - значи услове под којима ради неки погон тако да се испарљива органска једињења која се испуштају услед обављања неке дјелатности сакупљају и испуштају на контролисан начин, било путем димњака или опреме за смањење загађивања, тако да емисије нису у потпуности расипајуће;

21) **“стандардни услови”** - значи температуру од 273,15 K и притисак од 101,3 kPa;

22) **“средња вриједност у року 24 часа”** - значи аритметичку средину свих ваљаних мјерења обављених у току 24 часа нормалног рада;

23) "операције пуштања у погон и затварања погона" - значи операције које се предузимају приликом пуштања у рад или престанка неке активности, дијела опреме или резервоара као и довођење у стање мировања или поновно покретање рада: редовне фазе осциловања у дјелатностима се не сматрају пуштањем у погон и престанком рада;

24. "БАТ" - најбоље расположиве технике;

25. "супстанце" - значи било који хемијски елеменат и његова једињења у виду у ком се појављују у природном стању или у ком се производе у индустрији било у течном, чврстом или гасовитом облику.

Члан 3.

Погони који користе органске раствараче морају задовољавати следеће услове:

- 1) да су сви нови погони у складу са чл. 5, 9. и 10. овог правилника;
- 2) да сви нови погони прођу поступак издавања еколошке дозволе прије него што почну са радом.

Члан 4.

Постојећи погони морају испунити следеће обавезе:

- 1) да су усклађени са чл. 5, 9. и 10. овог правилника најкасније до 2008. године;

2) да када погон:

- пролази кроз знатну промјену, или
  - се на њега примјењују одредбе овог правилника први пут након неке знатне промјене,
- онај дио погона код кога се дешава знатна промјена биће третиран било као нови погон или као постојећи погон под условом да укупне емисије из цијelog погона не прелазе оне емисије које би биле проузроковане да је дио на коме се десила знатна промјена третирана као нови погон.

II – ЗАХТЈЕВИ ЗА ПОГОНЕ КОЈИ КОРИСТЕ ОРГАНСКЕ РАСТВАРАЧЕ

Члан 5.

Сви погони који користе органске раствараче треба да буду у складу било са граничним вриједностима емисија за отпадне гасове и вриједностима за расипајуће емисије, или са укупним граничним вриједностима емисије и осталим захтјевима датим у Прилогу II А овог правилника који је саставни дио овог правилника или са захтјевима шеме смањења из Прилога II Б овог правилника.

У случају расипајућих емисија, као гранична вриједност емисије за погоне примјењује се гранична вриједност за расипајуће емисије. Међутим, уколико се покаже да за неки погон ова вриједност није технички или економски примјењива, за такав појединачан погон може се направити изузетак под условом да се не очекују значајнији ризици по људско здравље и животну средину. За свако одступање оператор мора доказати да се користе најбоље расположиве технике – БАТ.

Дјелатности које не могу да се обављају под затвореним условима могу бити изузете из контролних мјера из Прилога II А овог правилника када је ова могућност експлицитно поменута у том Прилогу. У том случају се користи шема смањења из Прилога II Б овог правилника, уколико је ова опција технички и економски изводљива.

За погоне који не користе шеме смањења, било која опрема за смањење загађивања која је инсталirана након дана ступања на снагу овог правилника ће испунити све захтјеве из Прилога II А овог правилника.

Члан 6.

Супстанце или препарати који се због свог садржаја испарљивих органских једињења класификују као канцерогени, мутагени или токсични за репродукцију и који су означени и морају да носе ознаке ризика R45, R46, R49, R60, R61 биће замијењене у што већој мјери и уз узимање у обзир смјерница како је наведено у члану 10. став 1. овог правилника мање штетним супстанцима или препаратима у најкраћем временском периоду.

За испуштање испарљивих органских једињења наведених у ставу 1. овог члана, где је проток масе збир једињења који проузрокује означавање наведено у том ставу већи или једнак од 10 g/h, поштује се гранична вриједност емисије од 2 mg/Nm³. Гранична вриједност емисије се односи на збир маса појединачних једињења.

Члан 7.

За испуштање халогенизованих испарљивих органских једињења која су означена ознаком R40, где је проток масе збира једињења која проузрокују означавање ознаком R40 већи или једнак 100 g/h поштује се гранична вриједност емисије од 20 mg/m³. Гранична вриједност емисије се односи на збир маса појединачних једињења.

Испуштање испарљивих органских једињења наведених у члану 6. став 1. и члану 7. став 1. овог правилника контролише се као емисија из погона под затвореним условима, док је технички и економски изводљиво заштитити здравље и животну средину.

Испуштање оних испарљивих органских једињења која су, након ступања на снагу овог правилника, означена или морају носити једну од ознака ризика из члана 6. став 1. и члана 7. став 1. овог правилника, морају бити у складу са граничним вриједностима из члана 6. став 2. и члана 7. став 1. овог правилника, морају бити у складу са граничним вриједностима из ст. 6. и 7. овог члана у најкраћем временском периоду.

Члан 8.

Постојећи погони у којима се користи постојећа опрема за смањење загађивања и погони који су у складу са следећим граничним вриједностима емисија:

- 1) 50 mg/m³ у случају спаљивања,
- 2) 150 mg/m³ у случају неке друге опреме за смањење загађивања,

изузети су из граничних вриједности емисија за отпадне гасове дате у табели Прилога II А овог правилника за период од осам година након дана ступања на снагу овог правилника, под условом да укупне емисије цјелокупног погона не прелазе оне које би биле проузроковане да су испуњени сви захтјеви из поменуте табеле.

Члан 9.

Ни шема смањења ни примјена члана 8. овог правилника, не изузима погоне који испуштају супстанце специфично наведене у члану 6. ст. 1. и 2. овог правилника од испуњавања захтјева наведених у тим члановима.

III - МОНИТОРИНГ ЕМИСИЈЕ ИЗ ПОГОНА

Члан 10.

Потребно је вршити стални мониторинг канала којима је повезана опрема за смањење загађивања и који на коначној тачки испуштања емитују више од 10 kg/h укупног органског угљеника, како би се провјерило да ли су смитоване вриједности у складу са прописима.

У осталим случајевима обезбеђују се било стална, било периодична мјерења. Код периодичних мјерења спроводе се најмање три очитавања у току сваког спровођења мјерења.

Члан 11.

Код отпадних гасова треба се придржавати прописане граничне вриједности емисија, вриједности расипајућих емисија и укупне граничне вриједности емисије и захтјева шеме смањења дате у Прилогу II Б, те ст. 3. и 4. члана 5. овог правилника.

У Прилогу III овог правилника дате су смјернице које се односе на планове управљања растварачима путем којих се доказује поштовање ових параметара.

Запремине гаса могу бити додате отпадном гасу ради хлађења или разблаживања када за то постоје техничка оправдања, али неће бити узете у обзир приликом одређивања масене концентрације загађујуће материје у отпадном гасу.

Након знатне промјене поново се врши провјера поштовања прописа.

У случају сталних мјерења, гранична вриједност емисије у смислу овог правилника поштује се уколико:

- 1) ниједна од мјерених средњих вриједности у току 24 часа нормалног рада не прелази граничну вриједност, и
- 2) ниједна од средњих вриједности по једном часу не прелази граничне вриједности емисије за више од фактора 1,5.

У случају периодичних мјерења граничне вриједности у смислу овог правилника емисије поштују се уколико у току спровођења једног мјерења:

- 1) средња вриједност свих очитавања не прелази граничне вриједности емисија, и када
- 2) ниједна од средњих вриједности по једном часу не прелази граничне вриједности емисија за више од фактора 1,5.

Поштовање одредби члана 5. ст. 9. и 10. овог правилника провјерава се на основу збира масених концентрација појединачних испарљивих једињења. У осталим случајевима поштовање прописа се провјерава на основу укупне масе органског угљеника који се емитује, осим ако другачије није одређено у Прилогу II А овог правилника.

Члан 12.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 16-020-8/05
12. априла 2005. године
Бања Лука

Министар,
Мухамед Липић, с.р.

Прилог I

Адхезивно пресвлачење

Адхезивно пресвлачење је било која дјелатност код које се адхезив наноси на површину изузев адхезивног пресвлачења и ламинирања које је повезано са штампарском дјелатношћу.

Пресвлачење / заштитно бојење

Пресвлачење / заштитно бојење је било која дјелатност код које постоји једна или многострука примјена континуалног слоја пресвлачења / заштитне боје на возила:

- нове аутомобиле који су дефинисани као возила из категорије M1 према Директиви 70/156/EEC Европске уније и категорије N1, уколико се њихово пресвлачење / заштитно бојење врши у истом погону где и пресвлачење / бојење возила из категорије M1,

- кабине камиона дефинисане као смјештај / кућиште за возача и сви интегрисани дијелови који служе за смјештај техничке опреме за возила из категорије N2 и N3 према Директиви 70/156/EEC Европске уније,

- комбије и камионе дефинисане као возила категорије N1, N2 и N3 према Директиви 70/156/EEC Европске уније не укључујући:

- кабине камиона,
- аутобусе дефинисане као возила категорија M2 и M3 према Директиви 70/156/EEC Европске уније,
- приколице дефинисане у категоријама O1, O2, O3 и O4 према Директиви 70/156/EEC Европске уније,
- металне и пластичне површине укључујући површине авиона, бродова, возова и сл.,
- дрвене површине,
- површине од текстила, тканине, филма и папира,
- кожу.

Овим није обухваћено пресвлачење супстрата металима коришћењем техника електрофоретског и хемијског прскања. Уколико пресвлачење укључује фазу у којој се исти предмет штампа било којом техником, ова фаза у штампању се сматра дијелом пресвлачења. Међутим, пресвлачење које је дио посебне дјелатности није укључено, али може бити обухваћено Прилогом уколико штампање спада у дјелокруг истог.

Пресвлачење калема

Пресвлачење калема је било која дјелатност код које се челик у калемима, нерђајући челик, обојени челик, легура бакра или алуминијска трака у сталном процесу пресвлачења било микрордермом или слојем ламината.

Хемијско чишћење

Било која индустриска или комерцијална дјелатност код које се користе испарљива органска једињења у неком погону за чишћење одјеће, намјештаја или сличних производа изузев ручног отклањања флека у текстилној и одјевној индустрији.

Производња обуће

- Производња обуће је било која дјелатност производње цјелокупне обуће или њених дијелова.
 - Производња препарата за пресвлачење / заштитно бојење, лакова, мастила и адхезива - Производња горе поменутих финалних производа и међупроизвода која се одвија на истој локацији путем мијешања пигмената, смоле и адхезивних материјала са органским раствараčима или неким другим преносиоцима укључујући дјелатности дисперзије и пред-дисперзије, подешавање вискозитета и тинтуре и операције за пушење амбалаже финалним производима.

Производња фармацеутских производа

Производња фармацеутских производа под којом се подразумијева: хемијска синтеза, ферментација, екстракција, формулисање и финализација фармацеутских производа и производња међу-производа уколико се врши на истој локацији.

Штампање

Штампање подразумијева било коју дјелатност репродукције текста и / или слика код које се уз употребу носиоца слике мастило преноси на било коју врсту површине. Овим су обухваћене технике лакирања, пресвлачења / бојења и ламинација. Међутим, само су следећи под-процеси обухваћени овим прилогом:

- флексографија - штампарска дјелатност код које се користи носилац слике од гумених или еластичних фотополимера на којима су дијелови који се штампају изнад дијелова на којима се не штампа, употребљава се течно мастило које се суши путем испаравања,

- heatset web offset – web-fed штампарска дјелатност код које се дио који се штампа и дио који се не штампа налазе у истом нивоу и где web-fed значи да се материјал који ће се штампати уноси у машину из калема у виду појединачних листова. Дио који се не штампа је обрађен тако да привлачи воду и на тај начин одбија мастило. Дио који се штампа је обрађен тако да прима и преноси мастило на површину за штампање. Испаравање се одвија у пећи у којој се топа зрак користи за загријавање штампаног материјала,

- ламинација повезано са штампарском дјелатношћу - спајање два или више флексибилних материјала да би се произвели ламинати,

- рото штампа за публикације - рото штампа која се примјењује код штампања папира који се користи за часописе, брошуре, каталоге или сличне производе при томе се користи мастило на бази толуена,

- рото штампа - штампарска дјелатност код које се користи цилиндрични носилац слике где је дио који је за штампање испод дијела који се не штампа, користе се течна мастила која се суше путем испаравања. Удубљења се испуњавају мастилом, а вишак се отклања са дијела на коме се не штампа прије него што површина коју треба штампати дође у додир са цилиндrom и прими мастило из удубљења,

- рото скрин штампа - web-fed штампарска дјелатност код које се мастило преноси на површину коју треба штампати тако што се пропушта кроз порозно носилац слике, дио који се штампа је отворен а дио који се не штампа је затворен, користе се течна мастила која се суше само путем испаравања. Web-fed значи да се материјал који ће се штампати уноси у машину из калема у виду одвојених листова,

- лакирање - дјелатност код које се лак или адхезивна пресвлачка у циљу каснијег затварања амбалаже наноси на флексибилни материјал.

Прерада гуме

Прерада гуме се односи на било коју дјелатност код које се врши мијешање, дробљење, мљевење, ваљање, пресовање и вулканизација природне или синтетичке гуме у готов производ.

Чишћење површина

Чишћење површина које подразумијева било коју дјелатност изузев хемијског чишћења код које се користе органски раствараči за отклањање загађености са површине материјала укључујући и одмашћивање. Чишћење које се састоји од једне или више фаза које се одвијају прије или послије неке друге активности се сматра једном операцијом чишћења површина. Ова дјелатност се не односи на чишћење опреме, већ на чишћење површине производа.

Екстракција биљних уља и животињских масти и дјелатности рафинисања биљних уља

Наведена екстракција подразумијева било коју дјелатност код које се врши екстракција биљног уља из сјемена и других биљних материја, прерада сувих остатака како би се добила храна за животиње, пречишћавање масти и биљних уља добијених из сјемена, из биљне и / или животињске материје.

Дорада возила

Дорада возила значи било коју индустријску или комерцијалну дјелатност заштитног бојења и одмашћивања где се спроводи:

- заштитно бојење друмских возила или њихових дијелова у оквиру оправке возила, конзервација или декорација изван производног погона, или је то:

- првобитно заштитно бојење друмских возила или њихових дијелова са материјалима за дораду, где се ова операција спроводи ван првобитне производне линије или

- заштитно бојење приколица (укључујући полу-приколице) (категорија O).

Пресвлачење навојака - калемовање

Пресвлачење навојака - калемовање је било која дјелатност пресвлачења металних проводника који се користе за намотавање калема у трансформаторима, моторима и сл.

Импрегнација дрвета

Импрегнација дрвета је било која дјелатност примјене заштитног средства на дрво.

Ламинација дрвета и пластике

Ламинација дрвета и пластике је било која дјелатност спајања дрвета и / или пластике да би се добили слојевити ламинирани производи.

Прилог II А
ПРАГОВИ / ГРАНИЧНЕ ВРИЈЕДНОСТИ И МЈЕРЕ ЗА РЕГУЛИСАЊЕ ЕМИСИЈА

P. 6.	Активност (прагови потребљење растварача у тонама / година)	Праг (праг потребљење растварача у тонама / година)	Границе вриједности сми- сије у отпадним гасовима (mgC/Nm ³)	Вриједности расипајућих емисија (постотак уноса растварача)	Укупне граничне вриједности емисије	Напомене		
				Нова	Посто- јећа	Нова	Постојећа	
1.	Hitset web ofset штампање (> 15)	15-25 >25	100 20	30 (¹) 30 (¹)				(¹) Остаци растварача у готовом производу не сматрају се дијелом расипајућих емисија.
2.	Рото штампа за публикације (> 25)		75	10	15			
3.	Остало рото травура, флексографија, рото скрин штампа, јединице за ламинацију или лакирање (> 15) рото скрин штампа на текстилу / картону (> 30)	15 – 25 > 25 > 30 (¹)	100 100 100	25 20 20				(¹) Праг за ротари скрин штампање на текстилу и картону
4.	Чишћење површина (¹) (> 1)	1 – 5 >> 5	20 (²) 20 (²)	15 10				(¹) Коришћење једињења наведених у члану 5, ст. 5. и 7. овог правилника. (²) Граница се односи на масу споја у mg/Nm ³ а не на укупни угљеник
5.	Остало чишћење површина (>2)	2 – 10 > 10	75 (¹) 75 (¹)	20 (¹) 15 (¹)				(¹) Посторења која надлежном органу показују да просјечни садржај органског растварача у свим материјалима за чишћење који се користе не прелази 30% масе изузети су из примјене ових вриједности.
6.	Бојење (< 15) и дорада возила	> 0,5	50 (¹)	25				(¹) Задовољавање услова из члана 7. став 3. овог правилника, демонстрира се у односу на просјецима 15-минутних мјеренja
7.	Пресвлачење калема (> 25)		50 (¹)	5	10			(¹) За постројења која користе технике које дозвољавају поновну употребу обновљених растварача, гранична вриједност емисије је 150

8.	Остала пресвлачења, укључујући пресвлачења метала, пластике, текстила ⁽⁵⁾ , влакана, филма и папира (> 5)	5 – 15	100 ⁽¹⁾ ⁽⁴⁾	122 25 ⁽⁴⁾			<p>⁽¹⁾ Границе вриједности емисије примјењују се на процесе пресвлачења и сушења који се одвијају под затвореним условима.</p> <p>⁽²⁾ Прва гранична вриједност емисије примјењује се за процесе сушења, друга на процесе пресвлачења.</p> <p>⁽³⁾ За постројења за пресвлачење текстила која користе технике које дозвољавају поновну употребу враћених раствараča гранична вриједност емисије за процесе пресвлачења и сушења који се одвијају заједно износи 150.</p> <p>⁽⁴⁾ Активности пресвлачења које се не могу одвијати под затвореним условима (као што је градња бродова, бојење авиона) могу се изузети од ових вриједности, у складу са чланом 5. став 3. овог правилника.</p> <p>⁽⁵⁾ Рото скрин штампање на текстилу обрађено је активношћу под редним бројем 3.</p>
		> 15	50/75 ⁽²⁾ ⁽³⁾ ⁽⁴⁾	20 ⁽⁴⁾			
9.	Пресвлачење навоја – калемовање				10 g/kg ⁽¹⁾ 5 g/kg ⁽²⁾		<p>⁽¹⁾ Примјењује се за инсталације код којих је просјечни дијаметар жице $\leq$ 0,1 mm.</p> <p>⁽²⁾ Примјењује се за сва друга постројења.</p>
10.	Пресвлачење површина од дрвета (> 15)	15 – 25 > 25	100 ⁽¹⁾ 50/75 ⁽²⁾	25 20			<p>⁽¹⁾ Границе вриједности емисије се примјењују на процесе пресвлачења и сушења који се одвијају под затвореним условима.</p> <p>⁽²⁾ Прва вриједност се односи на процесе сушења, друга на процесе пресвлачења.</p>
11.	Хемијско чишћење				20 g/kg ⁽¹⁾ ⁽²⁾		<p>⁽¹⁾ Изражено у маси емитованог раствараča по килограму очишћеног и осушеног производа.</p> <p>⁽²⁾ Граница вриједност емисије у члану 5. став 7. овог правилника не односи се на овај сектор.</p>
12.	Импрегнација дрвета (> 25)		100 ⁽¹⁾	45	11 kg/m ³		<p>⁽¹⁾ Не примјењује се на импрегнирање са крезотом.</p>
13.	Пресвлачење коже (> 10)	10 – 25 > 25 > 10 ⁽¹⁾			85 g/m ² 75 g/m ² 150 g/m ²		<p>Границе вриједности емисије изражене у грамима раствараča емитованим по једном m² производа.</p> <p>⁽¹⁾ За пресвлачење коже у индустрији намјештаја и одређеним производима од коже као што су торбе, каишеви, новчаници итд.</p>

14.	Производња обуће (> 5)				25 g по пару		Границна вриједност укупне емисије изражена у грамима растварача емитованог по пару укупно произведене обуће.
15.	Ламинација дрвета и пластике (> 5)				30 g/m ²		
16.	Адхезивно пресвлачење (> 5)	5 – 15 > 15	50 (¹) 50 (²)	25 20			(¹) Ако се користе технике које дозвољавају поновну употребу враћених растварача, гранична вриједност емисије у отпадним гасовима је 150.
17.	Производња лакова, мастила, адхезива и препарата за пресвлачење, (> 100)	100-1000 > 1000	150 150	5 3	5% уноса растварача 3% уноса растварача		Вриједност расипајуће емисије не укључује растварач који је продат као дио препарата за пресвлачење у запечаћеном контејнеру.
18.	Прерада гуме (> 15)		20 (¹)	25 (²)	25% уноса растварача		Вриједност расипајуће емисије не укључује растварач који је продат као дио препарата за пресвлачење у запечаћеном контејнеру.
19.	Екстракција биљних уља и животињских масти и дјелатности рафинисања биљних уља				Животињска масти: 1,5 kg/t Рицинусово уље: 1 kg/t Сјеме репе: 1 kg/t Сјеме сунцокрета: 1 kg/t Зрно соје (нормално дробљено): 0,8 kg/t Зрно соје (бижеле пацуљице): 1,2 kg/t Остало сјеме и остало биљна твар: 3 kg/t (¹) 1,5 kg/t (²) 4 kg/t (³)		(¹) Укупна гранична вриједност емисије за погоне који обрађују појединачне шарже сјемена и остале биљне твари треба да се одреди на основу специфичности случаја, примјењујући најбоље расположиве технике. (²) Примјењује се на све фракционе процесе искључујући дегумирање (уклањање гума из уља). (³) Примјењује се на дегумирање.
20.	Производња фармацеутских производа (> 50)		20 (¹)	5 (²)	15 (²)	5% уноса растварача	(¹) Уколико се користе технике које дозвољавају поновну употребу враћеног растварача, гранична вриједност емисије у отпадним гасовима је 150. (²) Вриједност расипајуће емисије не укључује растварач који је продан као дио препарата за пресвлачење у запечаћеном контејнеру.

ИНДУСТРИЈА БОЈЕЊА ВОЗИЛА

Укупне граничне вриједности су изражене у виду грама растварача који се емитује у односу на површински дио производа у квадратним метрима и у квадратним метрима у односу на каросерију.

Површински дио било ког производа на кога се односи табела се дефинише на следећи начин:

- површински дио израчунат из укупног електрофоретског бојења и површински дио било ког дијела који може бити додат у фазама које спљијде у поступку бојења и који се боји истим заштитним бојама које се примјењују на дати производ или укупни површински дио производа који се боји у погону.

Површина дијела електрофоретског бојења се израчунава на бази масе школке, дебљине лима и густоће металног лима. Ова метода се примјењује и за остале бојене дијелове који се израђују од лима. Могу се користити и компјутерски дизајн или остале еквивалентне методе за израчунавање површине за дијелове који су дати или за укупну површину која се боји у погону.

Укупна гранична вриједност емисије у табели се односи на све фазе процеса које се одвијају у истом погону почевши од електрофоретског бојења или било које врсте процеса бојења, преко финалног премазивања воском укључујући и полирање горњег површинског слоја, као и на растварач који се користи за чишћење опреме, укључујући и кабину за расправљавање и осталу фиксну опрему како у току тако и након производног процеса.

Укупна гранична вриједност емисије се изражава као укупни збир органских јединица по m^2 укупне површине производа који се боји и као укупни збир органских јединица по каросерији.

Дјелатност (праг потрошње растварача у тонама годишње)	Праг производње (односи се на годишњу производњу дијелова који се фарбају)	Укупна гранична вриједност емисије	
		Ново	Постојеће
Заштитно бојење нових аутомобила (>15)	> 5000	15 g/m ² или 1,3 kg/каросерија + 33 g/m ²	60 g/m ² или 1,9 kg + 41 g/m ²
	≥ 5000 монокју или > 3500 шасије	90 g/m ² или 1,5 kg/шасија + 70 g/m ²	90 g/m ² или 1,5 kg/шасија + 70 g/m ²
Заштитно бојење нових кабина за камионе (> 15)	≤ 5000 > 5000	5 5	85 75
Заштитно бојење нових комбија и камиона (> 15)	≤ 2500 > 2500	90 70	120 90
Заштитно бојење нових аутобуса	≤ 2000 > 2000	210 150	290 225

Погони за бојење возила који су испод прагова коришћења растварача у табели треба да испуне захтјеве дате за сектор дораде возила у Прилогу II А.

Прилог II Б

ШЕМА СМАЊЕЊА

Сврха шеме смањења је да омогући оператору да другим средствима постигне смањење емисија које је еквивалентно оном смањењу које се постиже уколико се применjuју граничне вриједности емисија. У том циљу, оператор може да користи било коју шему смањења која је посебно пројектована за његов погон, под условом да се на крају постигне еквивалентно смањење емисија.

У случају примјене пресвлача / заштитних боја, лакова, адхезива или мастила може се користити следећа шема. Пројекат ове шеме узима у обзир следеће чињенице:

(и) уколико је припрема замјена које садржи мало или не садржи раствараче јоп у току, оператору мора бити дато продужење рока како би спровео своје планове смањења емисија,

(ии) референтна тачка за смањење емисија треба у што већој мјери да одговара емисијама које би биле резултат да никаква дјелатност по питању смањења није предузета.

Сљедећа шема ће бити примјењивана на погоне код којих може бити процијењен стални чврсти садржај производа који се користи за дефинисање референтне тачке за смањење емисија:

(и) оператор просљеђује план смањења емисија који обухвата порасте у просјечном садржају растварача, укупног уноса и / или повећање ефикасности / штедљивости у употреби чврсте материје, како би се постигло смањење укупних емисија из погона на дати проценат годишњих референтних емисија под називом циљана емисија;

(ии) Годишња референтна емисија се израчунава на следећи начин:

(а) одређује се укупна маса чврсте материје у количини пресвлаче и / или мастила, лака или адхезива који се користи у току године: чврсте материје су сви материјали у пресвлакама / заштитним фарбама, мастилима, лаковима и адхезивима који постају чврсти након што вода или испарљива органска јединица испаре,

(б) годишње референтне емисије се израчунавају множењем масе одређене у тачки а) са одговарајућим фактором датим у табели 1 овог прилога.

Табела 1: Фактор множења за израчунавање годишње референтне емисије

Дјелатност	Множилац за употребу на неком дијелу (II)(б)
Ротографира; флексографска штампа, ламинација као дио штампања, лакирање као дио штампања, бојење дрвета, бојење текстила, слој текстила или папира, адхезивно бојење	4
Калемовање, дорада возила	3

Бојење површина које долазе у додир са храном	2,33
Остале врсте заштитног бојења и рото screen штампе	1,5

(в) циљана емисија је једнака годишњој референтној емисији помноженој са процентом који је једнак:
 - (виједност расипајућих емисија +15), за погоне који спадају под тачку 6. и групу са нижим праговима т. 8. и 10.
 Прилог II A,
 - (виједност расипајуће емисије + 5) за све остале погоне,
 (г) сматра се да је усклађеност постигнута уколико је стварна емисија растварача која је одређена из плана управљања растварачем мања или једнака циљаној емисији.

Прилог III

ПЛАН УПРАВЉАЊА РАСТВАРАЧИМА

Сљедеће дефиниције дају оквир за извођење баланса маса:

Улази (inputs) органских растварача (I):

I1 Количина органских растварача или њихова количина у купљеним препаратима који се користи као инпут процеса у временском периоду током кога се израчунава баланс маса.

I2 Количина органских растварача или њихова количина у препаратима чији се поврат врши или који се поновно употребљавају као инпут растварача у процесу. (Рециклирани растварач се урачунава сваки пут када се користи за обављање дјелатности.)

Излази (outputs) органских растварача (O):

O1 Емисије у отпадним гасовима.

O2 Органски растварачи који се губе у води, у одговарајућим случајевима узимање у обзир третирања отпадних вода приликом израчунавања O5.

O3 Количина органских растварача која остаје као контаминација или остатак у производима, излаз из процеса.

O4 Неухваћене емисије органских растварача у ваздуху. Ово укључује општу вентилацију просторија где се ваздух испушта у вањску средину путем прозора, врата, испуста и сличних отвора.

O5 Органски растварачи и / или органска јединица која се губе усљед хемијских или физичких реакција (укључујући one који се уништавају на примерју путем спаљивања или других начина третирања отпадних гасова и отпадних вода, или који су, на примерје, ухваћени путем апсорбиције, уколико се не убрајају у O6, O7 или O8).

O6 Органски растварачи који су садржани у сакупљеном отпаду.

O7 Органски растварачи, или органски растварачи садржани у препаратима који се продају или је у плану њихова продаја као комерцијално виједног производа.

O8 Органски растварачи садржани у препаратима чији се поврат врши ради поновне употребе али не као улаз (инпут) у процес уколико се не убрајају у O7.

O9 органски растварачи који се испуштају на друге начине.

Смјернице за употребу плана управљања растварачима за проверу усклађености

Употреба плана управљања растварачима одређује се на следећи начин:

(и) провера усклађености шеме смањења у Прилогу II Б са граничном виједношћу укупних емисија која се изражава у емисијама растварача по јединици производа или на други начин наведен у Прилогу II А.

(а) За све дјелатности код којих се користи Прилог II Б план управљања растварачима треба да се ради годишње како би се одредило коришћење / конзумирање (C). Коришћење / конзумирање се може израчунати на основу следеће једначине:

$$C = I1 - O8$$

Паралелно израчунавање треба да се спроведе за одређивање чврстих материја које се користе у пресвлачама / заштитним фарбама како би се извела годишња референтна емисија и циљана емисија сваке године.

(б) За пројектну усклађености са граничном виједношћу укупних емисија која се изражава у емисијама растварача по јединици производа или на други начин наведен у Прилогу II А план управљања растварачима треба да се израђује годишње како би се одредиле емисије (E). Емисије могу бити израчунате на основу следеће једначине:

$$E = F + O1, \text{ где је } F \text{ расипајућа емисија.}$$

Цифра емисије би онда требало да буде подијељена са релевантним параметром производа.

(ии) Одређивање расипајућих емисија ради поређења са виједностима расипајућих емисија у Прилогу II А:

(а) методологија

Расипајућа емисија може бити израчуната на основу следеће једначине:

$$F = I1 - O1 - O5 - O6 - O7 - O8$$

или

$$F = O2 + O3 + O4 + O9$$

Ова количина може бити одређена директним мјерењем количина. Према избору, еквивалентно израчунавање може бити извршено другим средствима, на пример коришћењем ефикасности хватања процеса.

Виједност расипајуће емисије се изражава као пропорција инпута / улаза који се може израчунати према следећој једначини:

$$I = I1 + I2$$

(б) Фреквенција

Расипајуће емисије се могу одредити кратким али свеобухватним низом мјерења. Ово не треба поново да се ради док се опрема не модификује.

На основу члана 48. ст. 1. и 2. Закона о административној служби у управи Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 16/02, 62/02, 38/03 и 64/04) и члана 34. став 3. Закона о Влади ("Службени гласник Републике Српске", бр. 3/97 и 3/98), Влада Републике Српске, на сједници од 31. марта 2005. године, донијела је

РЈЕШЕЊЕ

О ПОСТАВЉЕЊУ ПОМОЋНИКА ДИРЕКТОРА ЗА СЕКТОР ЗА ДРЖАВНУ УПРАВУ У РЕПУБЛИЧКОМ СЕКРЕТАРИЈАТУ ЗА ЗАКОНОДАВСТВО

1. Мирославка Војводић, дипломирани правник, поставља се за помоћника директора за Сектор за државну управу у Републичком секретаријату за законодавство.

2. Ово рјешење ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 02/1-020-443/05
31. марта 2005. године
Бања Лука

Предсједник
Владе,
Мр **Перо Букејловић**, с.р.

На основу члана 48. ст. 1. и 2. Закона о административној служби у управи Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 16/02, 62/02, 38/03 и 64/04) и члана 34. став 3. Закона о Влади ("Службени гласник Републике Српске", бр. 3/97 и 3/98), Влада Републике Српске, на сједници од 31. марта 2005. године, донијела је

РЈЕШЕЊЕ

О ПОСТАВЉЕЊУ ПОМОЋНИКА ДИРЕКТОРА ЗА СЕКТОР ЗА ПРИВРЕДУ И ФИНАНСИЈЕ У РЕПУБЛИЧКОМ СЕКРЕТАРИЈАТУ ЗА ЗАКОНОДАВСТВО

1. Равиојла Симић-Тешановић, дипломирани правник, поставља се за помоћника директора за Сектор за привреду и финансије у Републичком секретаријату за законодавство.

2. Рјешење ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 02/1-020-444/05
31. марта 2005. године
Бања Лука

Предсједник
Владе,
Мр **Перо Букејловић**, с.р.

На основу члана 48. ст. 1. и 2. Закона о административној служби у управи Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 16/02, 62/02, 38/03 и 64/04) и члана 34. став 3. Закона о Влади ("Службени гласник Републике Српске", бр. 3/97 и 3/98), Влада Републике Српске, на сједници од 31. марта 2005. године, донијела је

РЈЕШЕЊЕ

О ПОСТАВЉЕЊУ ПОМОЋНИКА ДИРЕКТОРА ЗА СЕКТОР ЗА ДРУШТВЕНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ У РЕПУБЛИЧКОМ СЕКРЕТАРИЈАТУ ЗА ЗАКОНОДАВСТВО

1. Пане Гаврић, дипломирани правник, поставља се за помоћника директора за Сектор за друштвене дјелатности у Републичком секретаријату за законодавство.

2. Ово рјешење ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 02/1-020-445/05
31. марта 2005. године
Бања Лука

Предсједник
Владе,
Мр **Перо Букејловић**, с.р.

На основу члана 4. Закона о министарским, владиним и другим именовањима Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 25/03) и члана 34. став 3. Закона о Влади Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 3/97 и 3/98), Влада Републике Српске, на сједници од 31. марта 2005. године, донијела је

РЈЕШЕЊЕ

О ИМЕНОВАЊУ ПРЕДСТАВНИКА ДРЖАВНОГ КАПИТАЛА И ФОНДА ЗА РЕСТИТУЦИЈУ У СКУПШТИНИ ДРУШТВА КАПИТАЛА

1. Именује се Драган Шојић, дипл. инж. архитектуре, да представља државни капитал и Фонд за реституцију у Скупштини друштва капитала АД "Комунално", Милићи.

2. Именовани је дужан да ради и поступа у интересу запшите државног капитала с пажњом доброг привредника, а на основу упутства Владе и Упутства и смјерница о начину поступања представника државног капитала... ("Службени гласник Републике Српске", број 110/04), те упутства надлежног ресорног министарства у складу са позитивним законским прописима.

3. Ово рјешење ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 02/1-020-447/05
31. марта 2005. године
Бања Лука

Предсједник
Владе,
Мр **Перо Букејловић**, с.р.

На основу члана 4. Закона о министарским, владиним и другим именовањима Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 25/03) и члана 34. став 3. Закона о Влади Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 3/97 и 3/98), Влада Републике Српске, на сједници од 31. марта 2005. године, донијела је

РЈЕШЕЊЕ

О ИМЕНОВАЊУ ПРЕДСТАВНИКА ДРЖАВНОГ КАПИТАЛА И ФОНДА ЗА РЕСТИТУЦИЈУ У СКУПШТИНИ ДРУШТВА КАПИТАЛА

1. Именује се Боро Мандић, дипл. правник из Бање Луке, да представља државни капитал и Фонд за реституцију у Скупштини друштва капитала Комунално пре-дузбе АД "Челинац", Челинац.

2. Именовани је дужан да ради и поступа у интересу запшите државног капитала с пажњом доброг привредника, а на основу упутства Владе и Упутства и смјерница о начину поступања представника државног капитала... ("Службени гласник Републике Српске", број 110/04), те упутства надлежног ресорног министарства у складу са позитивним законским прописима.

3. Ово рјешење ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 02/1-020-446/05
31. марта 2005. године
Бања Лука

Предсједник
Владе,
Мр **Перо Букејловић**, с.р.

На основу члана 4. став 2. Закона о министарским, владиним и другим именовањима Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 25/03) и члана 34. став 3. Закона о Влади Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 3/97 и 3/98), Влада Републике Српске, на сједници од 24. марта 2005. године, донијела је

РЈЕШЕЊЕ

О ИМЕНОВАЊУ ПРЕДСТАВНИКА ДРЖАВНОГ КАПИТАЛА И ФОНДА ЗА РЕСТИТУЦИЈУ У СКУПШТИНАМА ДРУШТВА КАПИТАЛА

1. Именује се Ђуро Пањковић, дипл. инж. польо-привреде, да представља државни капитал и Фонд за реституцију у скупштинама друштва капитала у "Свињојојска фарма" а.д. Нова Топола и "Фабрика сточне хране" а.д. Нова Топола, на рок од два мјесеца.

2. Именовани је дужан да ради и поступа у интересу запшите државног капитала с пажњом доброг привредника, а на основу упутства Владе, односно надлежног ресорног министарства, и у складу са позитивним законским прописима.

3. Ступањем на снагу овог рјешења, ставља се ван снаге Рјешење Владе Републике Српске, број 02/1-020-116/04, од 29. јануара 2004. године.

4. Ово рјешење ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 02/1-020-432/05
24. марта 2005. године
Бања Лука

Предсједник
Владе,
Мр Перо Букељовић, с.р.

На основу члана 34. став 3. Закона о Влади Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 3/97 и 3/98) и чл. 9. и 10. Уредбе о начину конституисања нових органа управљања и начину рада предузећа у којима се државни капитал приватизује по посебним приватизационим програмима ("Службени гласник Републике Српске", број 48/01), Влада Републике Српске, на сједници од 24. марта 2005. године, донијела је

РЈЕШЕЊЕ

О ИЗМЈЕНИ РЈЕШЕЊА О ИМЕНОВАЊУ ПРЕДСТАВНИКА ДРЖАВНОГ КАПИТАЛА И ФОНДА ЗА РЕСТИТУЦИЈУ У СКУПШТИНИ ДРУШТВА КАПИТАЛА ВОДОПРИВРЕДНОГ ПРЕДУЗЕЋА "САВА", АД ГРАДИШКА

1. У Рјешењу, број 02/1-020-931/02, од 30. августа 2002. године, о именовању представника државног капитала и Фонда за реституцију у Скупштини друштва капитала водопривредног предузећа "САВА", а.д. Градишка, у тачки 1, уместо Михајла Стевановића, именује се Мирослав Стијак.

2. Ово рјешење ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 02/1-020-433/05
24. марта 2005. године
Бања Лука

Предсједник
Владе,
Мр Перо Букељовић, с.р.

На основу члана 58. Закона о предузећима ("Службени гласник Републике Српске", бр. 24/98, 62/02 и 38/03) и члана 34. став 3. Закона о Влади Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 3/97 и 3/98), Влада Републике Српске, на сједници од 31. марта 2005. године, донијела је

РЈЕШЕЊЕ

О ИЗМЈЕНИ РЈЕШЕЊА БРОЈ 02/1-020-1016/02, ОД 30. АВГУСТА 2002. ГОДИНЕ И БРОЈ 02/1-020-24/04, ОД 12. ЈАНУАРА 2004. ГОДИНЕ

1. У Рјешењу број 02/1-020-1016/02, од 30. августа 2002. године и Рјешењу број 02/1-020-24/04, од 12. јануара 2004. године, о именовању представника државног капитала и Фонда за реституцију у Скупштини друштва капитала "Крајина петрол", Бања Лука, у тачки 1. уместо Славена Пекића, именује се др Миладин Глигорић.

2. Ово рјешење ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 02/1-020-441/05
31. марта 2005. године
Бања Лука

Предсједник
Владе,
Мр Перо Букељовић, с.р.

Уставни суд Босне и Херцеговине

Уставни суд Босне и Херцеговине у плenарном сазиву, у предмету број У 155/03, рјешавајући апелацију А. и Б. Б., на основу члана VI/3.б) Устава Босне и Херцеговине, члана 59. став 2. тачка 2. и члана 61. ст. 1. и 3. Пословника Уставног суда Босне и Херцеговине - Нови пречиšћени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине", број 2/04), у саставу:

- Мато Тадић, предсједник,
  - Џазим Садиковић, проф. др, потпредсједник,
  - Миодраг Симовић, проф. др, потпредсједник,
  - Хатица Хаџиосмановић, судија,
  - Валерија Галић, судија,
  - Јово Росић, судија,
- на сједници, одржаној 19. новембра 2004. године, доноси је

ОДЛУКУ

О ДОПУСТИВОСТИ И МЕРИТУМУ

Одбија се као неоснована апелација А. и Б. Б., поднесена против Рјешења Окружног суда у Бањој Луци број Гж-1147/01 од 18. децембра 2002. године.

Одлуку објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине" и у "Службеном гласнику Републике Српске".

Образложение

I - Увод

1. А. и Б. Б. (у даљем тексту: апеланти), из Бање Луке, које заступају Д. и В. К., адвокати из Бање Луке, поднијели су, 12. фебруара 2003. године, апелацију Уставном суду Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Уставни суд) против рјешења Окружног суда у Бањој Луци (у даљем тексту: Окружни суд) број Гж-1147/01 од 18. децембра 2002. године.

II - Поступак пред Уставним судом

2. На основу члана 21. ст. 1. и 2. Пословника Уставног суда, од Окружног суда и "Крајина осигурања" д.д. Бања Лука, затражени су, 23. јануара 2004. године, одговори на апелацију.

3. Окружни суд је доставио одговор на апелацију 25. фебруара 2004. године, а "Крајина осигурање" д.д. Бања Лука, 8. марта 2004. године.

4. На основу члана 25. став 2. Пословника Уставног суда, одговори на апелацију су достављени апелантима.

III - Чињенично стање

5. Чињенице предмета, које произилазе из навода апеланата и документа предочених Уставном суду, могу да се сумирају на следећи начин.

6. Апеланти су тужени ради регресног потраживања по основу одговорности за штету причињену трећем лицу у саобраћајној незгоди коју је проузроковао А. Б. управљајући путничким возилом које је својина Б. Б., у алкохолисаном стању.

7. Рјешењем Основног суда у Бањој Луци, број П-1869/98 од 12. октобра 2000. године, утврђено је да је тужба "Крајина осигурања" д.д. Бања Лука (у даљем тексту: тужилац) против апеланата повучена. Истим рјешењем тужилац је обавезан да апелантима, на име трошкова парничног поступка, исплати износ од 8.550 КМ.

8. Окружни суд је, одлучујући о жалби тужиоца против првостепеног рјешења, донио Рјешење број Гж-1147/01 од 18. децембра 2002. године, којим се жалба дјелимично уважава, првостепено рјешење преиначава у дијелу којим је одлучено о трошковим поступку, тако да се досуђени износ на име трошкова поступка од 8.550 КМ смањује на износ 3.571 КМ. У преосталом дијелу жалбе тужиоца је одбијена и првостепено рјешење потврђено.

IV - Релевантни прописи

9. У Закону о парничном поступку Републике Српске ("Службени лист СФРЈ", бр. 4/77, 36/77, 36/80, 69/82, 58/84, 74/87, 57/89, 20/90, 27/90, 35/91 и "Службени гласник Републике Српске", бр. 17/93, 14/94 и 32/94) који је примјењиван у конкретном случају, релевантне одредбе гласе:

"Члан 35.

Кад је за утврђивање стварне надлежности, састава суда, права на изјављивање ревизије и у другим случајевима предвиђеним у овом закону мјеродавна вриједност предмета спора, као вриједност предмета спора узима се у обзир само вриједност главног захтјева.

Камате, парнични трошкови, уговорена казна и остала споредна тражења не узимају се у обзир ако не чине главни захтјев.

Члан 151. став 1.

Парничне трошкове сачињавају издаци учињени у току или поводом поступка.

Члан 154. став 1.

Странка која у цјелини изгуби парницу дужна је да противној странци и њеном умјештачу накнади трошкове.

Члан 155.

При одлучивању који ће се трошкови надокнадити странци, суд ће узети у обзир само оне трошкове који су били потребни ради вођења парнице. О томе који су то трошкови били потребни, као и о висини трошкова, одлучује суд оцењујући брижљиво све околности.

Ако је прописана тарифа за награде адвоката или за друге трошкове, сви трошкови одјериће се по тој тарифи.

Члан 158.

Тужилац који повуче тужбу дужан је да противно странци надокнади парничне трошкове, осим ако је повлачење тужбе услидило одмах послије испуњења захтјева од стране туженог.

Странка која одустане од правног лијека дужна је да противно страни надокнади трошкове настале поводом правног лијека.

V - Апелација

а) Наводи из апелације

10. Апеланти оспоравају наведено рјешење и наводе да им је тим рјешењем повријеђено право на имовину из члана II/3.к) Устава Босне и Херцеговине и члана 1. Протокола број 1. уз Европску конвенцију о људским правима и основним слободама (у даљем тексту: Европска конвенција).

11. Апеланти сматрају да се ова повреда огледа у томе што је Окружни суд неправилно примјенио Тарифу о наградама и надокнадама трошкова за рад адвоката ("Службени гласник Републике Српске", број 30/94), прихватују као аутентично тумачење ове тарифе, тумачење које је дао Управни одбор Адвокатске коморе Републике Српске, а не Скупштина Адвокатске коморе Републике Српске. Стoga, предлажу да Уставни суд усвоји апелацију, укине оспорено и потврди првостепено рјешење.

б) Одговор на апелацију

12. Окружни суд у свом одговору на апелацију наводи да остаје код правне опшћене дате у оспореном рјешењу и предлаже да се апелација одбије као неоснована.

13. Тужилац у одговору на апелацију истиче да је, наведеним аутентичним тумачењем, дато само објашњење промјена тарифних бројева Тарифе о наградама и надокнадама трошкова за рад адвоката, коју је суд правилно примјенио, те предлаже да се апелација одбије као неоснована.

VI - Допустивост

14. У складу са чланом VI/3.б) Устава Босне и Херцеговине, Уставни суд такође има апелациону надлежност у питањима која су садржана у овом Уставу, када она постану предмет спора због пресуде било ког суда у Босни и Херцеговини.

15. У складу са чланом 15. став 3. Пословника Уставног суда, Уставни суд може да разматра апелацију само ако су против пресуде, односно одлуке, која се њоме оспорава, исхрпљени сви ефективни правни лијекови могући по закону и ако се поднесе у року од 60 дана од дана када је подносилац апелације примиро одлуку о посљедњем правном лијеку који је користио.

16. У конкретном случају, предмет оспоравања апелацијом је Рјешење Окружног суда, број Гж-1147/01 од 18. децембра 2002. године, против ког нема других ефективних правних лијекова могућих по закону. Надаље, апелација је поднесена 12. фебруара 2003. године, тј. у року од 60 дана, како је прописано чланом 15. став 3. Пословника Уставног суда. На крају, апелација испуњава и услове из члана 16. став 2. Пословника Уставног суда.

17. Имајући у виду одредбе члана VI/3.б) Устава Босне и Херцеговине, члана 15. став 3. и члана 16. став 2. Пословника Уставног суда, Уставни суд је утврдио да предметна апелација испуњава услове у погледу допустивости.

VII - Меритум

18. Апеланти се жале да је оспореним рјешењем повријеђено њихово право на имовину из члана II/3.к) Устава Босне и Херцеговине и члана 1. Протокола број 1. уз Европску конвенцију.

Члан II/3.к) Устава Босне и Херцеговине у релевантном дијелу гласи:

"3. Набрањање права

Сва лица на територији Босне и Херцеговине уживају људска права и основне слободе из става 2. овог члана, а она обухватају:

(...)

к) Право на имовину".

Члан 1. Протокола број 1 уз Европску конвенцију у релевантном дијелу гласи:

"Свако физичко или правно лице има право на неометано уживање своје имовине. Нико не може бити лишен своје имовине осим у јавном интересу и под условима предвиђеним законом и општим начелима међународног права.

Претходне одредбе, међутим, ни на који начин не утичу на право државе да примјењује такве законе које сматра потребним да би наизирала коришћење имовине у складу с општим интересом или да би обезбиједила наплату пореза или других доприноса или казни".

19. Поступак којим се одређује износ трошкова поступка мора да се сагледа као наставак парнице о главном питању и, у складу с тим, као дио "утврђивања грађанских права и обавеза" (види пресуду Европског суда за људска права, Rabins против Уједињеног Краљевства, од 23. септембра 1997. године, став 25. ф). Поред тога, будући да је у члану 158. Закона о парничном поступку прописано да је тужитељ који повуче тужбу дужан да надокнади супротној страни парничне трошкове, очекивање апеланта да ће им ови трошкови бити надокнадени је легитимно и представља њихову имовину у смислу члана II/3.к) Устава Босне и Херцеговине и члана 1. Протокола број 1 уз Европску конвенцију. Уставни суд закључује да је члан 1. Протокола број 1 уз Европску конвенцију примјењив у конкретном случају.

20. Члан 1. Протокола број 1 уз Европску конвенцију обухвата три различита правила. Прво правило, које је изражено у првој реченици првог става и које је опште природе, изражава принцип мирног уживавања имовине. Друго правило, у другој реченици истог става, односи се на липавање имовине и подвргава га извјесним условима. Треће правило, садржано у ставу два овог члана, дозвољава да државе потписнице имају право, између осталих, да контриполишу коришћење имовине у складу са општим интересом. Ова три правила нису различита, у смислу да нису повезана: друго и треће правило се односе на поједине случајеве мијешавања у право на мирно уживавање имовине и требају бити тумачена у сједи с општег принципа израженог у првом правилу (види пресуду Европског суда за људска права, Sporang Lonnorth против Шведске, од 23. септембра 1982. године, серија A, број 52, став 61.).

21. Уставни суд сматра да се апеланти нису конкретно повезали на неки од принципа садржаних у члану 1. Протокола број 1 уз Европску конвенцију, већ се позивају на то да им је неправилном судском одлуци додијељен мањи износ на име трошкова поступка и тиме повријеђено право на имовину.

22. У предметном случају о трошковима парничног поступка одлучено је примјеном одредбе члана 158. став 1. Закона о парничном поступку, сходно којој је тужилац који повуче тужбу дужан да противно страни надокнади парничне трошкове, сем ако је повлачење тужбе услидило одмах послије испуњења захтјева туженог и Тарифе о наградама и надокнадама трошкова за рад адвоката, која је била на снази у вријеме када је донесено првостепено рјешење, те аутентичном тумачењу наведене тарифе.

23. Уставни суд налази да одлука Окружног суда у Бањој Луци у погледу обавезе тужиоца да надокнади трошкове парничног поступка апеланту у смањеном износу у односу на раније досуђени, представља последицу усклађивања важеће тарифе са промјенама курса новог динара у односу на њемачку марку, које су се десиле након што је донесена првостепена одлука.

24. Уставни суд није надлежан да врши прроверу утврђених чињеница и начина на који су нижестепени судови противумачили позитивно-правне прописе, сем уколико одлуке низких судова крипе уставна права. То ће бити случај када одлука редовног суда не укључује или погрешно примјењује уставно право, кад је примјена позитивно-правних прописа била очигледно произвољна, кад је релевантни закон сам по себи неуставан или када је дошло до повреде основних процесних права, као што су право на правичан поступак, право на приступ суду, право на ефективан правни лијек и у другим случајевима (види Одлуку Уставног суда број У 29/02, од 27. јуна 2003. године, објављену у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", број 31/03), а што у овом предмету није случај.

25. Стога, Уставни суд сматра да у конкретном случају апелантима није прекршено право на имовину из члана II/3.к) Устава Босне и Херцеговине и члана 1. Протокола број 1 уз Европску конвенцију.

VIII - Закључак

26. У складу са наведеним, а имајући у виду одредбе члана 61. ст. 1. и 3. Пословника Уставног суда, Уставни суд је једногласно одлучио као у диспозитиву ове одлуке.

27. Сходно члану VI/4. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

Предсједник
Уставног суда БиХ,
Мато Тадић, с.р.

САДРЖАЈ

ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ	
493 Уредба о граничним вриједностима емисије загађујућих материја у ваздух	1
494 Одлука о одобрењу средстава буџетске резерве	4
495 Одлука о одобрењу средстава	4
496 Одлука о потребним количинама Aethanolum conc. и апсолутног алкохола у медицинске сврхе	5
497 Одлука о стављању ван снаге Одлуке о допуни Одлуке о утврђивању статуса и плата запослених у јединицама за имплементацију пројекта ..	5
498 Решење о именовању Одбора за ревизију Јавног предузећа "Путеви Републике Српске" ..	5
499 Правилник о садржају плана прилагођавања за постојећа постројења и уређаје за дјелатности управљања отпадом и активностима које предузима надлежни орган	5
500 Правилник о мониторингу емисија загађујућих материја у ваздух	8
501 Правилник о мониторингу квалитета ваздуха ..	11
502 Правилник о врстама отпада и дјелностима управљања отпадом за које је потребна дозвола	12
503 Правилник о категоријама отпада са каталогом	14
504 Правилник о категоријама отпада, карактеристикама које га сврставају у опасни отпад, дјелностима поврата компоненти и одлагања отпада	33
505 Правилник о условима за рад постројења за спаљивање отпада	35
506 Правилник о граничним вриједностима емисије у ваздух из постројења за сагоријевање ..	45
507 Правилник о граничним вриједностима квалитета ваздуха	49
508 Правилник о емисији испарљивих органских јединица	52
Решење о постављању помоћника директора за Сектор за државну управу у Републичком секретаријату за законодавство	61
Решење о постављању помоћника директора за Сектор за привреду и финансије у Републичком секретаријату за законодавство	61
Решење о постављању помоћника директора за Сектор за друштвене дјелатности у Републичком секретаријату за законодавство	61
Решење о именовању представника државног капитала и Фонда за реституцију у Скупштини друштва капитала АД "Комунално", Милићи ..	61
Решење о именовању представника државног капитала и Фонда за реституцију у Скупштини друштва капитала Комунално предузеће АД "Челинац", Челинац	61
Решење о именовању представника државног капитала и Фонда за реституцију у скупштинама друштва капитала у "Свињођеска фарма" а.д. Нова Топола и "Фабрика сточне хране" а.д. Нова Топола	61
Решење о измјени Решења о именовању представника државног капитала и Фонда за реституцију у Скупштини друштва капитала Водо-привредног предузећа "Сава" АД, Градишча ..	62
Решење о измјени решења бр. 02/1-020-1016/02, од 30. августа 2002. године и бр. 02/1-020-24/04, од 12. јануара 2004. године	62
УСТАВНИ СУД БиХ	
Одлука о допустивости и меритуму број У 155/03	62
ОГЛАСНИ ДИО	
.....8 страна	